

Hükümetin programı kamutayda

- Süt çocuğu ölümünün azlığından dolayı memleketi tebrik ederim.- Dr. Eckstein - Lütfen başyazımızı okuyunuz -

Türk köyü Bizim sandığımız Halde midir?

Atatürk umumî millî kalkınmanın temeli ziraat olduğunu söylemiştir. Ziraat, köy demektir ve Türkiye nüfusunun yüzde 90' ı bu sanatta uğraşmaktadır.

Acaba köy bugün ne halde? Bizim bildiğimize göre ip-tidâirdir, geridir, hastadır, cahildir!

Bir taraftan da istatistikler Türkiye nüfusunun arttığını haber vermektedirler.

Sihhiye Bakanlığı mütehasst Eckstein ve asistanı pek muktedir genç hekimlerimizden doktor Salâhaddin vasıtası ile bir köycülük tetkiki yaptırmıştır. Mutehasstlar 3,000,000 nüfusluk geniş bir saha içinde, emin bir metod kullanarak hakikati öğrenmek istemişlerdir.

Herkesin kolayca anlayabileceği bu raporu bugün neşrediyoruz. Alakalandıracağından eminiz.

Hastalıklarla savaşın verdiği mesud neticelerle, köyde okuma yazma vaziyeti hakkındaki fıkralar üzerinde bilhassa dikkat ayandırmak isteriz.

Türk köyü, hâlâ, en büyük Türkiye istikbalinin mayasıdır: kültür, teknik ve sıhat şartları tamam olunca, onun nasıl bir kudret alacağını anlamak için, bugünkü vaziyetini öğreniniz.

Falih Rifki ATAY

Köyde hayat

Sihhat vekili Bay Dr. Refik Saydam'ın emri üzerine köylerin sıhhi şartlarını ve bilhassa çocukların sıhhi vaziyeti hakkında bizzat bir kanaat elde edebilmek üzere asistanım Dr. Salâhaddin Cevdet ile birlikte orta Anadoluda iki ay süren bir tetkik seyahati yaptım. Maksadımız aynı zamanda kadınların valüdüğü, çocuk ölümü ve her kadının hayatta kaç çocuğu olduğu hakkında bir fikir edinmeyi tecrübe etmektir.

Bay vekilin tensibi üzerine her yerde sıhhat idaresi teşkilâtının yardımını gördük. Bu suretle Yozgad, Çorum, Samsun, Amasya, Sivas, Kayseri, Niğde, Adana, Mersin, Gaziantep, Konya, Afyonkarahisar ve Eskişehir vilâyetlerini dolaştık. Bunların hepsi de - yalnız köyler dikkate alınarak - nüfus mecmuu 3.171.972 olup nüfus kesafeti kilometre kare başına 11,6 dan 36,7 ye kadar değişmektedir. Yalnız bir takım kısmî muayeneler yapmakla iktifaya mecbur olduğumuz tabiidir. Bu suretle nüfus mecmuu 52662 olan 60 köyü muayene ettik. Her defasında köyleri muayyen noktâ nazarlara göre seğdiğimiz ve köylere, önceden haber vermeksizin, aniden gittiğimizi ters anlayışlara meydan vermemek için bilhassa kaydetmeye mecburuz. Bu suretle nüfusu 100 den biraz fazla olan küçük köylerle takriben 5000 kadar nüfusu olan büyük köyleri, fakir ve zengin köyleri, dağlardaki ve ovalardaki, münbit ve çorak yerlerdeki köyleri, Karadeniz ve Akdeniz sahillerindeki, yaylalardaki köyleri gözden geçirmek sayesinde en değişik hayat şartları hakkında bir fikir edindik. Her köyde köylü ile uzun uzadıya ve yakından temas ettik. İtiyadlarını sorduk, öğrendik. Şikâyet ve derdlerini söyledik ve bu esnada her taraftan en büyük bir itimadla karşılaştık. Her

Beynelmîl artışı ölçüsü kadın başına 3,4 çocuk-tur: Türk köyü kadınları bu nisbeti çok aşmaktadırlar.

60 köyün yalnız 10 tanesi tatmin edecek kadar temiz değildir!

köyde her evi her hanı içten ve dıştan tetkik ettik. Hemen hemen her çocuk ve kadını muayene ettik yahud kendileri ile konuştuk. Tabii, erkek nüfusun ekserisi ile de temas ettik. Her yaştaki her hastayı muayene ve tedavi etmiş olduğumuz için köylerdeki her türlü hastalıklar hakkında ince tetkiklerde bulunduk. Bundan başka, zahire, sebze, meyve ekimi, bakarı hayvanatın bakımı, ırva ve iska şeraiti hakkında malûmat edindik. Nihayet her vesile ile çocukların okuma umumî bilgilerini tetkik ettik. Bu itibarla her bir köyün her türlü hususiyetlerini öğrendiğimizi, bunlar hakkında tarafsız bir fikir yürütmeye (Sonu 7 inci sayfada)

GÜNDELİK

Savvet bayramı

Enternasyonal âlemde ilk dostumuz Savvetler, ihtilâllerinin 20 inci yıldönümünü kutlamaktadırlar. 20 yıl, bir inkılâb için, istikrar demektir: dostlarımızı gönülden tebrik ederiz.

Türkiye ve Savvetler dostluğu, davâlarımızın başlangıcında, nasıl karşılıklı inanışma ve anlaşma üzerine kurulmuşsa, karşılıklı itimad ile kuvvet bulmuştur; öyle devam etmektedir.

Savvetlerle bizi birleştiren noktalar yalnız politik değildirler: aynı zamanda beynelmîl hayatı alakalandıran birçok hususlarda birlikteyiz. Millî hürriyetlerin, ve cihan barış nizamının taraftarıyız. Her iki inkılâb, hiç bir hareketini başka milletlerin hürriyeti ve toprak bütünlüğü aleyhine tevcih etmemiştir ve sükun ve sulhu müdafaa eden bütün hareketler, her iki inkılâbta mesned bulmuştur.

20 inci yıldönümlerini kutlayan Savvet dostlarımız, bugün muvaffak olmuş oldukları her işte, evvelâ, itimadsızlıkla karşılanmışlardır. Halbuki Savyet Rusya, 20 sene içinde, yirminci asrın başlıca medeniyet sahalarından biri olmuştur. Bundan, Moskova'nın en eski dostu olan Türkiye'nin haz ve memnuluk duymamasının ihtimali var mıdır?

Cihan sulhu, inkılâplarımızın iş ve elbirliğinin, ve dostluğumuzun devamına ve kuvvetlenmesine muhtaçtır: içinde bulunduğumuz nazik coğrafya bölgelerinin, barışçılığımız yüzünden kavuştuğu huzur, cihan sulh davâsının muvaffak olmasına yardım edecektir.

Dostlarımıza bayramlarının yirminci yıldönümlerini kutlarız. Şu saatlerde 160 milyonluk muazzam bir halk yığını mesud eden bu bayram, vatandaşlarımızın yüreğinde hakiki bir sevinç aksi bulmuştur. İnkılâplarımız, bizzat, barışçı ve insaniyetçi olduğu kadar, onların arasındaki dostluk dahi barış ve insaniyet fikirlerinin ancak zaferine hizmet edebilir.

F. R. ATAY

Kamutay bugün toplanacak, ve Başbakan B. Celâl Bayar yeni kabine-nin programı hakkında beyanatta bulunacaktır.

Yukardaki resim başbakanımız dünkü at yarışlarında Milli Müdafar Bakanı General Kâzım Özalp ile konuşurken göstermektedir.

Mareşal Voroşilof hızıl meydanda bir nutuk söylerken

Sovyet ihtilâlinin 20 inci yıl dönümü

Sovyetler birliğinin her yerinde bayram yapılıyor

Dün akşam Ankarada da Sovyet büyük elçiliğinde kabul resmi yapıldı

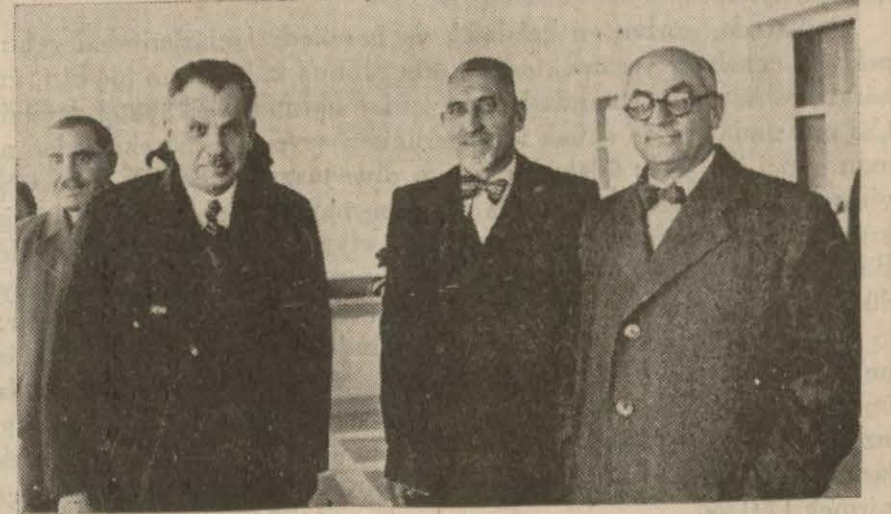
Moskova, 7 (A.A.) — Bütün Sovyetler Birliği büyük şenliklerle Sovyet ihtilâlinin 20 inci yıldönümünü kutlamaktadırlar. Stalin, cumartesi günü büyük tiyatrodâ, bütün hükümet erkânı ve parti ileri gelenleri hazır olduğu halde, birinci tegrin inkılâbının yirminci yıldönümünün kutlanması celsesine riyaset etmiştir.

Molotof, bir nutuk söylemiş ve ispanyol ve çin milletlerinin isimlerini alkışlamıştır. (Sonu 3 üncü sayfada)

Mebus seçimi yapıldı

Parti namzedleri ittifakla seçildi

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğinden: Boş olan Bayazıt ve Kütahya ve Zonguldak sayıtlarları için 7.11.1937 pazar günü yapılan seçimde Cumhuriyet halk partisi namzetleri Sihiye vekâleti müsteşarı Hüsamettin Kural, Başvekâlet Hususî kalem müdürü Vedid Uzgören, eski Erzurum sayıtları tarih coğrafya öğretmenlerinden Necatî Güneri ittifakla seçilmişlerdir.

Efgan meb'usan meclisi reisi dün Ankaraya geldi

Bir müddetten beri İstanbulda bulunan Afganistan mebusan meclisi reisi B. Abdülâhad Han dün büyük elçi Sultan Ahmed Hanla birlikte şehrimize gelmiş ve istasyonda Afgan büyük elçiliği erkânile alakâlılar tarafından karşılanmıştır.

B. Abdülâhad Han dün şehri gezmişler ve at koşularında bulunmuşlardır. Yukarıdaki resim misafirimiz Başbakan B. Celâl Bayar'la birlikte hipodromda bulundukları sırada alınmıştır.

Komünizm aleyhindeki pakt

Paktı imzalayan delegelerin sözleri

Roma, 7 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Dün İtalya'nın 25 ikinciteşrin 1936 tarihli antikomünist japon - alman anlaşmasına iştirakine dair protokolün imzasından sonra her üç devletin mümessilleri beyanatta bulunmuşlardır.

İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ez-cümle demiştir ki:

— Bu üçler paktı ile İtalya, Almanya ve Japonya bolşevikliğin pusularına karşı cebhe almış bulunuyorlar. Bütün medenî memleketlerin sağ-lam ve kurucu kuvvetleri onlarla beraberdir. Paktın gizli hiçbir hedefi yoktur, hiçbir kimse aleyhine çevrilmiş değildir ve bu üç devlet ile müstereken hareket etmek isteyen bütün devletlere açık bulunmaktadır. Bu pakt faşistliğin her türlü tehlikeye karşı müdafaa azmetmiş bulunduğu sulh ve medeniyetin hizmetinde realist bir alettir.

Alman delegesi fon Ribbentrop demiştir ki:

— Bu pakt tarihî chemiyeti haiz bir

Fıkra

Pitoresk

— Nasıl siz de Karacaahmed'i müdafaa ediyorsunuz..

— Karacaahmed'i, Eyüb'ü, çeşmeleri ve sebilleri... Ya ne zannettiniz? Hem artık Piyer Loti'yi de sevmekte olduğumu söyleyebilirim.

— Nasıl? Piyer Loti'yi mi?

— Evet! Şimdi ben Karacaahmed'e gömülüyorum. Ve Piyer Loti'nin pitoreski içinde değilim. Ben bir garblıyım ve osmanlı şarkından kalma Pitoresk ile ticaret edeceğim. Onu, belki de garblılar gibi tadacak olan çocuklarımıza devredeceğim.

— Rodos'ta italyanların yaptığı gibi, ben de, eğri taşları olduğu gibi tahkim edeceğim. Benim yeni mezarlıklarım var. Piyer Loti ve o çeşid edebiyatta nefret ettiğimiz, ürküttüğümüz, dehşete düştüğümüz şey, âlemi eğlendirmek için şarklı kalmak, tahta köprüden geçmeğe, etnografya müzesinin kostümleri ile sokaklarda dolaşmağa mahkûm olmağı.

— Şimdi ben de sanatkarımı Bursaya gönderdiğim vakit, ona, yeni garb Bursasını inşa ederken, osmanlı ve şark Bursasının pitoreskine riayet etmesini tavsiye edeceğim: çünkü bu pitoresk, hususi tadından başka, memlekete milyonlar verir ve durdukça kıymeti artar. Gelecek nesle, bizim nesle olduğundan birkaç misli kazanç temin eder. Asfalt yol, Türkiye'nin şark pitroseki ve harabeleri sebebiyledir ki, döviz oluklarına aınecektir.

— Tanzimat'tan sonra evlerimizden sokağa attığımız eşyayı, şimdi, nasıl bir bir toplayıp vitrinlerimize koyuyorsak, hocalar hacılar saltanatı zamanında, ve şark zindamının zencirli mahkûmları olarak, isyan ettiğimiz Pitoresk'i artık müdafaa edebiliriz. Onlar dün âr'ımız idi: bugün en basit tüccar kafası ile bile kârımızdır. — Fatav

Dünkü at yarışları çok güzel oldu

At yarışlarını merakla takib edenler

[Yazısı 5 inci sayfada]

DÜŞÜNÜŞLER

Okumak itiyadı

Ankara'da eskiden beri oturan veya şehre yeni gelmiş tanıdıklardan ekseriya şu şikâyeti işitirim: "Eğlence yok, geceleri ne yapacağımı bilemiyorum, sıkıntıda pathyorum!"

Onlara kendi hesabına sıkılmadığını, sıkılmak için de hiç bir sebep göremediğini söylediğim zaman âdeta samimiyetinden şüphe eder gibi hayretle yüzüme bakarlar.

İşlerinden çıkınca bir kahve camekânı ardında bir Buda hareket-sizliğiyle oturup gelip geçeni seyretmekle vakit öldürmeye çalışanlar için can sıkıntısından daha tabii ne olabilir?

"Fakat ne yapayım?", diye soranlara "okul" cevabı verildiği zaman can sıkıntısını defetmek için hatırlarından geçirdikleri bütün ihtimaller içinde unutulun bu yegâne çareyi itimadsızlıkla karşılarlar.

"Ne okumalı?", "Kitap yok" gibi sebeplerle kendilerini mazur göstermeye çalışanların "okumaktan fazla can sıkın ne vardır?", düşüncesini sizden saklamaya çalıştıklarını hissedebilirsiniz.

Okumak can sıkıcı bir iş midir? Şüphesiz ki evet, okumak itiyadında olmayanlar için. Bir defa bu itiyad elde edildi mi, bundan daha zevkli ve vaz geçilmez bir meşgale olamayacağını hatırdan çıkarmamak şartıdır.

Ankara'da, garbm en kalabalık ve hareketli şehirlerinden gelmiş pek çok ecnebiler yaşamaktadır. Emin olunuz ki bunların hiç biri, yukarıda bahsettiğim vatandaşlarımız kadar sıkıntıda şikâyetçi değildir. Çöl ortasında vazife almak için Berlin'den seve seve hareket eden Alman genci ile, şarkı âdeta bir menfa diye tasavvur ederek, orada bir yüksek memuriyete İstanbul'da aç dolaşmayı tercih eden gencimizi kıyaslayınız. Arada zihniyet farkından ziyade bir itiyad farkı vardır. Birincisi, kitaplarla bir inzivada bile yaşayabilecek kadar okumaya düşkündür. İkincisi için ise okumak, hatıra gelmeyen tek meşgaledir.

Okuyan bir adamın, dört dıvar arasında da olsa, ne kadar zengin, ne kadar geniş bir âlemin içinde yaşadığını tasavvur ediniz. Bizim dar imkânlarımızla görmemize, tanımamıza imkân olmayan yeni ve sayısız ufuklar önümüzde açılmıştır. Binlerce kilometre aşmak için, ayaklarımızı kıpırdatmadan, sadece parmaklarımızın ucu ile yaprakları çevirmek kâfidir.

Okuyan adamla okumayanın dünya görüş ve tasavvurları arasındaki aşılmaz farkı düşünersek bu itiyaddan mahrum olanlara, hayatta en büyük nasibden hisse almayı bilmedikleri için, acımamak elden gelmez.

Yaşar NABİ

Kaçakçılık para Cezaları

Kaçakçılık para cezalarının tahsili mahkûmların hapis cezasının bitirmesine bırakılması yüzünden geri kalmaktadır. Gümrükler genel direktörlüğü, bu vaziyeti göz önüne alarak kaçakçılardan istenilen para cezalarının bir an evvel tahsil edilmesini ve bu suretle kaçakçılığı haber veren ve tutanların ikramiyelerinin çabuk verilerek bunların gayretlerinin artırılması için tedbirler almıştır. Bu tedbirlere göre hapisle birlikte olmayan ve katileşen ilâm hükümleri derhal suçlulara tebliğ edilecek ve kanunî müddetler içinde vermedikleri takdirde tahsilât komisyonlarından karar alınacak haczedilebilecek malları varsa haczi yoluna gidilecektir. Hapis ile birlikte para cezasına da mahkûm olanlar, hapisle iken para cezasını ödemeleri kendilerine bildirilecek diğer taraftan da menkul ve gayri menkul mallarının hak ve alacaklarının tesbitine çalışılacaktır.

Haczedilebilecek malı bulunmayan veya taksit bağlanmayan, bu suretle tahsili kabil olmayan para cezalarının hapse gevirmesi için cumhuriyet müddei umumiîlerine tezkere yazılacaktır.

Bu suretle devletin bir takım yüksek mülâhazalarla koymuş olduğu cezaların mümkün olduğu kadar çabuk bir şekilde tahsili imkân dahiline girmiş olacaktır.

Sorgu hakimlerinin vaziyeti

Adliye bakanlığı, sorgu hâkimlerinin kaza salâhiyetini umumî mahiyette kullanmalarına imkân olmadığını, sorgu hâkimlerinin katiben heyete itibar ettirilmemelerini teşkilâtına bildirmiştir.

Talebelerin paltolarını çalan hırsız

Guraba hastanesinde staj gören tıp fakültesi talebelerinden üçünün birkaç gün zarfında pardösülerini çalmıştır.

İstanbul emniyet ikinci şube memurları sıkı takibat neticesinde hırsız yakalamışlardır. Bu, Hasköylü Aziz isiminde birisidir. Çaldığı pardösüler satıldıkları yerlerden geri alınmış, sahiblerine verilmiştir.

Adana civarında portakal bahçeleri

Dörtöl ve Payas mıntakalarında yeni ve büyük portakal fidanlıkları kurulmasına karar verilmiştir.

Adana civarında bu sene bol mahsul olacağı tahmin edilmektedir. Yakın şarkın en büyük portakal bahçelerinden birini ihtiva eden Portakallı köyünde mahsul bilhassa eyidir.

Suriye - Fransız anlaşması

Adana, 7 (Hususî muhabirimizden) — Suriyeden gelen haberlere göre Suriye ile Fransa arasında yapılan muahade, bu ayın yirmi dördünde fransız parlamentosunda tadel tasdik edilecektir.

Kazalara Karşı Tedbirler

İstanbul, 7 (Telefonla) — İstanbul belediyesi nakil vasıtaları kazalarının önüne geçmek üzere yeni bir karar daha almıştır. Yıl başından itibaren tatbik edilecek olan bu karara göre bütün motörlü nakil vasıtalarının şehir dahilindeki azamî süratleri tahdit edilecektir. Bu arada binek otomobilleri azamî 40 kilometre süratle gidebilecekler, orta büyüklükte kamyonlar 20 kilometre ve çok büyük kamyonlar da azamî beş kilometre sürat yapabilecekler.

Dişçi mektebinden mezun olmanın dişçilerin vaziyeti

Dişçi mektebinden mezun olmayıp ta ellerinde birer icazetname bulunan ve diş tabibleri gibi iş gören dişçilerin diş tabibleri cemiyetinden çıkarılması, yurdun birçok yerlerinde çalışan diş tabiblerinin vilâyetlerde açmak istedikleri şubeler meselelerini görüşmek üzere İstanbul diş tabibleri, Etibba Odasında fevkalâde bir kongre toplamışlardır. Kongre çok kalabalık ve münakaşalı olmuştur. Evvelâ şube meselesi konuşulmuş, neticede İstanbuldaki cemiyetin, İzmirde, Ankarda, Adanada, Trabzon'da ve 25 veya 25 ten fazla diş tabibi bulunan yerlerde birer şubenin açılmasına ve bunun için nizamname tadelât yapılmasına karar verilmiştir. Yurdun başka yerlerinde açılacak olan cemiyet şubeleri müstakil surette çalışacaklar fakat muamelelerinde de merkeze tâbi olacaklardır. Bundan sonra idare heyetinden istifâ etmiş olan Kâzım Esat ile Ziya Cemalin istifalarının kabul edilmesine ve eski heyeti idarenin aynen ipkasına karar verilmiştir.

Son olarak konuşulan mesele meslekten yetişen diş tabiblerinin cemiyetten çıkarılması meselesi idi.

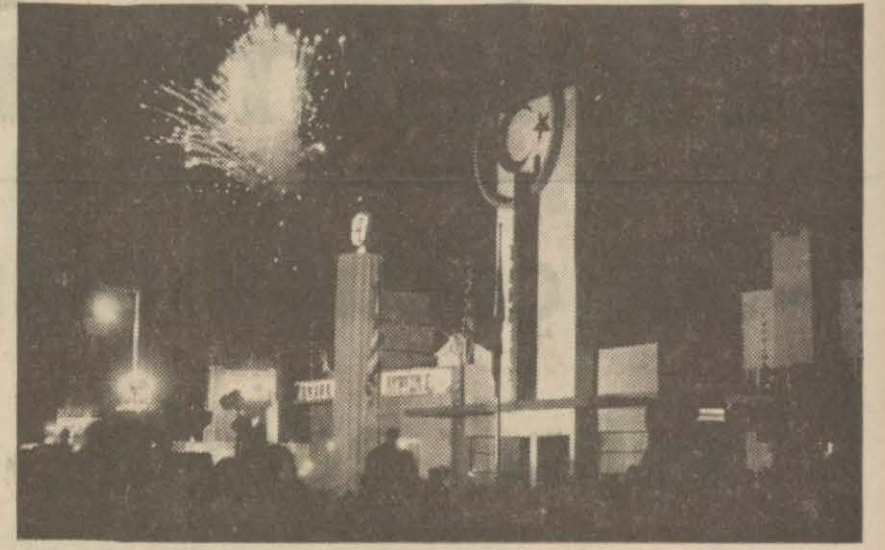
Bunun üzerinde bir aralık söz alan dişçi mektebinden mezun Osman Bühraneddin dişçilik yapmak müsaadesini haiz olan bu meslekdaşların lehinde konuşarak cemiyetten çıkarılmamasını istemiş de umumi heyet sayıları 30-40 ı bulan bu azaların cemiyetten çıkarılmalarına ve azalık sıfatının yalnız dişçi mektebinden mezun olanlara tahsisine karar verilmiştir. Toplantı geç vakte kadar sürmüştür.

Hava bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava az bulutlu geçmiş, ısı gündüz 21 gece 7 derece olarak kaydedilmiştir. Yurdun Kocaeli, Trakya mıntakalarında hava kapalı, cenubi Anadolu mntakası ile Karadeniz sahillerinde bulutlu, orta Anadolu'da az bulutlu, diğer mntakalarda açık geçmiştir. Dün yurdun hiç bir yerinde yağış olmamıştır. Dün en düşük ısı Vanda sıfırın üstünde kalmış, en yüksek ısı da Adanada 28 derece olarak kaydedilmiştir.

Selânik panayırında türk pavyonu büyük bir alâka ve takdir gördü

Selânik panayırında türk pavyonunun gece görünüşü

Zigana ve Kop dağlarında

Kara tipiye tutulanlar için sığınaklar yapıldı

Memleketimizi dost İrana bağlayan büyük transit yolunun 44 kilometrelik son kısmının tamiri bitmiştir. Şimdiye kadar 3 milyon küsur lira sarfedilmiş olan bu yol üzerinde halen 12 silindir geceli gündüzlü çalışmaktadır.

Yolun tamiri bitirilirken bir taraftan da çok lüzumlu ve faydalı bir takım tesisat yapılmıştır. Her sene kış mevsiminde Zigana ve Kop dağlarında tipiye tutulan birçok insanlar bögölüp ölüyordu. İşte buna mâni olmak için, yazın pek şirin ve sevimli, kışın da pek amansız bir korkunç olan bu dağların insan yutan en tehlikeli yerlerine sığınaklar yapılmıştır. Bu binaların içinde, insan ve hayvanların barınması için icab eden bütün tertibat mevcuttur. Bundan başka, sığınaklara, ilk tedavide kullanılmak üzere birer ilâç dolabı ile bunları ihbar eden sığınaklar ihtiva eden duvar afişleri asılmıştır. Bu binaların üzerinde sesleri uzak yerlerden işitilebilecek birer imdat çanı ile fenerler de vardır. Diğer taraftan, gene bu tehlikeli mıntakalarda tipiye tutulan yollara rehberlik vazifesi görmek üzere her elli metrelik mesafeye birer siyah demir levha dikilmiş ve tehlikeli virajlarda şoförleri ikaz ve korna çalmaları ihtar eden beynelmîl işaretler konulmuştur.

Yol, kenarlarına dikilmiş olan binlerce akasya ağaçları ile de süslenmiştir. Trabzon'dan İran hududuna kadar işlemekte olan devlet otobüs ve kamyonları da kış tarifesini tatbika başlamıştır.

Eski evrakın tasfiyesi için müzelerle bağlı bir arşiv dairesi kurulacaktır. Bunun için Sultanahmed medresesinin taminine başlanmıştır.

Bu son keşiften sonra zamane çocuğu, böyle bir tehlide uğrarsa, acaba, şu cevabı verir mi?

— Süzersen sür; daha iyi, onda C vitamini de varmış!

Müzedeki kıyafetler ve bir hatıra

Polis enstitüsü müzesindeki eski zabıtye, subaşı, asbaşkı kıyafetlerini görünce İstanbul askeri müzesindeki yeniği kıyafetlerini ve büyük harpta o salonu gezen bir kadının korkusundan düşüp bayıldığı hatırladık.

O zamanki müze müdürü Muh - tar Paşa, bu salonun hizmetine bakan hademeye tıpkı o cansız şekiller gibi kavuk, cübbe, çedik pa - buç giydirmişti. Anlattığımız hâdiseye şöyle olmuştur:

Bir gün bu hademe, öteki cansız şekillerin arasında, aşağı yukarı, ötekiler kadar hareketsiz dururken bir kadın müzeyi dolaşmağa başlamış. Hademe, uzun müddet hareketsiz duracak değil ya; bir müddet sonra yürümeğe başlayınca zavallı saf kadın, korkusundan düşüp bayılmış.

Müze müdürü bu hâdiseden sonra bu kavuklu hademeleri kaldırmıştı.

Yerli plânörler

Yerli fabrikalarımıza ismarlanan 63 plânörden mühim bir kısmı tamamlanmış, Türkkuşu filosuna iltihak etmiştir.

Yamınkulur

Bir damadın seyahati

İngilizce konuşan bir ülkenin hükümdarı, kendi ülkesinden ayrılar giderken ne kadar heyecana sebep olmuştu, hatırlarsınız.

Şimdi aynı zat, İngilizce konuşan bir başka ülkeye gidiyor. Orada da büyük bir heyecan, alâka ve merak hüküm sürdüğünü tahmin etmek güç değildir.

Vindsor Dükünden bahsediyorum. Sekizinci Edward'ın tahttan çekilmesinin sebebi arayan bir takım amerikan gazeteleri, hâdiseyi, aşağı yukarı, bir amerikan kadını ile evlendiği için tacını kaybettiği şeklinde göstermişlerdi. Daha önce den Madam Simpson ile kralın tanışıklığı da - İngiliz gazeteleri bir şey yazmadıkları halde - ortaya atan, amerikan gazeteleri olmuştu.

Şimdi, Vindsor dük ve düşesinin gittikleri Amerikada kamoy bu türlü vesilelerle onları coşkun tezahür.

Kamutay çağrıları

8 - XI - 1937 pazartesi günü Millî müdafaa encümeni saat 10,5 da toplanacaktır.

Teşekkür

Yeni şekilde ve büyük hacimde çıkmağa başlayan gazetemizi tebrik ve teşvik etmek ve hakkımızda çok güzel yazılar yazmak lütfunda bulunan İstanbul ve Anadolu arkadaşlarımıza teşekkür ederiz.

Gülcemal!

Gülcemal vapuru Boğazın suları - na dayanamıyacağı için Halice çekilmiş. Bu suretle çok gün görmüş, emek çekmiş, yorulmuş, örselenmiş bir ihtiyar, nihayet, darülacezyi boyuluyor, demektir.

Orta yaşlı olanlar, onun rahmetli Mahmud Şevket paşa tarafından satın alındığı zaman gözlerimizde ne kadar büyüdüğünü, daha gençler ise biçarenin âhiri ömründe Amerikalılara kadar nasıl gidip orada nasıl haciz yediğini hatırlarlar.

Nihayet, tekaüdlüğü çoktan hak ettiği halde, "Meclisi hâsi vukela" kararile tekrar tekrar taviz edilen eski zaman paşalarını andıran bu gemimiz hayattan çekiliyor demek.

Rahmetlinin iki bacası ile dört dı - reği de hani tenasüblü duruyor. Yalnız, çerkes saraylılardan birisinin galiba Sultan Reşadın annesinin adı olan "Gül cemal" ismini, hiç bir zaman, sevmemiştir.

Bu emekli vapurun Amerikada çürüğe çıkmadan önceki adı galiba Ottava idi. Ondan sonra o da Kaskadyadan kaçırılan bir çerkes halayığı gibi ad değiştirmişti. T. 1.

DIŞ İCMAL

Roma-Berlin-Tokyo
mihveri

Brüksel'de Uzak Şark konferansının içtimama karşı Japonya komünistlik aleyhinde geçen sene yapılan pak-tın içine Italyayı da almak suretile mu kabelede bulunmuştur. Italyanın da pakta iltihakıyla biri Roma - Ber-lin, diğeri de Berlin - Tokyo olmak üzere birbirinden ayrı gibi görünen iki mihver artık birleşmiş sayılabilir.

Malumdur ki Almanya ile Japonya arasında tam bir sene evvel komünistlik aleyhine bir pakt imza edilmişti. Bu pakt ile iki devlet birbirine karşı gu teahhüdlere girişmekte idiler:

1 - İki devletin salâhiyetli makamları komünist enternasyonalinin faaliyetleri hakkında birbirine malûmat verecektir.

2 - İki devletin salâhiyetli makamları dahilde ve hariçte komünist enternasyonalini için çalışanlar aleyhine tedbirler alacaklar.

3 - İki tarafın salâhiyetli makamları bu vazifeleri kolaylaştırmak üzere daimi bir komite tesis edeceklerdir.

Almanya ile Japonya arasındaki bu anlaşma zahren komünistliğe karşı tedbir almak için yapılmış olmakla beraber, hakikatte Sovyet Rusya'yı istih-daf ediyordu. Bu sebebledir ki Sovyet Rusyadan uzak olan İtalya geçen sene pak-tın içine alınmadı. Milletler Cemiyetinden çekildikten sonra uzak şark-taki gayelerine varmaktan başka bir hedefi olmayan Japonya, Italyayı da pak-tın içine alarak Avrupa işlerine tek-rar karışmak istemedi.

Fakat aradan geçen bir sene zarfında gerek Uzak Şarkta ve gerek Avrupa'da siyasi vaziyet hayli değişmiştir. Bir defa Roma - Berlin mihverinin şümülü artmıştır. Sonra Uzak Şarkta Japonya şimali Çinde ehemiyetli bir teşebbüs girişmiştir. Bu teşebbüs, yalnız Sovyet Rusya'nın değil, Amerika ve İngiltere gibi demokrat devletlerin de muha-lefeti ile karşılaşmıştır. Böyle müteah-hid bir cephe ile karşılaşınca Japonya pak-tı içine Italyayı da almayazı razı olmuştur. Filhakika pak-tın adı hâlâ ko-münistlik aleyhine pakttır. Maali de geçen sene Almanya ile imzalanan pak-tın ayırır. Fakat ismin ve maalin ehemiyeti olamaz. İmza edenlerin pak-tı şudur ki üç tarafı anti komüniz-misak, istatükoyu değiştirmek iste-yen üç büyük devletin istatükoyu mu-hafaza etmek isteyen dört büyük de-vlete karşı yaptıkları bir anlaşmadır. Komünistlik aleyhtarlığı bu anlaşma-nın perdesinden ibarettir. Esasen mi-sak o kadar geniş ve manası o derece mübhemdir ki her tarafa teşmil edile-bilir. Japonya nasıyonalist olan Çin-de komünistlik tehlikesi gördüğünü ileri sürerek taarruza geçmiştir. İta-ly İspanya'da aynı kokuyu hissetti. Kimbilir, belki, yarı Almanya da Çekoslovakya da kızıl bir renk gör-meğe başlar.

Roma - Berlin - Tokyo mihveri nin kurulması istatükoyu bozmak iste-yen kuvvetlerin organize edilmesi demektir. Filhakika mücerred olarak kuvvetlere bakacak olursak, İngiltere, Amerika, Fransa ve Sovyet Rusya karşılarında bu mihver büyük bir kuv-vet ifade etmez. Fakat üçler mihverini teşkil eden devletler arasında tesanüd vardır. Halbuki dörtler arasında bir bağ yoktur. Bu dört devlet arasında el ile tutulabilecek bağ fransız - so-vyet misakı ile ingiliz - fransız teşkilî mesaisidir. İngilterenin Sovyet - fran-sız misakı meselesinde ne düşündüğü bile pek belli değildir. Amerika ise, bin bir tereddüden sonra yarı müşa-hid olarak Brüksel konferansına ge-lmeğe razı oldu.

Roma - Berlin - Tokyo mihverinin kurulması Avrupa, Asya, Amerika politikası diye ayrı muntakavi politi-kalar ortadan kalkıyor. Artık bir dün-ya muvazenesi, bir dünya politikası vardır. Bu muvazenede oynacakları rol için İtalya, Almanya ve Japonya azırlanmışlardır. Tarih göstermiştir ki her kombinasyon mukabil bir kom-inezon meydana getirir. Her halde Roma - Berlin - Tokyo mihveri de karşı tarafa akisler uyandırmaktan geri kalmıyacaktır.

A. Ş. ESMER

Açık teşekkür

Ailemizin reisi, Kocaali mebusu B. Nedim Bozatk'ın cenaze merasiminde bulunmak lûtfunu gösteren Büyük Millet Meclisi reisi B. Abdülhalik Renda ile, Sıhat vekili B. Hulûsi Ala-taşa ve sayın mebuslarla dostlarımızı, Milli müdafaa ve fen sanat kısmı er-kânına teşekkürlerimizi gazeteniz va-artsıyla arzederiz.

Refikası: Ferhunde Bozatk
Kayın biraderi: eczacı Kemal Üstüner

DÜNYA HABERLERİ

Şanghaydaki çin kıtaları
çevrilme tehlikesi altındaŞimalde Japon kıtalarının
Taiyuanfu şehrini zaptettikleri
haber veriliyor

Şanghay, 7 (A.A.) — Şanghayın cenub ve garbındaki ve bil-hassa Putung bölgesindeki çinlilerin ricat hattı 5 ikinciteşrinde Hangçeu körfezi kıyısında çıkarılmış olan japon kıtalarının ileri hareketi yüzünden kesilmek tehlikesine maruz bulunmaktadır.

Çin kıtaları, japon kıtaları ta-rafından çevrilmekten kurtul-mak için gece Putung'u boşalt-mışlardır. On kıtalar Sungkiang-ın cenub sahlini geçmiş ve Su-çeu'nun cenubuna doğru ilerle-mekte olan kuvvetlerin kısmı küllisiyle birleşmek üzere şima-le doğru yürümektedir.

Putung'un tahliyesi üzerine, birçok sivil çinliler nehri sallar-la geçmektedir.

Japon kıtaları üç günden beri işgal etmekte oldukları Çuçiakiang kasaba-sının hizasında Suçeu nehrinin üze-rinde bir köprü kurmağa muvaffak ol-muşlardır. Mühim miktarda takviye kıtaları nehri geçmeğe muvaffak ol-muştur. Burada çin ve japon kıtaları arasında yapılan muharebe neticesin-de çinliler 1000 kadar tedefat vermiş-ler ve 5 top kaybetmişlerdir.

Japonlar Taiyuanfu'yu
azbittmişler

Tokyodan bildiriliyor: Şimali Çin'de Şansi eyaletinde Taiyuan istikame-tinde cenuba doğru ilerlemekte olan bir japon yürüyüş kolu 6 sontaşrin sa-bahı saat 9 da Taiyuan surlarının şim-al kapısını ve şehrin bir kısmını iş-gal ederek burada temizleme hareket-leri yapmıştır. Aynı gün saat 11 de japon tayyare filoları Taiyuan şehrini 4 kilometre şimalinde kâin hava meydanında karaya inerek piyadele-rin yardımına ihtiyaç göstermeden meydana işgal etmişlerdir.

Yüzte'ye kadar ilerlemiş olan in-on yürüyüş kolu ileri hareketine de-vam ederek 6 sontaşrinde Çin kitala-rının cenub cihetindeki ricat hatları n-ı kesmiştir.

Muharebe devam ediyor

Pekinden bildiriliyor: Taiyuanfu'da muharebe devam ediyor. Şansi mer-kezinin sukutu haber veriliyor. Şeh-rin sukut ettiği tayyarelerle yapılan

İspanyol âsilerinin
resmî tebliği

Salamanka, 7 (A.A.) — Umumi karargâhın harb tebliğinde deniyor ki: "Aragon cephesinde, Sabinaniko bölgesinde Franko kuvvetleri ileri mevziler'ni düzeltmişlerdir. Düşma-nın son günlerde elde ettiğimiz mev-zilere karşı yaptığı bir mukabil taar-ruz püskürtülmüştür.

Jaulin bölgesinde Franko kuvvet-leri keza mevzilerini ilerletmişler ve düzeltmişlerdir.

Bilbao bölgesinde demir fabrikala-rının tam randımanla çalışabilmesi i-çin lazım gelen tedbirler alınmıştır. Kömür istihali eskiden beşbin ton iken, bu havalı frankistler, geçtikten sonra 90 bin tona çıkmıştır. Bilbao li-manına uğrayan gemilerin sayısı da yüzde altmış nisbetinde artmıştır.

keşifler neticesinde tesbit edildiği an-laşmaktadır.

Çin doğrudan doğruya
görmelere taraftar değil

Nankin, 7 (A.A.) — Çang - Kay - Şek bugün verdiği bir mülâkatta, Çin-in uzak doğu anlaşmazlığının halli için Japonya ile doğrudan doğruya görüşmelere taraftar olmadığını söy-lemiştir.

Mareşal, askeri vaziyet hakkında nikbin olduğunu söylemiş ve şimdiki mücadeleye devam azmetmiş oldu-ğunu bildirerek:

"Bir kere harekete geçen adalet kuvvetlerinin arzu edilen hedeflere e-rişmekten geri kalmıyacaklarına kati-yen kani bulunuyorum. Brüksel kon-federansının tatbik edilecek neticeler el-de edeceğimiz zannedirim.", demiştir.

Çang - Kay - Şek, konferans dışın-da tevassut gayretleri yapıldığı hak-kında Brüksel konferansının açılışın-danberi dönen saygıların tamamen a-sılsız olduğunu bildirmiştir.

Yunan kralı
Londra'da

Lö Tan gazetesinin türk elen dostluğu hakkında bir yazısı

Paris, 7 (A.A.) — Yunanistan kıra-lı, sabahleyin Londraya hareket etmiş ve istasyonda Reiscumhur ve dış işler bakanı mümessilleri tarafından teşyi edilmiştir.

Kral bu akşam Londraya muvasalat etmiştir. Kral, birkaç gün ingiliz kral ve kraliçesinin misafiri olacak ve sonra ikametne hususi olarak devam edecektir.

Türk - Elen dostluğu ve
Lö Tan

Atina, 7 (A.A.) — Atina ajansı bil-diriyor: Kral Majeste Georges'un Pa-risteki ikametne dair fransız matbu-atının tefsiratını neşreden gazeteler, Fransada krala yapılan kabulün sami-miliğini tebarüz ettiriyorlar.

Gazeteler, Balkan antantı gerçevesi içinde türk - yunan dostluğunu kay-de-den Lö Tan gazetesinin makalesine hususi bir ehemiyet atfetmekte ve Lö Tan'ın bu görüşünün, dünyanın bu-günkü karışık anlarında büyük bir e-hemiyeti haiz olduğunu ve bütün yu-nanlılar tarafından bütün kalbleriyle tasvib edilmekte olan türk - yunan iş-birliğinin kıymetini geniş ölçüde tem-hir ettiğini bildirmektedirler.

Sovyet ihtilâlinin 20 inci
yıldönümü

(Başı birinci sayfada)

Moskova, siyasi tasfiyelerin Sovyet Rusyanın kuvvetini zafa düşürmek şöyle dursun bu kuv-veti şimdiye kadar görülmemiş bir dereceye götürmüş oldu-ğunu göstermek istemektedir.

Sovyet Birliğinin hükümet merke-zi çok güzel bir şekilde donatılmıştır. Şehrin mühim meydanlarından birisi olan Sverdlofa Lenin ve Stalin'in hey-kelleri konulmuştur. Büyük tiyatro binası, Marks Engels, Lenin ve Sta-lin'in muazzam resimleri ve Sovyet-ler birliğini teşkil eden 11 cumhuri-yetin bayrakları ile süslenmiştir.

Büyük tiyatrodâ

6 - İlkteşrin gecesi büyük tiyat-ro-da bütün merkezi kurumların ve iş-ci-ler, köylü kurumlarının da iştirakiyle ilkteşrin ihtilâlinin 20 inci yıldönümü münasebetiyle büyük bir toplantı ya-pılmış ve bu toplantıya ecnebi memle-ketlerden gelen işçi heyetleri de iştir-ak etmiştir. Stalin, Molotof, Kalenin, Vorosilof ve diğer parti ve hükümet erkânını bir alkış tufanı karşılamış ve bütün halk ayağa kalkarak bunları se-lâmlamıştır.

B. Molotof'un izahları

Sosyalist ihtilâlinin 20 inci yıldö-nümü dolayısıyla komiserler heyeti re-isi Molotof'un verdiği izahat büyük bir dikkatle dinlenmiş ve Sovyetler Birliğinin elde ettiği muvaffakiyetle-ri Stalin'e medyun olduğuna dair bu-lunan son kısım halk tarafından coş-kun tezahüratla karşılanmış ve enter-nasyonal selâmlanmıştır.

Konser ve film

Bu toplantıdan sonra büyük bir konser verilmiş ve "Lenin ve ilkteş -

Mareşal Vorosilof'un Kızıldorduya
günlük emri

Moskova, 7 (A.A.) — Mareşal Vorosilof sovyet ihtilâlinin 20 inci yıldönü-mü münasebetiyle Kızıldorduya hitaben bir günlük emir neşretmiştir.

Mareşal, ihtilâlin bir tarihçesini ya-parak 14 devletin silâhlı müdahalesine ve üç yıl süren kanlı mücadelelere ra-ğmen ihtilâlin muvaffak olduğunu ve bütün rus milletlerinin ayrılmaz bir şe-kilde birleşerek bugünkü sovyet dev-letini kurduklarını zikrettikten sonra, bu 20 sene içinde endüstri, ziraat ve ilim sahalarında elde edilen büyük muvaffakiyetleri ve kurulan yepyeni sosyete'i anlatmaktadır. Ve bu muaz-zam işin başarılması için canlarını fe-dâ edenleri saygı ile anmaktadır.

Yeni sovyet ana yasasını yalnız bu-yük bir zafer değil, aynı zamanda büt-ün gelişen insanlık için yol gösteren bir yıldız olarak tasvif eden mareşal, yapılacak olan seçimlerin gayesini de anlattıktan sonra, elde edilen mu-vaffakiyetleri çekemedikleri için sovy-et eserini baltalamak isteyen sulka-st-gilerle mütemadi yapılan amansız mü-cadeleyi zikretmekte ve sulhu müda-

Yeni Zelandalı tayyareci
Bayan Jean Batten Avustur-alya - İngiltere rekorunu 14
saat 10 dakika ile kırmak ü-
zere tayyaresiyle havalanma-
ğa hazırlanırken.

B. Spaak görüşmelere
devam ediyor

Brüksel, 7 (A.A.) — Sosyalistler-den sonra liberaller de Spaak hükü-metine müzaharet edeceklerini bildir-mişlerdir. Katoliklerin katı cevabı he-nüz malûm değildir.

B. Spaak bu sabah yaptığı görüş-meler neticesinde istişarlerine devam etmeğe karar vermiştir. Katoliklerin, yeni kabinede bakanlıkların taksimi hususunda çıkardıkları güçlükler el-an giderilememiştir.

rin" adındaki yeni film gösterilmiş-tir. Bu filmde Lenin'i büyük sanat-kâr "Çukin" temsil etmektedir. Halk filmin gösterilişinde Lenin'i ve onun yanında gözükken mücadele arkadaşları Stalin'i giddetle alkışlamıştır.

Büyük geçid resmi

Sovyet hükümeti erkânı ve Stalin, bugün ilkteşrin ihtilâlinin yıldönü-mü dolayısıyla yapılan büyük bir ge-çit resminde hazır bulunmuşlardır.

Moskova garnizonu kumandanı Budiniçi kıtaları Mareşal Vorosilofa takdim etmiş ve Vorosilof da askere hitaben söylediği nutukta kızıl ordun-un bir sulh ordusu olduğunu ve fak-at taarruza uğrarsa harb düşman memleketlerine götüreceği kabiliyette bulunduğunu beyan etmiştir.

Bundan sonra piyade ve süvari kıtaatıyla motörlü kuvvetler geçmiştir. Geçit resminin en parlak kısım-ı motörlü 200 topun geçişi teşkil etmiştir. Bundan sonra da her cesa-mete tanklar geçmiştir. Bu esnada yüzlerce bombardıman ve o mikdar-da da avcı tayyaresi meydan üzerin-de uçuyorlardı.

Sovyet Büyük elçiliğindeki
kabul resmi

İlkteşrin Sovyet ihtilâlinin 20 in-ci yıldönümü münasebetiyle dün ak-şam Sovyetler birliği büyük elçiliğin-de bir kabul resmi tertib olunmuş, Başbakan Celâl Bayar Dış İşler Ba-kanı Dr. Aras ve İç İşler Bakanı ve C. H. P. Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya ile diğer bakanlar, kordiploma-tik, birçok mebus ve Hariciye Vekâ-leti erkânı hazır bulunmuşlardır.

Suvarı pek parlak olmuş ve geç vakte kadar devam etmiştir.

TÜRKİYE BASINI

Balkan orduları
mümessillerinin
toplantısı

CUMHURİYET'te Yunus Nadi Balkan orduları mümessillerinin An-karadaki toplantı ve müzakerelerin-den bahsederek antantın sulhu mak-sadını tebarüz ettiriyor ve diyor ki:

"Balkanlarda istatükoyu bozacak hareket nereden gelebilir? Bedihidir ki Balkanların hem dahilinden, hem haricinden veya müştereken. Mantiki bir zaruretle antantın Balkanlarda sulhu siyanet etmek hesabına bu ihtimallerin hepsine karşı koymağı der-piş etmiş olması lazımdır. Bu mantiki zarurete rağmen zaman geçtikçe fik-rin ilk antant zamanına nisbetle pek mesud inkışaf ve tekâmüller arzetti-gini memnuniyetle kaydetmeliyiz. Bi-dayette belki bazı devletler Balkanlar çevresine aid işlerde tamamen mütte-fik olmakla beraber bazı harici müna-sebet şekilleri üzerinde ihtiyatı kayırd-lar koymağı lüzumlu saymışlardır. Maksadı hakikaten sulhtan ibaret olan antant fikri o kadar samimi ve kuv-vetliydi ki antant devletleri esasında meşru ve hiç olmazsa mazur gibi görünebilen ihtiyatı kayırdları müte-kabilen açık kalbe iyi telâkki etmek-te hiç beis görmemişler ve antantın tekâmülünü zamanı bırakmamayı en doğru yol bilmişlerdi. Zaman vaktiy-le vaziyeti böyle telâkki edenleri haklı çıkarmıştır. Şimdi antant ilk akdol-unu güne nisbetle çok mesafe almış ve vüsat peyda etmiştir. Geçen yıl müttetik orduları silâhları arasındaki ahenkten bahsolutunuyordu. Bu sene Akdeniz işi bütün bir serbestlikle ve çok tabii bir iş olarak müzakere olu-nabiliyor.

Zaten vaziyet Nyon konferansında kendiliğinden bir inkışaf ve tekâmül safhası göstermişti. Bulgaristanın da iştirak ettiği o konferans kararlarına balkanlı müttetikler kendi aralarında yaptıkları müzakereler neticesi ola-rak tam bir anlaşma ile iştirak etti-ler. Böylelikle antant hem faaliyeti sahasını Balkan çevresi haricine çı-karmış, hem milletlerarası teahhüd-ler alacak vaziyete geçmiş oluyordu.

Muharrir, bu itibarla Ankaradaki müzakerelerin Balkan antantının ilk yıllarına nazaran daha, büyük, daha esaslı, daha ciddi sahalara intikal et-miş olduğu neticesini çıkararak "hattâ bu gidişle, diyor, balkanlı milletlerin birgün - milli istiklâllere tamamen hüremekâr - bir konfederasyon man-zumesine inkılâb edecekleri bile dü-şünmek acaba fazla bir hayal midir?"

SULH NİÇİN BİR HAYALDIR

AKŞAM'da Necmeddin Sadak, si-yasi ihtilâfların son zamanlarda almış olduğu ideolojik mahiyeti teşhir ede-rek, ideoloji rejimlerinin, ayakta du-rabilmek için halkın heyecanını, ve rakib ideolojileri karşı husumeti kö-rüklemek mecburiyetinde bulundu-klarını söyliyerek diyor ki

"Kemalist rejimde bu heyecan, vatanın kurtuluşu ile, yeni devleti ku-ran inkılâba, vatani kurtaran ve yeni devleti kuran şefe bağlılıkla başladı. İçerde yapılcılık ve kalkınma hareke-tiyle devam ediyor.

Başka rejimlerde, tam manasıyla ne bir vatan kurtuluşu, ne bir devlet kuruluşu vardır. Bunlar, bizimki gibi millî hareket değil, ferdi ideoloji ile doğmuştur. Dışardan gelecek bir va-tan ve istiklâl tehlikesi yoktur. İçerde görülecek işleri kalmamış gibidir. Memleketleri zaten umrana ermiştir. Yeni rejimler, buralarda, halk kütle-sini refaha götürmekten ziyade, ideolo-jisi namına daha fazla mahrumiyet ve fedakârlıklarla sürükliyor. O halde heyecanı devam ettirmek, zamanı ateşlendirmek için halk kütlele-rinin hayalinde, millî hudud dışında hedefler göstermek lazımdır. Bundan dolayıdır ki yeni ihtilâl rejimleri mahiyetleri itibarıyla "empyalisttir."

Burada muayyen hiç bir devletin ne politikası, ne idare tarzını tenkid, münakaşa ediyoruz. Mülâhazalarımız sırf nazarıdır. Bunun için, misal de söylemiyoruz.

Empyalist olmak, millî heyecanı sınırsız hedeflerle daima muhafaza-ya çalışmak, bir kısım rejimler için, politika işi değil, bir hayat meselesi-dir. Bu rejimler sulhsever oldukları gün kuvvetlerini kaybederler. Çünkü destekleri olan ümid ve heyecan o anda söner.

Sulhtan bahsetseler, sulhu özlür görünseler bile, bu, başka neviden bir sulhtur. Hiç ardı arkası gelmeyen şart-lara bağlıdır. Bazı milletlerin kuvvet ve tevehhük hakkını tanıyan, "hakki hayat" bahsinde bir meratib silsilesi, tanıyan sulhtur.

Bunun için, Avrupada, dünyada sulhu temin etmek için devletler ara-sında anlaşma çareleri arıyanlar bey-hude uğraşıyorlar, demitlik.

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Plevnede hepsi benden iyi otuz bin kişi şehit düştü; ben onların hikâyesini yazmak üzere yaşıyorum

Yollar kötü, bazı taraflarda ise berbat bir halde idi. Bazı yerlerde o kadar darlaşıyordu ki iki arabanın yan yana geçmesine imkân oluyordu. Arada bir, Mithat paşanın himmeti ile başlanmış bir şoseye rastlıyor, bunun üzerinde ingilterenin taşra yollarında imişiz gibi, bir iki mil rahat rahat yürüyorduk; fakat bunlar çabuk tükeniyordu.

Toplarını ve ağırlıklarını beraberlerinde götürün topçular, hepimizden fazla eziyet çekiyorlardı. O derecede ki bazan onların cephanesini ve ağırlığını götürmelerine biz de yardım mecburiyetinde kalıyorduk.

Bütün bu sefer esnasında biz zabıtlara hiç bir zaman bir harta verilmemiştir. Benim gibi bazı zabıtların elinde Avusturyada basılmış bir takım hususi hartalar bulunuyordu. Türkçe hiç bir harta görmedim. İhtimal ki böyle bir şey de yoktu. Kumandanlar ve erkânıharbları, öyle sanıyordum ki, yabancılar tarafından yapılmış hartalar üzerinde hareketleri idare etmekte idiler.

Efradın mânevî kuvvetleri, disiplin çok mükemmeldi. Bellova ile Vidin arasında ancak on iki defa ufak ihtarlarda bulunmaya lüzum duydum. Hiç kimseden bir şikâyet işitmedim. Hiç kimsenin temazuz ettiği görülmediği gibi hiç bir çapulculuk vakası da olmamıştır.

Nisanın 9 ncü günü karanlık çökerken münbit arazi ve sıra dağlar arasında merkezi bir vaziyette bulunan Sofyaya vardık.

Bugünkü günde Sofya, Bulgaristanın paytahtıdır. O zaman Türkler idaresindeki Rumeli vilâyetinin merkezi 14.000 nüfuslu bir şehirdi. Bugünkü nüfusu (1911) 80.000 kişidir.

Şehrin civarında bir çok karargâhlar vardı. Biz, bunlardan birinde bir gün mola verdik. O gün ben, kendime tavsîye mektupları getirdiğim bir Avrupalının evinde gizlice sivil elbise giyerek o zaman da balmızsız olan, fakat bugünkü kadar harap bulunmayan Ayasofya kilisesine gittim. Orada diz çökerek girişeceğimiz harbdan bize yardım etmesini Tanrıya yalvardım. Sonradan giriştiğimiz bu seferde hepsi benden iyi otuz bin kişi şehit düştü; ben de onların hikâyesini anlatmak üzere işte yaşıyorum.

11 nisanda gün doğarken iki yürüyüş alayı ve dört ağır batarya ile birleşerek büsbütün büyüyen kafilemiz, yeniden yola düzüldü. Kafilemizde beş bin kişi, otuz top, on sekiz topçu cephane arabası, 800 araba, 800 beygir, 500 baş ta sığır vardı.

Sofya ile Vidin arasındaki mesafe düpedüz gidilecek olursa 100 mildir; fakat yolların dolaşması, kıvrılması yüzünden bu mesafe 140 mil oluyordu. Biz, ilk önce Tuna kıyılarında ve Vidinin otuz beş mil aşağısında bulunan Lom Palankaya doğru yöneldik. Böylece yolu iki misli uzatmış olduğumuza kaniim. Pirot yolu daha kısa olacaktı. Fakat bu yolu takib etmedik. Bence bunun sebebi, bu ikinci yolun o zamanki Sırp hududuna 20 mil mesafeden geçmesi idi. Bugünkü günde Pirot bölgesi ile Niş Sırbistana aid bulunmaktadır.

Balkanları Ginci geçidinden geçtik. Bundan geçildikten sonra Berkoviçe kasabası geliyordu.

Balkanda manzara, çok göz alıcı, bazan da haşmetlidir. Bu geçid, yalnız acınacak bir kaza ile geçildi: Bir öküz arabası, iki öküzü ve arabacısı ile birlikte uçurumların içine, insan yardımının erişmeyeceği ve insan gözünün göremeyeceği yerlere yuvarlandı. Topları bu sarp, dik keçi yollarından geçirmek çok zor ve tehlikeli bir işti. Bir top öyle tehlikeli bir hale geldi ki onu kesip arabadan ayırmaktan başka çare bulunamadı. Zavallı top büyük bir gürültü ile uçuruma yuvarlanıp parçalandı. Arada bacak kırılması, mafsalların yerinden çıkması, arabaların çarpışması gibi, ufak tefek kazalar da oluyordu. Bir takım atlar ve öküzler düştüler; bunları öldürmek mecburiyetinde kalmıştık. Yalnız bu kazalarım, bereket versin, yüzde nisbeti pek yüksek değildir.

Ginci geçidinin en yüksek yeri deniz seviyesinden 4800 kadem irtifadında idi. Etraftaki dağların yüksekliği ise 6500 kademe kadar yükseliyordu.

Yanımızdaki hususi hayatlarında buralarda eşkıyalık etmiş olan bir takım adamları yardımcı ve kulağuz olarak kullanıyorduk. Kulağuz olarak yanımda iyi giyimli bir takım zabıtları (jandarma) da bulunuyordu. Bunların eşkıyalarla aralarımın iyi olduğunu görüyorduk. Bu zabıtlardan beş bini atlı olmak üzere 14.000 kişi idi. Bu rakamlar 1877 deki rakamlardır. Şimdi (1911) jandarmaların miktarı elli iki bin kişiyi bulmuştur. Bunlar, harb çıktığı zaman taburlara ve alaylara tahsis olunur ve türkler, bunları muallim efrad saydıkları için fazla kıymet verirler.

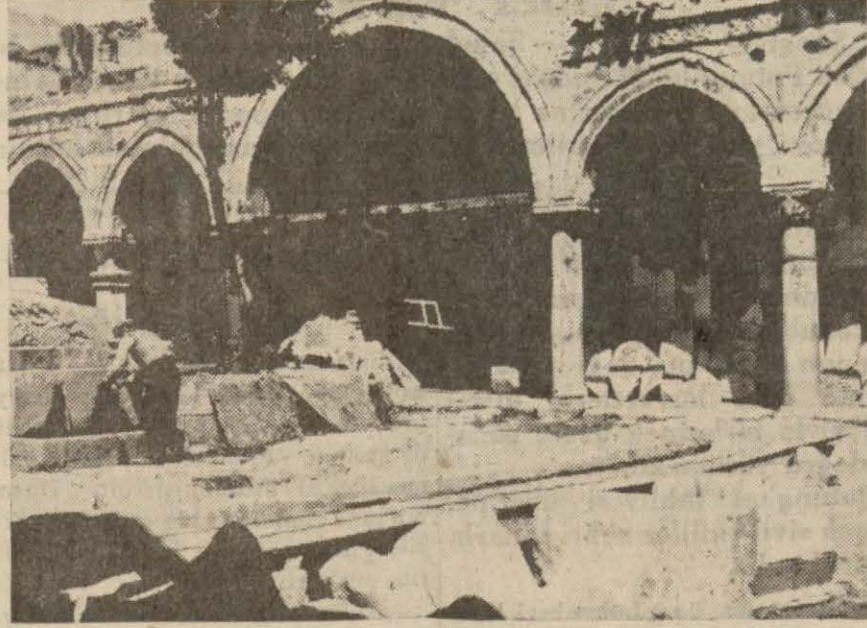
Berkoviçe ile Lom Palanka arasında ehemiyet verilebilecek hiç bir yer yoktu. Garbi Bulgaristanda belli başlı şehirler az, ufak köyler ise sayılamayacak kadar çoktur. Yolculuğumuzun bu safhasında yolun yarısı dağlık ve gayet güzel manzaralı yerlerden geçmişti. İkinci yarısı ise hiç de enteresan sayılamazdı.

(Sonu var)

BİR GEZİNTİNİN HİKÂYESİ

Gene tarihiğ Sivas

Selçuk anıtlarından daima ilham alabiliriz

Gökmedresedeki tarihi eserler rasyonel bir tasfiye beklemiyor mu?

Yazan:
Nasuhi Baydar

temiz badalanarak hazırlanmış olduğu odasında yalnız başına yaşıyor.

Tanışıyoruz. Bay Hüsrev kitabeler, lahid parçaları, türbeler arasında eski kitapları okuyarak gününü geçirmeyi âdet etmiş her yaşlıca adam gibi ikrama bayılıyor:

— Size bir kahve pişireyim... Çaymıdan da tadın... Hayır, hayır, hiç zahmet değil zaten çaydan mangalın kenarında duruyor...

Bay Hüsrevle gördüğüm ve göreceğim Selçuk eserlerine dair görüşüyorum:

— Gökmedrese, babası Kılıçarslanın emriyle inşa ettirilmiş. O zaman hükümdar olan Gıyaseddin Keyhüsrev devri devlet adamlarından Sahipata Fahrettin Ali tarafından, 686 sene evel inşa ettirilmiştir. Bu medrese iki katlı idi. Günün birinde yıkılmış ve bir asır evel Sivas müftüsü olan Abdullah efendi ve otuz sene kadar evel de vali Reşid Akif paşa tarafından tamir ettirilmiştir. Burası bir zamanlar imam ve hatib mektebi ve büyük harpte askerî depo olarak kullanılmıştır. On sene evel müzeyne tahsis edilmiştir. Müzemizi görmek ister misiniz?

Soldaki kapıdan çıkıp asma kilidlerle de tahkim edilmiş koca anahtarları bir başka kapıyı açarak tahta döşemeli, basık tavanlı bir salona giriyoruz. Yerde ve camkânlar içinde eski zamanlardan kalma silâhlar, elbiseler, güzellik sarınlamaları. Bir yanda da bir çok bayraklar var: Kapanan tekelerin bayrakları...

— Müze fakir değil mi?

— Evet, fakirce, yavaş yavaş zenginleşecek... Bulunan eşyayı getirip buraya yerleştirmek için çok para lazım...

Bir çay daha içerken Bay Hüsrev Selçuk eserlerini anlatıyor:

— Buraya gelirken gördüğünüz ve halk dilinde gıfte minareler denildiğini işitmiş olduğumuz Darülhadis medrese olarak İsadan sonra 1250 Şemseddin Mehmet tarafından Sifâîğ hastahanesi İzzettin Keykavus tarafından 1217 de, Hacı Maksud medresesi adıyla de anılmakta olan Bürcüye ise gene 1250 de, Muzafferettin tarafından yaptırılmıştır. Sonra Bağdad kapısı civarında göreceğiniz Gündük minare Alaüddin Erdana'nın oğlu küçük Hasana türbe olarak 1328 de inşa ettirilmiştir. Bütün bu eserlerde dikkati celbeden cihetler tuğlacılık ve çinçilikte Selçuk türklerinin ermiş oldukları sanat merhalesinin ileriliğidir.

Bir taraftan Bay Hüsrev, diğer taraftan avluda gürül gürül akan çeşmenin sesini dinliyorum. Duvarların içinde, yüzlerce kırık taş parçaları, kiminin üzerinde bir Eeti iyeroglifi, kiminde Devanîğ hatla yazılmış birkaç satır, beride bir arslan başı, ötede bir kitabe kırığı...

Bütün bu eserlere kültür bakanlığı lâiyik oldukları ehemiyeti vermekte, mütehassıs gönderip temizletmekte ve tamir ettirmektedir. Yalnız Gökmedresenin, onu çirkinleştiren sonradan ilâve edilme bir çatı parçası kaldırılmış, fakat bu suretle üstü açılan divarlar örtülmemiştir. Sivastan ayırdığımız iki aydan beri, bilmem, bu divarlar örtüldü mü? Şayet bu iş henüz yapılmamışsa Gökmedresenin bu kıy yağacak karlar altında ne hale geleceğini yüreğim sıslayarak düşünüyorum.

Sivasın bu eski eserlerinde dikkatime şunlar çarptı:

— Selçuk türkleri çağında inşa edilen binaların ölçüleri gözlerimizin alışmadığı kadar geniştir. Çifte minarelerin arasımlaki kapı tasavvur ediniz ki, 73 ayak, yani şöyle böyle yirmi

Radyo

Ankara:

ÖĞLE NEŞRİYATI — 12.30 Melik plâk neşriyatı. 12.50 Plâk: Türk müziği ve halk şarkıları. 12.15-13.30 Dahili ve dış haberler.

AKŞAM NEŞRİYATI — 18.30 Melik plâk neşriyatı. 18.45 İngilizce ve Türkçe. 19.00 Türk musikisi ve şarkıları. (Makbule Çakar ve arkadaşları). 19.30 Saat ayarı ve arapça neşriyatı. Türk musikisi ve halk şarkıları (Hüseyin Rıza Sesgür ve arkadaşları). 20.15 Fransız musikisi. 21.00 Ajans haberleri. Stüdyo salon orkestrası. (1- Mascarade, 2- Lugman: Wiener Graumbild, 3- Crandos: Macenais Paticas. 4- L. Sibelius: Premier baizer). 21.55-22.00 Yarmık ram ve istiklâl marşı.

İstanbul:

ÖĞLE NEŞRİYATI — 12.30 Plâk türk musikisi. 12.50 Havadis. 13.05 Melik plâk neşriyatı. 14.00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI — 18.30 Cemil plâkları. 19.00 Çocuk tiyatrosu, lan, kaplan ve saire. 19.30 Konferans: Kâmi Akyüz (Çocuk terbiyesi). 20.00 Fat ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30 Ömer Rıza tarafından arabça söylev. 20.45 Belma ve arkadaşları tarafından türk musikisi, halk şarkıları (Saat ayarı). 21.15 Radyo fonik ra (La boheme). 22.15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.00 Son.

Avrupa:

BERLİN — Orta dalga: 6.30 Hafif zik. 8.30 Konser. 9.30 Halk müziği. 10.00 eski şarkıları. 17. Küçük konser. 18. Yeni eski marşlar. 19.10 Telli âletlerle 22.15 Alman musikî üstadlarının eserleri.

BRESLAV — Orta dalga: 13.45 Konseri. 14. Keza 15.30 Radyo orkestrası tarafından konser: Drorak, Donizetti, eg, Sarasate, Enesco, Rivier v.s. den parçalar. 21.20 Opera aryları ve şarkıları. 21.40 Piyano.

BUDAPESTE — Orta dalga: 12.30 yano ve keman konseri: Mozart, Bartok, Ravel ve Paganiniden marşlar parçalar. 13.30 Sergey Smirnov balalay orkestrası. 17. Macar halk şarkıları. 18. Plâk konseri. 20.10 Konser. 22.25 Sigan orkestrası. 23.5 Caz.

BÜKREŞ — Orta dalga: 17 Konser. 18.15 Romen şarkıları. 19.10 Plâk konseri. 20.15 Radyo orkestrası tarafından konser. 21.45 Konser.

KOLONYA — Orta dalga: 6.30 Sabah konseri. 8 Konser. 16 Konser. LAYPZİG — Orta dalga: 15.40 Şarkılar. 18.30 Plâk. 19.30 Şarkılar. (Mazazel Fay tarafından). 19.45 Şarkılar. 23.00 Plâk konseri.

PRAĞ — Orta dalga: 10.11 Plâk konseri. 10.40 Keza. 11 Keza. 11.35 Keza. 12.30 Keza. 13.40 Keza. 17.40 Keza. 18.55 Keza. 21.20 Çaykovski. 22.35 Plâk konseri.

beş metre yüksekliktedir...

— Bu anıtları kuranlar Anadolu'ya neşne daima tahammül edebilecek malmaze ile onları süslemeyi bilmezler: Aradan altı yedi yüz sene geçmiş olmasına rağmen hala canlı olan çinçinler en sağlam sıvalara sanki binalarından gülmektedir.

— Renkler, bozkır ortasında, en savetli ruhları bahar neşesiyle titreyecek kadar parlak ve tatlıdır.

Selçuk anıtlarını tetkik eden arkeologlarımızın onları ölçü, renk, ziynet malmaze itibarıyla bir ilham hazinesi sayacaklardır. Anadolu'yu iki devir bayındır kılmıştır: Selçuk devri ve Anadolu devri.

Sivas kongresi bu yeni devrin başlangıç tarihidir.

ta enternasyonal bir sahne üzerinde aleni bir rezalet mahiyetini alıyor. Doktor Hikmet'in, bu hâdisenin içinden, mutlaka gülünç olmadan, rezil olmadan sıyrılması lazımdı. Fakat nasıl? Fakat nasıl? Papas, hâlâ vaazında devam ediyordu ve yüzü doktor Hikmet'e yönelmiş olmakla beraber sözleri artık umumi bir hitabe şeklini alıyordu. Doktor Hikmet, dinliyenlere döndü ve eliyle papası işaret ederek:

— Acayib adam; dedi. Fakat kusuruna bakmamalı; mekteb hocası değil mi? Ders vermeğe alışmış. Yalnız bir şeyde yanılıyor bizi mekteb çocuğu sanıyor.

Ve arkasını çevirib uzaklaştı. Fakat bu kadarlık bir mukabeleyle bütün hıncını almış değildi. Yine o boğazındaki düğüm, yine o kalbindeki taz-yıkla tir tir titriyen bacaklarının üzerinde yürüyerek gitti; güvertenin tenha bir noktasından denizi seyre dalar gibi göründü. Lâkin gözleri ne Korsikanın som silüetini, ne daha yakındaki küçük adaların kayalıklarını, ne de bunların arasında dolaşan yelken gemilerini görebiliyordu. Birden bire, bu güzel deniz ve bu tarihi hatıralarla dolu kara parçaları manalarını kaybetmiş, silinivermişti. Doktor Hikmet'in önünde yalnız o kara sakallı Papasın galiz ve küstah kalıbı dimdik dikili kalmıştı. Kendi kendine:

— Menhus herif; diyordu. Bütün seyahatımı bana zehir etti. Şimdi ne Marsilya'ya çıkmamın, ne de belki Parise varmamın zevkini tadabileceğim.

Ve hakikatte de öyle oldu. Marsilya; Doktor Hikmet'e, sert ve keskin çizgileriyle, limanın tatsız kalabalığıyla oldukça sevimsiz göründü. Hele (Nigere) vapuru sık bir direk ve baca ormanının

— 10 —

arasından, can sıkıcı bir ağırlıkla, iltihapla kirli ve bakımsız bir rihatta yanaştığı vakit yüreğini adeta nedamete benzer bir his burktu. Bu rihattın boyunca bir takım mavi gömlekli, siyah kasketli hamallar yukarıya doğru bağırıyorlar, işaretler ediyorlar, numaralarını uzatıyorlardı. Biraz sonra bunlar vapuru, adeta, muzaffer bir ordunun pişartları salvetiyle zabt ve istilâ ettiler. Ve vapurda her zaptedilen şeyde olduğu gibi bir anarşidir baş gösterdi. Hiç kimse elinde tuttuğu numaranın sahibi olan hamalı bulamıyor, hamalını bulan da eşyasını kaybediyordu. İşte bu garşışalığın içinden bir adam, Doktor Hikmet'i ve eşyasını aldı, ite kaka, söge saya iskelelerden aşağıya indirdi. Pencerelelerini örümcek ağları sarmış bir gümrük odasına tıktı ve orada iki saat süren bir intizardan sonra onu tekrar önüne kattı. Bir arabaya kadar götürdü.

— Paris trenine daha elli dakika var; siz şimdiye gidin, beni orada bekleyin; dedi.

Doktor Hikmet trende ve vapurdaki yol arkadaşlarına rast gelmek için dua ediyordu. "Eğer ras gelirim treni değiştiririm, yarına kalırım," diyordu. Zihni bu çocukça korkular ve bu garib endişelerle o kadar meşguldü ki, limandan gara kada-

BİR SÜRGÜN

YAKUB KADRI

geçtiği mesafe boyunca hemen hiç bir şeye dikkat etmedi ve garda tren saatini beklemek için bir köşeye sindi, oturdu. Ermeni komitecisi Vahan'ın bir müddet Marsilya'da kalacağını biliyordu. O menhus papas da ihtiyar anasını ziyaret etmek için Provansa'da bir köye gideceğini söylemişti. Lâkin kamarsındaki diğer iki adam Paris'e ilk trenle hareket edecekli. Bunlardan başka paapsın nutku esnasında doktor Hikmet'in yüzüne sırtarak bakanlardan birkaç kişi daha vardı ki onların da bu postada bulunmaları çok muhtemeldi. Doktor Hikmet: "Farzedelim ki bunlarla, bir de, aynı kompartimantına düşmüşüm. O vakit çıldırmak isten değil," dedi. Zavallının bu adamlardan o kadar gözü yılmıştı ki, ikide bir garım kalabalığı içinde birini bunlardan birine benzetti mi, yüreği çarpmağa başlıyor ve hemen yerinden fırlayıp kaçmağa hazırlanıyordu.

Bu helecan içinde nihayet tren saati geldi. Doktor Hikmet'in hamalı da elinde ikinci mevkî bir bitle göründü.

Biraz sonra girdiği kompartimanda orta yaşlı bir kamla bir küçük çocuktan başka kimse yoktu. Doktor Hikmet, seyyar satıcıdan aldığı gazete ve mecmuaları dizlerinin üzerine kokyup oturdu. Fakat gözle-

ri daima aynı helecanla koridorun gelip geçenleri yokluyordu. O, sanki kaçak bir mücrimmiş de bir taktipten korkuyormuş gibiydi. Bir an evel büyük şehre varıp o yabancı kalabalığın içinde kaybolmak istiyordu. Vagonun koridorundan gelip geçen, kaynaşan alacalı bir kalabalık... Tıpkı deminki vapur çıkışını hatırlatan ve ne çocuğun, ne kadının, ne ihtiyarın aczine hesaba katılmayan egoistçe bir itişip

kaçışma... Doktor Hikmet, İstanbul'da, vapur iskelelerinde olsun, banliyö treni istasyonunda olsun, gışeler önünde daima görmeğe alıştığı tegrifatı, o "buyurun efendim" leri, o "zati âllerinden sonra, leri, o "Evlâmdı bana da bir bilet alıverir misin" leri, o "Aman efendim, siz oturun, ben ayakta da dururum" leri teaccüble hatırladı ve ilk defa olarak bir şarklının bu gördüğü insanlara nisbeten ne kadar yumuşak, ne kadar pelte, ne kadar tatlı bir hamurdan yapılmış olduğunu düşündü. Bu sırada kalabalık bir aile kompartimantına girmek istedi. Fakat, yalnız üç kişilik yer kaldığı için geri döndü. Bunları müteakip şışman, kırmızı çehreli ve babayane tavırlı bir yaşlı adam girdi. Elinde tuttuğu ağır bir bavulu kına sıkına ve kendi kendine bir şeyler söyleyerek eşya rafının üstüne yerleştirdi. Kendisi de geçti; doktor Hikmet'in karşısında yer aldı. Onun arkasından sıkı, uzun boylu bir genç geldi. O da, çocuklu kadının yanına oturdu ve tren hareket etti. Doktor Hikmet geniş bir nefes aldı. Oturduğu yer, koridor tarafında olmakla beraber dışarıyı kâfi derecede seyredebiliyordu. Fakat bütün iyi niyetine rağmen gözünün önünden geçen manzaralara henüz alışmadığı veya hayran kalacağı

(Sonu var)

HAYAT VE SIHAT

Kış geliyor...

Bu yıl kış mevsimi şiddetli olursa, haberimiz yoktu, demeyiniz. hava işlerinden anlayan âlimler daha yaz içinde, kışın sert olacağını haber verdiler. Geçen yıl da öyle söylemişlerdi, fakat inanılan pek az olmuştu. Vakıa geçen kış onların dediği kadar şiddetli olmadıysa da uzun sürdüğünden pek çoklarının son baharda, her seneki kadar aldıkları odun, kömür yetişmediğinden tekrar almağa mecbur olmuşlardır.

Eski zamanda münecimler havadan haberler verince, her münecim yalancı olur, diye sözlerine inanmazlar. Şimdiki, böyle önceden verdikleri haberleri güneşin gölgelerine istinad ederek söylüyorlar. Onun için bu zamandaki astromi âlimlerinin verdikleri haberleri, mutlaka doğru diye değilse bile, ihtimali çok olarak teklâki etmek lâzımdır.

Biliyorsunuz ki şimdi güneşin lekelerine pek büyük bir ehemiyet veriliyor. Bizim dünyamızın lekelerden birinin karşısına gelmesi adetâ felâket oluyor. Salgın hastalıklar çoğalıyor. Bu kadar kalsa gelse bir şey değil. Dünyamızın ahlâkına da tesir ediyor. Moskova üniversitesinde, çok bilgili bir profesör, Çijevski, güneşin lekeleri meselesini kendisine büyük bir iş edinmiş. Bütün salgın hastalıkların arttıkları yılları tarihte birer birer tetkik etmiş. Hepsini güneş lekelerinin bize karşı geldikleri yıllarda imişler. Rusyanın karışıklık zamanları da güneş lekelerinin zamanlarıdır. İngiltere gibi, inkişafını yapmış, ağır başlı bir memleketin hükümetinde parti değişmesi güneş lekeleri zamanında olmuş.

Astronomi âlimlerinin dediklerine göre bir kaç yıldanberi bizim dünya güneşin bir lekeseine karşı bulunuyor. Her lekenin müddeti - Eski zamanlarda Mısırdaki ktlık zamanları gibi - Yedi yıl sürmüştür. İspanyadaki karışıklığın hiç manasız olarak sürüp gitmesi ve yedi yıl sürmeyeceğine da-

ir de şimdilik bir âlâmet bulunmaması. İstanbul'da kara humma hastalığı her sene son baharında çoğalırken bu yıl yaz mevsiminde durup dururken bir salgın haline gelmesi Moskova hocaya hak verdirecek gibi geliyor.

Bununla beraber, astronomi, âlimlerinin ve onların beraber Moskova hocanın dediklerinden korkmaya da lüzum yoktur. İnsan oğlunun medeniyeti tabiatın tesirlerine karşı koymak içindir. İspanyada karışıklık çıkdı ise İspanyolların birbirlerini boğmaları daha Don Carlos zamanındanberi âdetleridir. İstanbul'da kara humma çoğaldıysa, İstanbul zaten hiç bir vakit temizliğiyle şöhret almamıştır. Güneş lekelerinin karşısında başka bir çok yerler bulunduğu halde oralar da ne karışıklık çıkmış, ne de kara humma salgını olmuştur.

Bu haberlerden aklımızda kalmalı lâzım olanı yalnız önümüzde kışın sert yahud uzun olması ihtimalidir. Buna karşı da şimdiden ihtiyatlı bulunmak yetiştir.

Kış zaten sert olmasa da, grip hastalığı bizi her yıl ziyaret eden dostumuzdur. Onun da bulaşık olduğunu elbette bilirsiniz. Kalabalık yerlerden hoşlanın, toplu yerlerde, hele sinemalarda çok bulursunuz. Sıcak yerde otururken birden bire soğuğa çıkarılmanız yakasınca çabuk yapışır. Zayıflara muşallat olur. Kapalıca ve kalınca giyineler ki sevmesiz.

Grip mikrobunu burundan ve ağızdan girdikleri için sabah, akşam burun deliklerine yüzde beş nisbetinde gomenol yağından damlatmak, güneşin iki defa kaynamış ve biraz soğutulmuş suya bir kaşık oksijenli su koyarak onunla gargara etmek insanı hastalıktan korur.

Yemeğe otururken ellerini sabunla yıkamak her vakit lüzumlu bir temizlik olduğu gibi, grip hastalığına karşı da bir korunma çaresidir.

G. A.

Dünyada neler oluyor

Dünyada hâlâ sahipsiz topraklar var

Fennin bu derece terakki, müstemlececilik ihtirasını inkişaf etmiş olduğu bir devirde hala sahipsiz boş toprakların bulunabileceğine aklımız erer mi? Fakat son günlerde vukua gelen bu hâdise, her türlü tahminin aksine, bu neviden toprakların mevcut olduğunu gösterdi.

İngiliz donanmasına mensub bir gemi, Pasifik okyanusunun üzerindeki Feniks adalarından biri olan Kanton isimli küçük bir adaya asker çıkarak buraya merasimle İngiliz bayrağını çekmiş, şimdiye kadar sahipsiz bulunan adacı muazzam İngiliz imparatorluğuna ilhak etmiştir.

Mercanların üst üste birikmesinden husule gelmiş olan bu adacık, denizin sathından 3 metre yükselmekte, genişliği 40 la 400' metre arasında değişmektedir. İçinde 12 kilometre uzunluğunda bir göl vardır. Bir kaç hindistan cevizi ağacı, biraz çimen, fareler ve deniz kuşları, adanın yegâne canlı unsurlarını teşkil etmektedir.

Bu ada, Pasifik okyanusunu geçecek tayıyareler için bir istasyon olarak kullanılacak ve burada lâzım gelen tesisat yapılacaktır.

Sinema ve kadın

Sinemamızın bilhassa kadın seyircilerinin maneviyatı üzerinde tesir yaptığına dikkat ettiniz mi? Bir Fransız muharriiri anlatıyor: Tanıdığım bir çift geçen gün bu yüzden kavga ettiler: Filmdeki kocanın karısına karşı husunet göstermesi kadının hoşuna gitmemişti. Bunun üzerine koca, karısını başka bir filme götürdü. Burada da görülen erkeğin karısına karşı fevkalade kibar ve sevimli davranıyordu. Fakat bu defa da kadın kocasına çıkıştı:

— Gördün mü bak, sen hiç bir zaman bana bu kadar iyi muamele etmezsin.

Bir çok kadınlar, bu vakanın kahramanında kendilerini tanıyacaktırlardı, dersiniz?

Kız kaçırma

Saraybosna civarında bir köyde oturan Mikloş Diklik isminde ve 63 yaşında bir ihtiyar bu köyden Helen Matić isminde güzel bir kız aşık olmuş, fakat izdivağ teklifi kızın ailesi tarafından katıyetle reddedilmiştir.

Bu red üzerine sevgisi büsbütün alevlenen ihtiyar genç, kız kaçırma karar vermiş ve kendisine sadık iki adamını bu işe memur etmiştir. Kızın evine gece vakti işlerle giren bu adamlar kız kaçırma muvaffak olmuşlar ve bir gün önceden bütün düğün hazırlıkları yapılmış olan Diklik'in evine getirmişlerdir. Fakat bu arada kızın ailesi uyanmış, vakanın farkında olarak vakit kaybetmeden ihtiyarın kapısına dayanmışlardır. Çingene orkestrasının nağmeleri için de müstakbel saadetinin hulyasıyla mest olan 63 lük aşık, kızın babası içeriye girince divardan tabancasını almış ve... havaya üç el silah atmıştır. Boşnak âdeti mucibince üç el silah atılınca kız tarafının evlenmeye itirazı kalmazmış. Bu ananeye riayetsizlik edemeyen kız tarafı, hazırlanmış olan düğün sofrasına oturmadan başka yapacak şey bulamamışlar.

Kız kaçırma, Anadolu'da sık sık rastlanan hâdiselerdendir. Ekseriya kanlı sahnelerle sona eren bu vakaları bu şekilde tatlıya bağlayacak bir âdetin bizde de mevcut olmamasına esef etmez misiniz?

— Süleyman bey, siz Venedik'te iken Danielli'ye inmemiş miydiniz? Evet... Evet, iyice hatırlıyorum... Fakat o sırada siz, Venedik'in en güzel yerlerini bir araya toplamış bir konağın sanki paşası idiniz.

Prenses Şükriye, paşa kelimesini başa gibi telaffuz ediyordu: hakiki bir Mısır prensesinin karşısında olduğum muhakkaktı.

Devam ediyordu: — ... ve fransız, İngiliz, ve nele Amerikan gâlleri arasında, benim gibi artık yazını geçirip hazanına yazılmış bir kadını nasıl farkedebilirsiniz.

Gene dikkat ettim: prenses, hazan'ı da h'nın üzerine basmakla arab tecvidine riayet ederek söylüyordu. Yorgo beni, bir Mısır prensesi ile tanıştırmıştı; yedilemenin altıncı günü Hızır karışma çıkmıştı.

Prenses, dediği gibi, hayatının hazanında değil, ilk yazında idi. Zihabını şiddetle reddederken yanına oturup kadından anlatılan tecrübeleri tek gözleriyle onu derhal tetkik ettim. Prenses kendine sadece iftira ediyordu: kumrala yakın esmer cildi altında etleri sımsıkı, ve gözleri, Moda koyunda bir yaz akşamının sıcaklığı ve kuyuluğu ile hâreli idi. Madeni kupada parmaklarının uçlarını yıkar- ken devam etti:

— Siz Venedik'te, mehtab geceleri, yaptığınız saz âlemleriyle meşurdunuz. Bu pahalı eğlencelerle orada

Dünkü at yarışları çok güzel oldu

Yarışlar alâka ile takib edildi

Dünkü at yarışlarında bulunanlardan bir grup

At yarışlarında bir at seyirciler önünde gezdiriliyor

Dün şehir ipodromunda, sonbahar at yarışlarının altıncı haftası büyük bir meraklı kütlesi önünde yapıldı.

Havanın güzelliği nisbetinde, yarışların heyecanlı olması herkesi memnun bırakmıştı. Bu hafta bahsi müsterek kişilerinde görülen kalabalık diğer haftalara nisbetle çok fazla idi.

Dün yazdığımız gibi ikinci yarışta Novice ile Girgin arasındaki didişme çok heyecanlı oldu. Nihayet Novice bu hafta rakibini geçerek birinciliği aldı.

Müsterek bahis dün fazla bir şey bırakmadı. Meraklılar daha ziyade favori atlar üzerine oynadılar. Aşağı yukarı günün en sürprizli yarış beşinci koşu oldu. Son dakikada Uğur, Karakuşu bir at boyu geçerek yarış kazandı ve üzerine oynayanları sevin-dirdi.

Birinci koşu orman çiftliği handikap koşusu idi. 1800 metrelik bu koşuya yazılan atların hepsi de girdi. Neticede B. A. Atmanın Malkapı güzel bir koşu yaparak favori zannedilen Bozkurt ve Nazlıyı geçerek birinci oldu.

İkinciliği B. Rifatın Ülkeri, üçüncülüğü de Bozkurt kazandı.

Ganyana 200 kuruş, birinci plâseye 120 kuruş, ikinci plâseye 130 kuruş, üçüncü plâseye de 160 kuruş verildi.

İkinci koşu gene hadikaplıydı. Günün en getin yarışı bu idi. İki hafta evel Novice'i geçen Girgin'in bugün zorlayacağı muhakkaktı. Zira iki hafta evelki yarışlarda atları mağlûb çıkan B. Said Halim bu hafta Girgin'i yenibilmek için bu koşuya iki atla iştirak etmişti. Bu mühim yarışa yazılı atların dördü de iştirak etti.

1 - Novice, 2 - Capain, 3 - Çelenk, 4 - Girgin.

Yarış başlar başlamaz Capain ve Çelenk öne geçti. Viraja kadar devam eden bu hal virajdan sonra deşti. İtidalle koşan Novice derhal öne fırladı. Arkadan Girgin takib etti ve yarışı

şı az bir farkla Novice kazanarak iki hafta evelki mağlûbiyetin acısını çıkarttı. Girgin ikinci oldu.

Ganyana 120 kuruş, birinci plâseye 120, ikinci plâseye 130 kuruş verildi.

Üçüncü koşu Kayatepe koşusuydu. 1200 metrelik bu koşuya yazılı atlardan B. Atmanın Esini iştirak etmedi. Yarış Romans, Özdemir, Çiçek, Kutlu Florya ve Şipka arasında yapıldı. B. Said Halimin Romans'ı çok güzel bir koşu yaparak rahat rahat birinci geldi. Şipka ile Özdemir müsavi bir koşu yaptılar. Muvasalat yerinde iki atı başbaşa görerek hakem heyeti de bu iki atı ikinci olarak kabul etti. Nuri Sümerin Kutlu Çiçek'i müsterek bahiste üzerine oynayanları aldattı. Üç hafta evelki yaptığı koşuyu bugün yapamıyarak büyük farkla mağlûb oldu.

Dördüncü koşusu günün heyecanlı koşunlarından birisi idi. Olgun ve kuvvetli atların 2600 metrelik uzun bir mesafedeki yarışmaları görülecek bir yarıştı. Bu yarışta aynı zamanda çift bahis de vardı. Bu yarışın ehemiyeti bu sebeble çok artmıştı.

Yazılı atların hepsi de girdi. Yarış başlar başlamaz Olga ile Gülizarı başta görüyoruz. Ceylan ile Andranlenden en geride. Atlar viraja geldikleri zaman hepsini toplu bir halde görüyoruz. Bayburt birden bire öne fırladı. Bunu Mahure takib ediyordu. Arkadan Andranbudinin süratle hepsine yetişerek başa geçtiğini görüyoruz. Arkadan Ceylan kampılanıyor. Atlar muvasalata yaklaştıkları zaman Andranbudin başta, Ceylan hemen arkasında. Herkes Ceylanın hızlandığını görerek yarış kazanacağını zannederken yarış bitiyor. Neticede Andranbudin birinci, Ceylan ikinci, Bayburt üçüncü oluyor.

Ganyana 190 kuruş verildi. Birinci plâseye 130 kuruş, ikinci plâseye 130 kuruş, üçüncü plâseye de 150 kuruş verildi.

Beşinci koşu günün en sürprizli ya-

1 Gün için

Daha çok okuyabilirdik

Bizde gazetelerin % 90 dan fazlası şehirlerde ve kasabalarda satılır. Nüfusunun dörtte üçü köylü olan Türkiye'de köylerin gazete okumaları temin edildiği zaman gazetelerimizin sayısının umumi tirajının da ne kadar artacağını buna göre hesap edebilirsiniz. Köylünün gazetelere ucuz fiatla abone olabilmesi meseleyi yarı yarıya halledebilir.

Bir misal: Finlandiyanın 3.700.000 nüfusu, 372.604 kilometre murabba üzerine serpilmiştir. Şehirler nüfusu, umumi nüfusun % 21 ini ancak bulmaktadır. İmdi, Finlandiyada 226 gazete ve 400 dergi intişar etmektedir. Gündelik gazetelerin değil, hattâ dergilerin tirajı daima 5.000 - 10.000 den yüksektir. Finlandiyanın merkezi olan Helsinki'de bazı gündelik gazetelerin basınevleri büyük amerikan gazeteleri idarehanelerini hatırlatmaktadır. Bu az nüfuslu geniş memlekette bu kadar çok okunmasının başlıca sebebinin bütün gazeteciler bilir: abone... ikinci sebep, Finlandiya'da kâğıdın ucuz olmasıdır.

Bir başka misal: Portekiz'de 1934 senesinde 704 mevkut gazete çıkarıldı ve bunların 266 sı haftalık. Lizbonda 10 gündelik, 237 haftalık, on beş günlük veya aylık; Porto'da 4 gündelik 97 haftalık, on beş günlük veya aylık gazete intişar ederdi. O vakittenberi gündelik gazetelerle diğerlerinin sayısı artmış olmakla beraber nisbet pek değişmemiştir. Portekizde kâğıd ucuz olmadığı için gündelik gazetelerin yerini dergiler tutmuştur. Fakat orada da abonman esastır.

Ucuz kâğıd, ucuz abonman gazete ve kitab için geniş ve ucuz posta servisi... Bu cihetleri temin ettiğimiz zaman bizim de Finlandiya'ya veya Portekize imrenmemiz için sebep kalmıyacaktır. Anadolu okumak istiyor, fakat pahalı ve geç okuyabildiğinden bir gazete veya kitabı on ve daha fazla kişi okuyarak paradan ve zamandan tasarruf ediyor. Yazın, meselâ Erzurum'da, en yeni gazete altı günlükdür. Altı günlük gazete kahveden veya gece yataktan başka nerede okunur? — N. B.

rışı oldu. Herkes B. Said Halimin Karakuşunun birinci geleceğini tahmin ediyordu. Bahsi müstereklerde bu at üzerine olan bütün biletler satılmıştı. Karakuş üzerine oynamak isteyenler bilet bulamıyor, müteessir olarak tribünlere dönüyorlardı. Uğur ile Uysal üzerine oynayanların adedi pek azdı. Bu yarışa yazılan B. Kemal Odabaşının Ferhan'ı koşmadı. Yarış başladığı zaman Uysal öne geçiyor, arkasından Karakuş takib ediyor. Uğur çok fena bir çıkış yaptı. Buna rağmen bir az sonra farkı kapattı. Karakuş başa geçti. Uğur takibde. Uysal geriledi. Virajda Karakuşun tam süratle ilerlediğini görüldü. Uğur üzerine oynayanların ümidi kırılmıştı. Yarışın bitmesine dört yüz metre kalarak Uğura binen cokey Kâmilin büyük bir inecikle tuttuğu atı kamçılayarak salverdiğini görüyoruz. Bütün seyircilerin hayreti arasında Uğur başa geçti ve pek az bir farkla Karakuşu geçerek birinci oldu. Bu oyunda plâse yoktu. Ganyana 220 kuruş verildi.

Çifte bahis birinci ve dördüncü yarışlar arasında idi. Malkoy ile Andranbudin üzerine oynayanlar 570 kuruş kazandılar.

Hayat, sen ne güzelsin!

Tali nasıl denemirmiş?

— 9 —

Nakleden: N. B.

Fakat mısırlı prensesin kocası olmaya neden uzak görmeli? Onu kendime bağlayamaz mıyım, Onun hayat tecrübeleri, görgüleri, Mısırdaki feddaları beni de yavaş yavaş bir prens yapamaz mı? Prenses Şükriye benden belki bir kaç yaş büyüktür... Fakat benden biraz yaşlı olmasa da benim için bir kazanç değil mi? Küçük yaşta öksüz kaldım; ana sevgisi nedir, bilmedim. Prenses bana biraz da analık etmez mi?

Yorgodan sordum: — Evli mi?

— Zan etmem. Geçen sene kocasının boşanmış olduğunu işitmişim. Fakat çok ciddi kadındır. Buraya böyle hep yalnız gelir, bazan ihtiyarca bir lûbar zatla gelir; dayısı veya amcası...

Kulağıma doğru eğilerek: — Tanışmak isterseniz çok dikkatli davranmak lâzımdır. Mısır Prensesi bu: Hem hoppa, hem ciddi kadındır onlar...

Yorgo, beni, hoypalıkla ciddiyet a-

rasında şaşkın bırakarak gitti, bir masa üzerinde elma kümelerini düzeltmeğe başladı.

Nasıl etmeli de Prensesle tanışmalı Karşısında iç çekerek, göz süzerek mi? Yoksa yazarak mı?

Prenses, birdenbire, gözlerini tabağından kaldırıp bana baktı. Bakıyoruz. Belli belirsiz gülümsüyor. Fakat dilini çıkarmışcasına bakmakta devam ederek Yorgoyu çağırıyor ve Yorgo onunla bir kaç kelime teati ettikten sonra masama gelip gayet resmi bir tavırla:

— Bu ilk baharda sizinle Venedik'te tanışmış olan Prenses Şükriye hanımefendi yemeginizi bitirince gidip elini sıkmanız sizden rica ediyorlar, diyor.

İşte Hızır imdadına yetişti. Tali şimşegi benim de başımda çaktı: Meyyemi bırakıp hemen öteki masaya koşuyorum. Prenses, güzel elini bana uzatıyor. Ne kadar zarif olmak kabilesi o kadar zarafetle eğilip elini öpüyorum.

bütün bir servet harcamış olmalısınız.

Hemen lâzımgelen cevabı verdim: — Paranın ne ehemiyeti var...

— Erkeklerle öyle imrenirim ki: şöhetlerini tehlikeye koymaksızın istediklerini yapabilirler. Evli iken dünyanın en mesud kadını bendim. Koca, kadın için bir sancak gibidir: kadma dil uzatabilmek için evvelâ kocaya hücum etmek lâzımdır; halbuki bir dil kadın için böyle mi?...

Prenses, son cümleyi sesi ve uzun kirpikleri titriyerek söyledi. Gözlerim hafifçe yaşardığını görür gibi oldum ve heyecanı geçer geçmez sordum:

— Sonra evlenmediniz mi?... Kim bilir ne kadar fırsatlar zuhur etmiştir!

Sözümü kibar bir tavurla keserek: — Ne fırsatı? Ben fırsat beklemiyorum, beyefendi; beklediğim beni sevecek ve benim de kendisini seveceğim erkektir.

Dilimin ucuna geliyor: "İstediniz de böyle erkeği bulmadınız mı?.. Fakat bir dakika evel almış olduğum ders sözlerimi boğazıma tıkarıyor. Yorgo birinci sınıf demişti. Haklı var: Kahire salonları, ne Konya lisesi, ne Kartiye Laten, ne de Bursa barıdır! Rüya görüyordum gibi mırıldanıyordum.

— Yaslı gönlümü seyahatlerle avutmağa çabalyorum... Venediği, Fransanın cenub sahilleri, İstanbul-

lu pek severim. Kışın Mısır'a giderim. Çiftlik hayatından çok zevk alırım. Siz de kırlardan, köylerden hoşlanırmısınız?

— Pek ziyade... Benim de oldukça güzel bir çiftliğim vardır: Konyanın hemen güneyinde... Bize Hüsamogulları derler: beş altı yüz senelik, eski bir aileyiz... Fakat bu koca aileden kala kala bir ben, bir de kendi toprakları ekip biçtirerek binlerce lira kazandırdığı halde bir tarafa kumıldamıyan amucam kaldı...

Hayat, sen ne güzelsin! İşte milyonlar sahibi bir Prensesin gözleri önüne, bir an içinde, Karamanoğulları kadar eski bir ailenin son çocuğunu getirdin! Hayat, biraz da avunmağı ve avutmağı bilmek değil midir?

— Amucanızın mirasçısı da sizsiniz, değil mi?

— Tabii... Şimdi prensesle kibar hayatın bin bir hususiyetinden bahsediyorum.

— Bu mevsimde Trabza kıyıları ne güzeldir. Hemen her akşam üstü ata binerek o civara gider, karşı sahilde güneşin oynamaşını seyredirim. Sizi oralarda hiç görmedim...

— Çiftlikte ormanlarımızı teftişe gittiğim bir gün bindikim attan düşerek ayakım kırıldığı için rutubetli yerlerde kırık sıziyorum. Gene aynı sebeble ata binemiyorum.

Prenses birdenbire ellerime sarılarak: — Vah vah, tedavi ettirseniz ba-

şam...

Bu başam kelimesi kulaklarıma pek hoş geliyor. Prenses, türkçeyi ne güzel konuşuyor! Mısırdaki adım pekâlâ Süleyman başa Hüsemoglu olabilir.

İlerdeki masayı düzeltmekte olan Yorgo prensesle aramızda teşvüs eden dostluktan pek memnun görünüyor. Fakat bu lokantaya bir daha uğramamalıyım.

Sokağa birlikte çıkarken prensesi evine kadar götürmek için teklif ediyordum. Kaldırımın kenarında duran son model bir Pakkartı göstererek:

— Arabam var, teşekkür ederim, diyor.

Bakla kadar iki pırlanta küpe, Mısırdaki çiftlik, İstanbul'da hususî otomobil... Yedilemeyi tavsiye eden Hüseyin Tuğrul'a içimden teşekkür ederken sık sık görüşmek vadiyle prensesten ayrılıyorum.

VI

Gülmek mi, ağlamak mı lâzım bu hale!

Eh işte fundalarım yükselmeye başladı: İtalyadaki fabrikatörün kız macerası, benim için kâfi bir dersti.

(Sonu var)

Yabancı basında gördüklerimiz

Merhametsiz Şarkta Garb silâhları

Garpta teknik ilerlerken insanlık hisleri de ilerler

Amerikada çıkan Asia dergisinde Pearl S. Buck yazıyor:

"Japonya ile Çin arasındaki harb öyle bir fecaat ve mezalim devri açmıştır ki birçok korkulu hâdiseleri görmeğe artık kanıksamış olan dünya, bunların karşısında yeniden sarsılmaktadır. Binlerce masum insanlar ölüyor, sulh içinde yaşayan köyler harap oluyor; çocuklar ve kadımlar öldürülüyor; geshirler kısmen harabe haline geliyor; esirler eziyet ediliyor. Bütün bunları okuyanlar, uzun sürmüş bir harba yapılmış işlerden bahsettiği sanacaklardır. Halbuki mücadele başlayalı daha çok olmadı. Eğer başlangıcı böyle olursa, kim bilir, sonu nasıl olacak.

Buna cevap vermek güçtür. Yalnız fazla adam ölmesi şarkta harbin bitmesini temin etmez. Biz garblılar şarkta bir adamın hayatına verilen değeri anlayabilmek için, bu hussutaki telâkilerimizi bir tarafa bırakarak şarkta bunun için ne düşünüyor, onu ele almalıyız. Onun için şarkta harb, harbdan daha fazla bir şey halini alır. Şarkta da, garbda da yapilan medeniyet gösterileri kötülükte, fecaatte birbirini geçmektedir.

Medeniyet de, her şey gibi, muvazene ile büyür ve ilerler. Garbda bir taraftan yeni silâhlar keşfedilir, teknik ilerlerken bir taraftan da insanlık hisleri ilerler, bu suretle en ümitsiz adamlar bile kendilerinde yaşamak zevkini bulurlar. Şarkta bu vaziyet yoktur. Orada geri ve zayıf olan öldürülmesine bile, hiç olmazsa, ölmesine müsaade edilir. Orada ferdin ehemiyeti yoktur, yığma bakılır; ölenin yerine bir başkası geçer. Tek başına bir ferdin hayatı hiç bir manâ ifade etmez. Asırlardan beri çin memurları kıtlıkların önüne geçmek için esaslı bir tedbir almamışlardır; çünkü bu sayede fazla nüfus artmasının önüne geçilebileceğini düşünmüşlerdir. Şarklı, binlerce adamın ölmesi karşısında ürkmeyiz. Hatta o, kendi ölümünü düşünerek bile telâşa düşmez. Onun kadını ve çocukları himaye etmek duygusu gibi bir ananesi de yoktur.

Kendi felsefesinden insan hayatının kıymetsizliğini öğrenen şarklı, buna mukabil, garbda olduğu gibi insanları daha çabuk öldürecek kudretli ölüm makineleri icadına da kalkışmamıştır. Bunun için insanların saadeti ile alakadar olmama da şarklı, saçma bir tabir olarak insanî harb vasıtaları denilen büyük tekniklere de sahip olamamıştır.

Onun için emniyet bölgelerinden, harb-dışı insanlardan bahsetmek bir ahmaklıktan başka bir şey değildir. Onlar, kaidelere uygun olarak harbetmeyi, harbetmeyenlerin hayatını korumağı tanımazlar. Karşılarında bütün insanların hayatı dâim olarak değerli ve yahut değersizdir.

Şimdi bizim Çin'de gördüğümüz harba iki medeniyet ve iki telâkî muvazenesi bir surette birbirine karışmış bulunuyor: Garbin icad ve imal ettiği en modern vasıtalarla harbedilmekte, fakat insan hayatına, şark telâkîsinde uygun olarak, hiç bir kıymet verilmemektedir.

Yeni keşiflerimiz pek şeytanî bir hal aldığı için, garbda bile harb bugün pek korkunç ve feci bir şekle girmiştir. Fakat, hiç olmazsa biz, bunların seyranı şeyler olduğunu biliriz. Bizim çoğumuz, halâ, bombalarla, zehirli gazlarla binlerce masum insanın öldürülmesi fikrini bile aklımıza getirmekten çekiniriz. Asırlarca yaptığımız tecrübeler sayesinde tüfeğin kırıştığını, topun tüfekten, tayyare bombasından toptan daha öldürücü olduğunu öğrenmişizdir. Biz, bir işi yapmağa giriştiğimiz zaman, yaptığımızın ne olduğunu biliriz. Biz, cebheye askerlerle birlikte hekimler ve hasta bakıcılar da götürürüz.

Fakat şarklı tedricî surette bu tecrübeleri yapmamış olduğundan böyle düşünmeğe lüzum görmeyiz. O, hekimlerle hasta bakıcılarla kendini oyalayamaz. Sonra ona tuttuğu esirleri ölüme terk etmek için daha acıza halli telâkî edilir; buna karşı isyan edecek duygular beslemeyiz.

İşte Çin'deki harb, her manâsile harbların en kötüsüdür. Orada kimse'nin ölümünden kurtulması için tedbir alınmıyor. Kimseye merhamet edilmiyor. Toplar ve bombalar, kayıtsız, gartsız birer zafer vasıtası olarak kullanılıyor.

Garbda öyle zannederim ki şarklıya yalnız mekanik olarak kullanıldığını öğrendiği modern silâhları bulup ver-

meğe devam edecektir. Ölüm tehlikesini hissederek para kazanmak için orada boğuşanlara silâh satmak için gönderdiğimiz silâhları orada birçok insanın boğazlanmasında en ufak ve hakiki manâsile bir adaletsizlik değil midir?

Komünizm aleyhinde imzalanan pakt nasıl tefsir ediliyor?

Fransa

İmzalanan paktın gayesi

İtalyan — alman — japon misakı Pertinasetile Eko — Pari gazetesinde tartışılıyor diyor ki: Bu sistem, ihtimal Sovyet Rusya'dan ziyade ingiliz imparatorluğunu istihdaf etmektedir. Bu misaka imzalandı koymuş olan üç devlet, Moskova hükümetine karşı cıdale girişemezler. Buna mukabil bu üç devletin üçü de İngiltereye tâbi memleketlere darbe indirmeye kâdirdirler. Almanya hava filolarını Londra üzerine sevkadebiller.

Aynı şey Fransa hakkında da söylenebilir. Salâhiyetli her zatın dün dediği gibi hakikatte ahal ve vakalarımız ittîfak ve tesadüfün bir fırsatı gibi görünmektedir. Önümüzde yazılmış bir alman - italyan muahedesi vardır. Ve hiç olmazsa bu muahede hakkında malûmatımız mevcuttur.

1936 senesinde İtalya, bu kadar ağır bir surette inkiyada mütemayil değildir. Fakat nihayet ikna edilmiştir.

× Okyanostan Akdenize — Epok gazetesinde B. Kerillis diyor ki: Bizim için medeniyetin bu büyük müdafilerinin samimiyetlerine değilde de menfaat endişesinden âri oldukları itimad etmek müşküldür. Büyük Okyanustan Akdenize kadar vücuda getirilmekte olan koalisyon, başka bir gaye takib etmektedir veya edecektir.

İngiltere

İngiliz gazeteleri bitaraf bir siyaset takrimyorlar

Londradan Dnb. ajansının muhabiri bildiriyor:

Gazeteler, İtalyanın antikomünist pakta iltihakı hakkında geniş tefsiratta bulunmakta bitaraf bir vaziyet takrimmaya çalışmaktadır.

Observer gazetesi, paktın hiçbir kimsenin aleyhine müteveccih bulunmadığını ve bütün devletlere açık bulunduğunu yazıyor.

Sunday Taymis gazetesi, Londrada, paktın uzak doğu iltihafı hakkında daha geniş bir anlaşmayı tazammun ettiğini iddia eden bazı sayıialar dönmekte olduğunu kaydediyor.

News of World gazetesi, bilhassa büyük elçi von Ribbentropun dün B. Musolini ile yaptığı uzun mülakâta ehemiyet atfetmekte ve anlaşmanın gizli hükümler ihtiva etmediğini bildirmektedir.

Almanya

Anlaşmanın münhasıran tedafii olduğu söyleniyor

Alman - italyan - japon paktını bahis mevzuu eden "Lokal Anzeiger", diyor ki:

"Yalnız bu üç memleket değil diğer birçok memleketler de komünist tehlikesini hissetmektedir. Bu anlaşma iyi niyet sahibi her adamın mücadele edebileceği bir kale teşkil etmektedir."

"Berliner Tageblatt", gazetesi de diyor ki: "Cebhe genişliyor. Anlaşma münhasıran tedafiidir. Bu anlaşmaya iştirak edenler - herkes iştirak edebilir - kendi hududları içinde üçüncü enter-nasyonal tahrîkâtına karşı tedbirler

almayı teahhüd ediyorlar."

Japon basını İtalyanın alman - japon paktına iltihakını ittifakla alkışlamaktadır.

Japonya

Japon gazeteleri anlaşmayı alkışlıyorlar

Gazeteler, Fransayı, İngiltereyi ve diğer demokrasi devletlerini Almanya ve İtalyaya karşı tahrik edici bir hareket hattı almaktan ve diğerlerinin de komünist tehlikesini idrak ederek üçler cebhesine girecekleri ümidinde bulunmaktadırlar.

Dünya Kupası

Sofya, 7 (A.A.) — Çek ajansı bildiriyor: 1938 dünya kupası için Çekoslovak ve bulgar takımları ilk müsabakalarını bugün 12 bin kişi huzurunda Jünak stadyomunda yaptılar. Hava çok bozuktı ve bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu.

Müsabaka 1 - 1 beraberlikle neticelenmiştir. Evvelâ Çek Riha ilk sayıyı kaydetmiş ve bulgar solığı bir penaltı neticesi olarak maçın neticesinden bir dakika evel müsavati temin etmiştir. Bulgarların bu sayıyı ahalî tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Ajansın notu: Buna mukabil bulgar ajansı aşağıdaki telgrafla bulgar takımının galebesini iddia etmektedir.

*** Sofya, 7 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Dünya kupası için bugün karşılaşan Çekoslovakya ve Bulgaristan futbol millî takımları arasında müsabaka 2 - 1 Bulgarların galebesiyle neticelenmiştir.

Ordu atı Musabakası

Her yıl yapılmakta olan ordu atı müsabakalarının bu seneye mahsus olan kısmı bugün saat dokuzda başlamaktadır. Ordu mensubları arasında olduğu kadar halkımız da alâkalandıran bu müsabakalar, bugün ve yarın şamba günü Atlı Spor Kulübünün manej yerinde, salı günü de arazi üzerinde yapılacaktır. Arazi üzerinde yapılacak müsabakalar, muhafız alay garnizonunun cenebundaki tepelerden seyredilebilecektir. Aynı 11 - ne rastlayan perşembe günü de saat 16 da Orduviinde bir çay ziyafeti verilecek ve müsabakalarda kazananların mükâfatları dağıtılacaktır.

Öğrendiğimize göre, bu müsabakalardan sonra önümüzdeki cumartesi günü saat 15 de, yine Atlı Spor Kulübünün manej yerinde, arsulusal müsabakalara gönderilen atların bir kısmıyla mâni atlama tecrübeleri yapılacaktır.

Saat dokuzda başlayacak müsabakalara bütün halkımız davetlidir ve hiç bir duhuliyeye alımlıyacaktır.

Futbol grup birincilikleri

Adana, 7 (Telefonla) — Bugün grup birinciliklerinde Mersin şampiyonu idman yurdu Diyarbakir birincisi Halk sporu 1 - 2 yendi. Salı günü Mersinle Adana şampiyonu karşılaşacak ve kazanacak takım Çukurova grup birincisi olacaktır.

Federasyonun maçları idareye gönderdiği B. Kemal Halim her akşam sporculara konferanslar vermektedir.

Manisa

Manisa, 7 (Telgrafla) — Bugün epeyce kalabalık bir seyirci önünde yapılan grup birinciliklerinde Aydın bölgesi şampiyonu Nazilli (Menderes spor) takımı, Çanakkale birincisini 0-2 yendi.

Salı günü Aydın birincisi Balıkesir şampiyonu idman birliği ile karşılaşacak ve Ege grupu birincisi belli olacaktır.

Afyon'da

Afyon, 7 (Telgrafla) — Bugün grup birincilikleri devam edili. Kocaeli birincisi Akyeşli takımı Bursa şampiyonu Acar idman yurdu ile karşılaşta. Hava açık ve rüzgârsız, hattâ sıcağı. Saha çok kalabalıktı. Maç heyecanlı geçti. Kocaeli şampiyonu bu maçı birinci devrede yaptı. İki golle kazandı.

S P O R

İstanbul lik maçları başladı

Beşiktaş-Fener, Güneş-İstanbulspor, Süleymaniye - Eyüp, Beykoz - Vefa birer sayı ile berabere kaldılar

Fenerbahçeli Naci

İstanbul, 7 (Telefonla) — Bölge futbol maçlarına bugün başladı. Hava bulutlu olmasına rağmen çok müsaiddi.

Taksim stadyomunda

Günün ilk maçı Galatasaray ve Topkapı oynadılar. Galatasaray müsabakaya yeni elemanları da ihtiva eden şu kadro ile başladı:

Hızır - Salim, Hüseyin - Kemal, Esfak, Hicri - Necdet, Süleyman, Fikret, Haşim, Bülend.

Topkapı da şu kadro ile oynuyor:

Tahsin - Hakkı, Salâhaddin - Şeref, Mehmed, Tahsin - Yunus, Ziya, Salâhaddin, Emin, Besim.

Hakem Ahmed Adem.

Oyuna galatasaraylılar başladılar. Fakat ilk akın çabaları neticesinde fından yapıldı. Oyunun ilk dakikaları müsavi kuvvette iki takımın karşılaştığı zannını veriyor. Hattâ karşılaşılar biraz daha canlı oynayarak Galatasaray kalesi önünde yerleştiler.

Galatasarayın birinci golü

Yirminci dakikadan sonra galatasaraylılar vaziyete hâkim oldular. Topkapı hücumları, muavin hattı oynunu takib etmiyerek daha ziyade müdafada kaldığı için, devamlı olmuyor. Tehlikeyi sezen galatasaraylılar daha derli toplu oynayarak vaziyeti saikiplerinin aleyhine çevirmeye muvaffak oldular.

Yirmi beşinci dakikada sağdan inen bir Galatasaray hücumu Topkapı kalesi önünde panîge sebebiyet verdi. Kaleci muvaffakiyetsiz bir çıkışı yapmış ve kaleyi boş bırakmıştı. Süleyman hafif bir şütle topu kaleye gönderdi. Kalenin içinde vaziyet alan top kapılı müdafî, ayağıyla karşılayabileceği bu topu elile tuttu ve penaltıya sebebiyet verdi. Necdet sıkı bir şütle takımına bir sayı kazandı.

Topkapının golü

Birinci devre bu netice ile bitti. İkinci devrenin ilk inışı Topkapıya beraberlik sayısını kazandı. Sağ 25 metreden geçtiği bir şütle topu ağlara takmıştı. Bu beraberlik sayısının şevkiyle topkapılılar daha canlı oynamaya başladılar. Fakat galatasaraylılar hâkimiyeti ellerine almakta ve rakib kaleyi sarmakta gecikmediler.

Galatasarayın galibiyet golü

25 inci dakikada galatasaraylı Necdet, iki topkapılı müdafî arasında çıkardığı bir şütle takımını galib vaziyete geçirdi.

Oyun bu suretle 2 - 1 Galatasarayın galibiyetiyle sonuçlandı.

Fenerbahçe - Beşiktaş

Sıra büyük maça geldiği zaman stadyumdaki kalabalık sekiz bini geçti.

Varyete numarasına benzeyen bir güreş!

Mülâyim yenildi Hindli pehlivan da dans etti!

Mülâyim pehlivanın Cenubi Afrika şampiyonu ile yaptığı maçtan bir enstantane

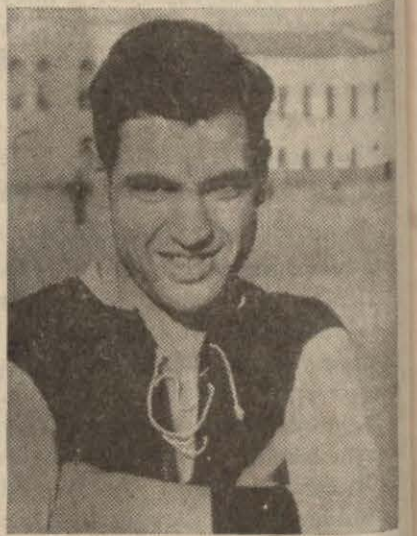
Bugün Taksim stadyomunda, evvelce ilân edilmiş olan güreş müsabakaları yapıldı. Uç ufak güreşi müteakib saat 18 de günün en mühim maçı olan Mülâyim — hindli Faddal Muhammed intikam maçı başladı. Geçen hafta yarım saat gibi kısa bir müddet zarfında hindli pehlivanı kolaylıkla yenen Mülâyim, bu seferki maçı kendinden beklenen muvaffakiyeti gösteremedi.

İki pehlivan ringte profesyoneller mahsus bir takım ciddi olmayan gösterişlerde bulundular ve bu arada maçı mühim bir kısmı devamına lüzumsuz yere altta kalan Mülâyim âdetâ ayağa kalkmak istemiyordu. Bu gösterişlerin halkın hoşuna gitmeyen birisi de iki pehlivanın birbirini tokatlamaları oldu. Maçın heyeti umumiyesi seyircilerde ciddi bir müsabaka intibahı bırakacak mahiyette değildi.

Nihayet anımsız hakemin düdüğü maçı bittirince haber verdi ve pek farkına varılmadan, Mülâyim 40 ncı dakikada yenilmiş oldu. Maç bittiğini haber veren düdükten sonra hindli pehlivanın zafer dansı başladı. Bu suretle zaten ciddi olmayan maçı varyete numarasına benzer bir şekile bitmiş oldu.

İki pehlivan maçı müddetince iki defa ringten yere atlayarak âdetâ birbirlerini kovalamaları halkı epey güldürdü. Hakem B. Sami Karayel'di.

Bu müsabakadan önce yapılan üç maçı sonuncusu sındırgılı İbrahimle Harun pehlivan arasında idi. Sındırgılı İbrahim bütün seyircileri coşturan gayet güzel bir güreşten sonra rakibini on dakikada tuşla yendi.

Beşiktaşlı Hakkı

mişti. Sahaya evvelâ Beşiktaş, sonra Fenerbahçe çıktı.

Fenerbahçe şu kadro ile oynuyordu:

Hüsameddin - Sedad, Lebib - Rifat, Aytan, Esad - Niyazi, Naci, Bülend, Fikret, Orhan.

Beşiktaşlılar da şu kadro ile oynuyorlardı:

Mehmed Ali - Hristo, Hüsnü, Rifat, Bülend, Feyzi - Rıdvan, Hakkı, Muzaffer, Şeref, Esref.

Hakem Nuri Bosut.

Fenerbahçe birinci devreyi rüzgâr arkasına alarak oynuyordu. İlk yarısı Beşiktaşlılar yaptılar. Bunu Fenerbahçenin ortadan başlayan ve soldan inkişaf eden bir hücumu takib etti. Fenerbahçelilerin muntazam paslarıyla ilerledikleri ve Beşiktaş kaleci-

görüldü. İki dakikaya yakın bir müddet Hüsnü - Hristo - Mehmed Ali müdafaa Fener muhacimleri uğraştı ve Nacinin havadan giden bir şütle ile bu hücum neticesiz kalmış oldu.

Çetin mücadele

Oyun ilerledikçe iki takım arasında da çetin bir mücadele geçtiği görülmekteydi. Beşiktaşlıların kuvvetli bir enerjisiyle dayanan oyunları ile fenerbahçelilerin yerden sistemleri çarpışıyor.

9 uncu dakikada Naciden bir ilerleme pası alan Bülend Hüsnüyü atlattıktan sonra Beşiktaş kalecisiyle karşı karşıya kaldı. Fakat biraz ilerleyecek yerde uzaktan bir şütle taliini denedi. Şütle kale direğini yalıyor avuta gitti.

19 uncu dakika: Beşiktaş hücumu hattı soldan akıyor. Naci topu kesme ve Naciye verdi. Naci diribling yaparak topu kağırdı. Feyziden Hakkıya uzun bir pas. Hakkı müdafaa üstüne aldıktan sonra topu Şerefe verdi. Şeref Sedadı kolaylıkla atlattı ve beş metreden kaleye bomba gibi bir şütle attı. Hüsameddinin soğukkanlılığı korner pahasına muhakkak bir golü mani oldu.

Fenerbahçenin golü

33 üncü dakikada: Esadın güzel bir pasını yakalayan Bülend topu beraber Beşiktaş kalesine atıyor. Hüsnü ile Hristo Bülende doğru koşullar Bülend topu çevirdi ve arkadan gelen Fikrete pas verdi. 30 metreden şütle bir şüt ve Fenerbahçenin sayıyı.

Devre 1-0 Fenerbahçenin lehine bitti.

İkinci devre

11 inci dakika: Hakkı arkadan gelen bir pası kuvvetli bir çıkışla yakaladı. Fenerbahçe kalesi önünde bir karşılaşıklık oluyor. Şerefin bir plasesi ve Beşiktaşın beraberlik sayıyı.

Oyunun bundan sonrası çok çetin bir mücadele halinde geçti. İki takım da aynı derecede muvaffakiyetli ve gâlele oynuyor. Zaman zaman Beşiktaş, vakit vakit Fenerbahçe daha müessir ve hâkim oynadı. Fakat netice değişmedi ve maç 1-1 berabere bitti.

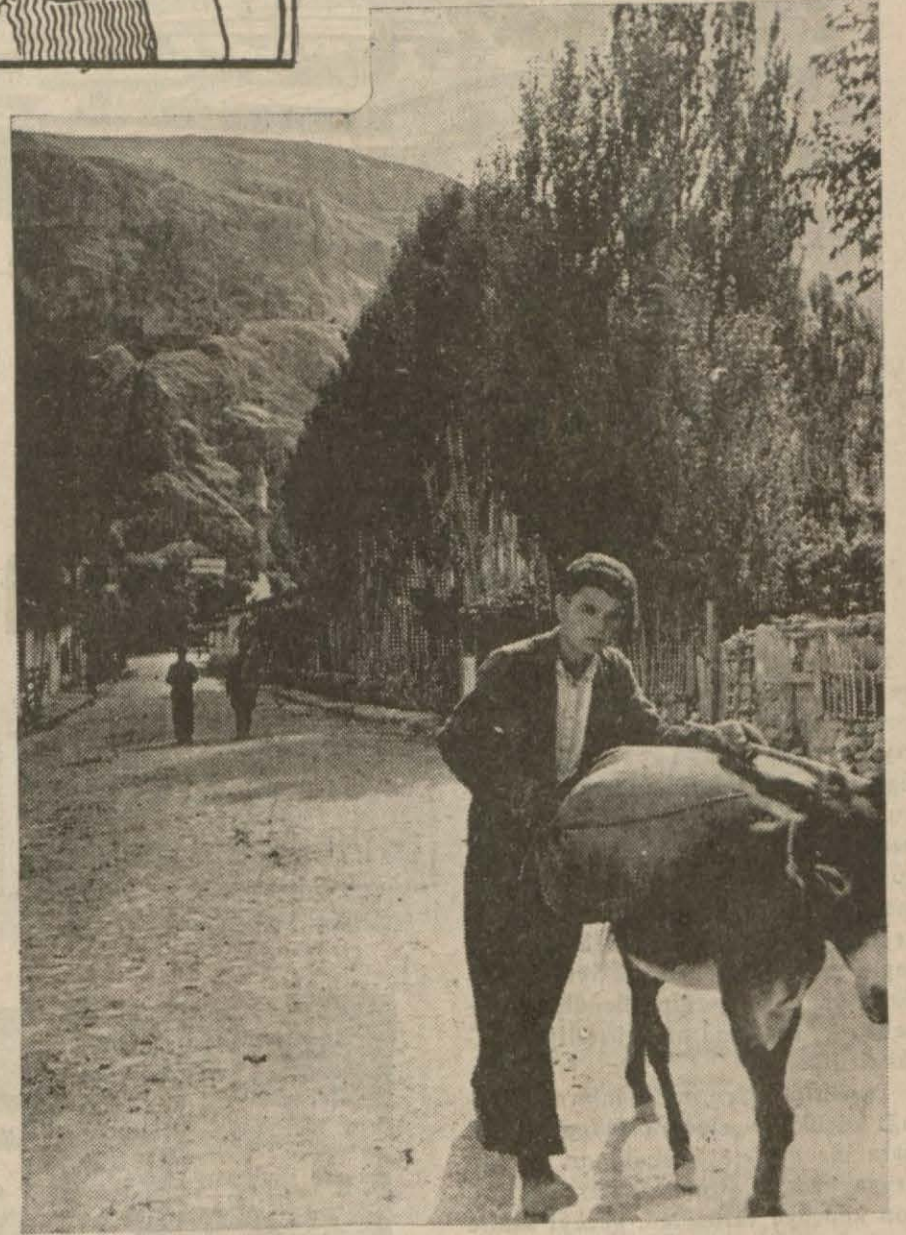
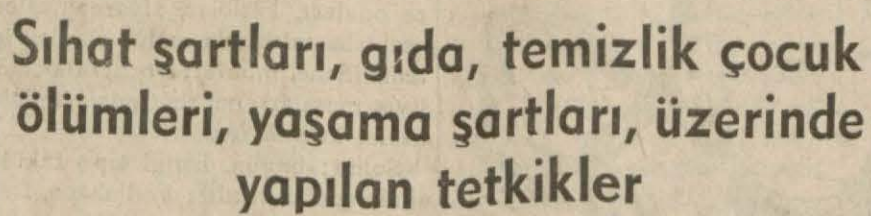
Kadıköy sahasında:

Fenerbahçe stadında oynayan yedinci maçı Güneşle F. por arasındaydı. Bu karşılaşma tarafeynin penaltıdan atıkları birer sayı ile beraberlikle bitti.

Şeref Stadında:

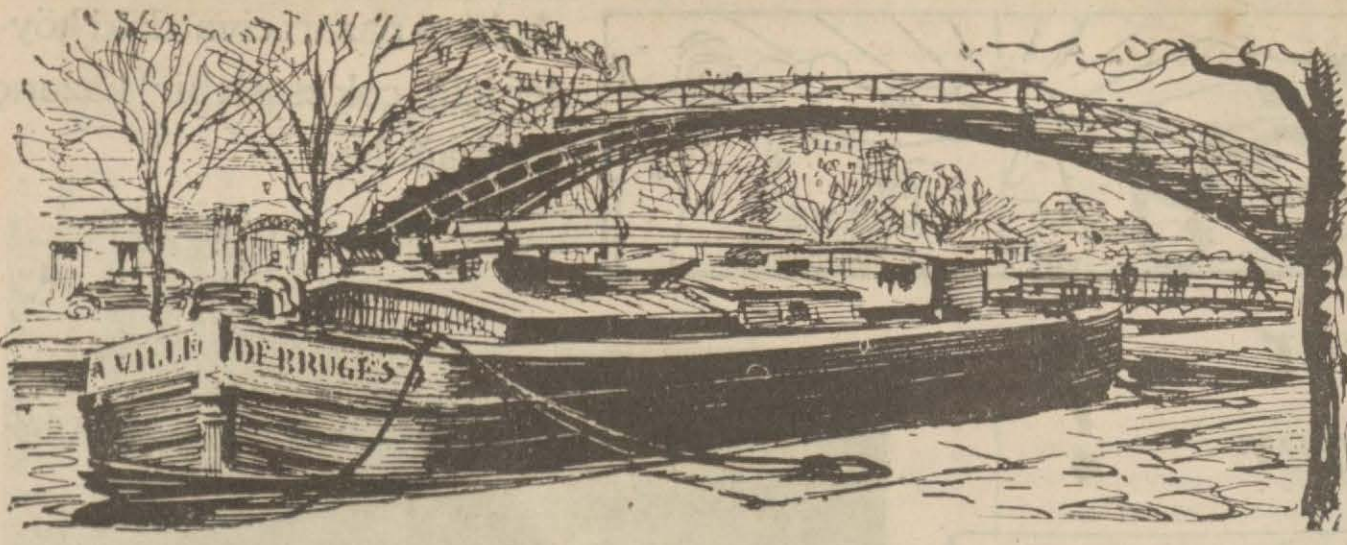
Şeref Stadında bugün iki maçı yapıldı: Süleymaniye - Eyüp. 1 - 1 berabere. Beykoz - Vefa. 1-1 berabere.

Ankara pazarı civardaki köy-
ler için çok esaslı bir kazanç
kaynağıdır.

A black and white photograph of a village in the mountains of the Iberian Peninsula. The village is built on a hillside, with stone walls and buildings. A large, multi-story building is prominent on the right. The background shows steep, rocky hills under a cloudy sky.

Temizlik, sıhat şartları bakımından avrupalı mütehassısların bile takdirini kazanan köylerimizde biri

FRANSIZ HİKÂYESİ

Denizci kızın hevesi

Aynı muttarid hareketlerle, baba ve kızı, takaya bağlı ıslak ipe asılıyorlar. İki vücut tempoyla eğilip kalıyor; yavaş ve emin adımları bir dans figürünün zarafetiyle birbirine uyuyor. Sen-Marten kanalının suları üzerinde Vil-dö-Brüj [*] kayıyor. Soğuşa ve günün hüznünlüğüne rağmen, meraklı insanlar bu hareketi alâka ile seyrediyorlar, ve işinden başka bir şeyle meşgul olmayan ihtiyar denizcinin yanında, gergin vücudıyla yere bakan kumral kadının güzelliğiyle alâkalanıyorlar.

Teşrin rüzgârının fidanlarını sarsıtı, küçük bahçelerin ortasında kanal kara bir delikte kayboluyor. Bugün oraya kadar gitmiyecekler : Taka, son köprüye varmadan, geceyi sahile bağlı olarak geçirecek.

Anna Paristen geçmeyi hiç sevmez. Yüksek esmer evlerle çevrili bu kısa ufuklar ona hüznü verir. O kırdaki nehri, ağaçlar ve çayırılar arasındaki kanalı tercih eder. Babasının yanındaki yalnızlık, eğlence kıtlığı, her günkü güç işler, bunlardan hiç biri onun canını sıkamaz : O taka üzerinde doğmuştur; ilk adımlarını burada denemiş, sonra gene burada koşmuş, oynamış, biraz vahşi çocuk hayatını burada geçirmiştir. Şimdi, o, daima sevdiği olduğu bu gemi ile müftekirdir; onu bir Filamand kadınının her temiz ve parlak şeyine karşı duyduğu ihtirasla yıkar, ziftler. Her sene, baharleyin, takayı boyamak için babasına yardım eder; o zaman, göğsünün derinliklerini taze hava ile doldurmak için ağız geniş açılmış olarak şarkı söyler.

Anna asla bir başka hayat tasavvur etmemiştir. Taka nadiren şehirlere durur; genç kız için babasından, işinden, geniş semadan, aqrık mavi gözlerinin önünden geçen bu değişik manzaralardan başka hiçbir şeyin chemiveti yoktur.

Rihtimin büyük halkasına halatları düğümlerken, bazı şeyler satın almak için bu düştan istifade etmeyi düşünüyor. Memleketlisi onun gibi denizci bir kadın, bu kıyın yeniliği olan o maktu fiyatlı mağazaların birinde mükemmel kelepirlir bulunduğunu ona ballandıra ballandıra anlatmıştır.

Kamaranın küçük penceresine asılmış aynada, Anna saçlarını düzeltiyor, ağır topuzunu sağlamlaştırıyor. Beyaz yünden bir kazak göğüslerini bütün yuvarlaklığıyla meydana çıkarıyor; omuzlarına bir eşarp atıyor, triko bir kapkay; başına geçiriyor ve rıhtıma atlıyor. Kaldırım soğuk ve serttir. Otomobillerin gidip geldiği sokakta ihtiyatla ilerliyor; o kadar yabancılarla dirsek dirseğe geliyor ki eli büyük çantasını daha kuvvetle sıkrıyor. Akşamın saat beşidir; şimdiden Tampl mahallesi şiddetle aydınlanmıştır. Anna, çiğ ışıktan altında beyaz yüzlerden mürkebe bu insan akıntısıyla, kanalın sakinliği, Takanın gölgesi ve suyun sükkütü arasındaki tezaddan şaşkın, adamlarını yavaşlatıyor. Ona çarpanlar oluyor; kendini iyice bıraktığı bu akıntı onu geniş meydana kadar sürükliyor. Boyalı, narin ve zıplayıcı Parisli kadınlardan bu kadar farklı olan, sade ve sakin bir tavurla ilerleyen bu güzel kıza erkekler dönüp dönüp bakıyorlar.

Kalabalığın üstünde ısıldıran yüksek kırmızı harflerle "maktu fiyat, ona herberlik ediyor. Knallar üzerindeki gece sisini mini mini gözlerle delen küçük fenerler de kırmızıdır. Anna, nereye gittiklerini bilmiyen, durup tekrar ilerleyen, camekânlar önünde biriken ve bazan genç kızı boğulmaktan korkutacak derecede kesif bir kalabalık haline gelen insanların arasına karışıyor. Bununla beraber, iyi kalbli kalabalık Annayı gitmek istediği yere sürükliyor. Denizci kız, itilerek, adeta kaldırıb götürülerek, kapısından geçtiğinin farkında olmadan kendini mağazanın ortasında buluyor. Ve aynı anda musiki, ışık, hararet, onu bir bayram havasıyla sarıyor. Oparlörler vals ve melodiler dağıtıyor. Lüks ve kocaman mağaza baş döndürücü bir ses, renk, koku ve

YAZAN:

Frédéric Lefèvre

akıslar halitesidir. Hissedilmz bir şekilde, Anna bu meşgul ve parlak âlemde açılıyor. Etrafında, endişelerinden ve sokağın soğuşundan kurtulmuş, hatları yumuşamış, kendisinininkine benzemesi lâzım gelen yüzlerden başka bir şey yok.

Burada, el yordamında olan bütün bu ucuz şeyler, refah ve zarafeti artırarak, daha fazla zevk ve neşe vermek için yapılmıştır.

Onun gibi halk kadınları veya zengin kadınlar, bir sırtmaya tutulmuş gibidirler. Her şeyi yakalamak, ellemek hırslarıyla, yanındakinin baktığı şeyi arzu ediyorlar. Birkaç dakika sonra, bu havadan sıyrıldıktan, bu cazibeden kurtulduktan sonra, güçlükle muvazeneleştirilen bütçelerini tahrib etmeye onları mecbur eden sarhoşluğa nadim olacaklar, fakat, şimdilik, yeni şeylere sahip olmaktan başka bir şey düşünmüyorlar.

Anna, güzelleştirici ışıkların ve ustaca makyajın suni bir güzellikle zedelikleri satıcıları saf bir hayranlıkla seyrediyor. Tesadüfen biran işsiz kalan bunlardan biri, tesir altında kalabilecek müşteriyi keşfediyor. Ve incesaret edemiyeceği bu nahif çantayı satın almış olan bir başka Annadır.

Buraya yeni mi gelmiştir ? Yoksa bir saatten beri mi buradadır ? Artık bilemiyor...

Lâmbanın etrafında çırpınan bir kelebek gibi, bütün tezgâhları birden onu çekiyor. Musiki ile serhoş, kendini hiç bir zaman duymamış olduğu bir rahavete terk ediyor. Fötr ve kadifeler tecrübe ediyor, kürkleri okşuyor, ve cezbedici rafların cazibesinden kurtulamıyor.

Hafifletilmiş ışıklar, şeffaf ve türlü renkli lâvanta şişeleri, denizci kız bütün bunları geniş açılmış gözleriyle ve titreyen burun delikleriyle yakalıyor. Adı madeni paralarla kırıl banknotları bütün bu arzu ettiği şeylerle değiştirmek ne kadar kolaydır ! İki üç paketin ipleri parmaklarını acıtıyor ve o bundan ince bir zevk duyuyor. Şimdiden çalgınlıkların babasından gizlemek çaresini keşfetmiştir ve kreplerin, muslinlerin üzerlerinde biriktirdiği tezgâha doğru ilerliyor.

Birdenbire, bir sütunun arkasında, yere eğilerek küçük kızının pelerini ilikliyormuş gibi gözükürken bu pelelinin arasına süslü ipeklerden bir paket sıkıştıran bir kadını karşılaşıyor ve çocuk, onu gizlemeye vakit bulamadan işin farkında oluyor. Hayreti o kadar büyüktür ki küçük kızın ve şaşkına dönerek kokudan gözleri titreyen ve sonra bu korkuyu yenen kadının karşısında biran hareketsiz kalıyor. Birden, anı bir dönüşle, hır-

sız kadın, ganimetini terketmemiş olan çocuğunu beraberinde sürükleyerek kayboluyor.

Annada artık dışarı çıkmaktan başka bir şey düşünmüyor.

Nihayet kendini sokakta bulmakta mesud, buzlu havayı bir kurtuluş hissiyle teneffüs ediyor. Bir adam, kendini takib ettiği takdirde bir hediyeye vadini kulağına fısıldıyor... Mağaza yanı başlarındadır... Ne isterse... Ve hemen bir el dirseğini yakalıyor.

Anna geri çekiliyor ve dudakları arasından memleketinin küfürlerinden birini savuruyor. Canlı bir hareketle kendine yol açıyor. Hırslı kadının yüzü onu takib ediyor; gılın ve sert bakışları yeniden görüyor; ve bir bebek gibi çalınmış süsleri kucaklayan küçük elleri görüyor. Anna hâlâ bu sarsıntıdan kurtulamamıştır. Fikirleri, karışık ve tezadlı olarak kaynaşır. Kolunun ucunda hafif paketler sallanıyor.

Meydanı geçmişti, süratle mahalleyi aşmıştır. Kalabalıktan, gürültüden, ışıktan yorgundur.

Az sonra rıhtıma, karanlık ve hareketsiz suya, nahif tahta geçide, ve sis içinde hatları belirsiz takaya kavuşuyor.

İhtiyatsız bir şekilde saçağından ayrılmış olduğu bu kendisine aid olan küçük kâinatın göbeğinde, küçük karamarasında kendisini bekleyen babasını tahayyül ediyor.

Uzun bir seyahattan dönmüş gibi kalbini sevinç kaplıyor.

Ceviren : Hikâyecî

(*) Taka'nın ismi

Mersin höyüğünde kazılara başlandı

Adana, (Husufi) — Mersin Höyüğünde kazılara başlanmıştır. Bu münasibetle yapılan törende vali, belediye reisi ve diğer vilâyet erkânı harir bulunmuşlardır.

Bu kazılar üç bölüme ayrılmış bulunuyor. Kazıları idare eden profesör Garstang bu çalışmaların neticesinde müsbet eserler elde edeceğine emin bulunmaktadır. Profesör Mersin Höyüğü hakkında bana şunları söyledi:

— Bu bilgi kazılarımız her sene kinden daha müsbet neticeler verece ve bize eşsiz eserler kazandıracaktır. Bu Höyük Anadolunun en eski iskân izlerini ve eski göç yollarını bize gösterecektir.

BİZİM TRAKYA

Dünyanın ilk tıbbi fakültesinde

Birgün hoş vaktinizde şu işi muhakkak yapınız: Bu tarihten tam 400 sene evveline aid dünyada ne kadar tıp müessesesi varsa bunları en salâhiyetli tıp tarihlerinden çıkarınız. Bugün garb medeniyetinin mümessili sayılan en ileri memleketler; bilgiye dayanarak insan vücuduna şifa vermek ilmi yerine, sihirbazların bin bir hokkabazlıklarına hayatlarını teslim etmişken, cihanın biricik tıp fakültesi Edirne'de idi. Tam dört asır, bütün âstîla sellerine, tabiatın tahririne göğüs geren medrese tıp; türk medeniyetinin şaheserlerinden biridir. Burası bir medrese değil, bir mahalle imiş : — Tıp mahallesi... Üstünde mekteb, altında darüşşifa yani hastahane, baş doktor odası, idare odaları, kâtibler, ziyaret salonu, asabi hastalıklarla malûl olanlar için tedavihane, münferid odacıklar, ameliyat masaları, nekahat odaları, dahili haricî kılınıklar...

Sonra, bugün, hangi tıp fakültesinde şunlar vardır: Fodlahane, fırınlar, aşhane, tabhane, çayhane ve saire saire...

Burası bundan 400 sene evvel, bir sağlık şehri olarak kurulmuştur. Koca Sinan'ın her eseri gibi ayakta. Mimar Hayrettin ve mimar Sinan, bu büyük ve halâ ayakta duran esere, bütün sanat bilgi ve emeklerini sarfetmişlerdir. Edirnenin işgalinde müstevliler burasını hayvanlarına ahır yapmışlardır. Türk medeniyetinin bu eşsiz âbidesi, bütün bu yıkmak ve yok etmek hücumlarına rağmen halâ ayakta.

Bir bahçenin içinden geçerek büyük, taş bir kapıdan geniş bir salona giriyoruz. Burası hastahane'nin holüdü. Burada bir Hünkâr mahfeli vardır. Somakî sütunların eserleri halâ gözüküyor.

Burada, padişahlar ailesiyle vezirlere mahsus hususî yerler var: İmparatorlukta sınıfılık, hayat ve ölümün karşı karşıya olduğu yerlerde bile gözüküyor.

Yukarıki katta mekteb kısmı bir çok ufak odalardan mürkebe. Her talebe ye bir oda ayrılmış. Laboratuvar olarak kullanıldığı anlaşılan bir salon var ki, burası, eczahane olarak kullanılmakta imiş. Bir çok havanlar, kaplar, küpler, camdan huniler var. Bana, bahçenin bir köşesinde kocaman bir yer gösterdiler. Burada, şifa hasası olan bütün nebatlar, kökler ağaçlar yetiştirilmiş.

Ben burayı gezerken, bir tesadüf Edirnenin çok sevilmiş ve değerli bir doktorunu da, benimle beraber bulundurdum: İnsanın, ne işe yaradıklarını pek iyi anlamadıkları bir çok vasıtalar, bir mütehassıs ağzıyla dinlendiği zaman, buranın değeri daha iyi kavranıyor.

— Size şunu söylemek isterim. Pek uzak bir tarihte değil, daha nihayet bir asır evline kadar, dünya tıbbı şu gördüğünüz vasıtaları kullanırdı. Şu medrese ve bu tesis bir millette tek başına tarihî ve medenî olmak imtiyazını verecek kadar kuvvetlidir. Burası tam bir ilim cüzûmâtı halinde imiş. Hasta talebe buraya gelir. Ameliyat olur, tedavi olur, nekahat devresini geçirir ve sapa sağlam çıkarılır. O zaman elimize geçen bir çok kitaplar, doktor dedelerimizin neler kullandıklarını çok iyi anlatıyor. Onlar, bugün bizim şimikman elinde ettiğimiz bir çok ilaçları; nebatlardan, köklerden tabii vasıtalarla elde ediyorlarmış. Bilhassa asabi hastalıklarla malûl olanları tedavi etmek için kullandıkları vasıtalar gerçekten harikâledir. Telkine büyük ehemmiyet verilirmiş.

Bir delinin şûruna sahip olup olmadığını nasıl anladıkları hakkında ki usulleri çok enteresandır. Deli, tedavi edildikten sonra, bir çok doktorların bulunduğu bir odaya sokulmuş ve orada bir saat kadar oturmuş. Hastanın, ne kadar şûrsuz hareketi varsa onlar tashih edilirmiş.

O zamandanberi bize kalmış tavsiyeler, şimdi doktorların size yaptıklarını hemen hemen aynıdır. Hemen hemen aynı... Yalnız ifade ve usul değişmiş. Sizi temin ederim. Dört asır evvel burada tıbbî tahsil edenler kaloriye de bilmekte imişler...

Selimiye kütüphanesinde elime geçen bir tıbbî kitabında sabah ve akşam yemekleri hakkında bazı tavsiyeler o-

Lâboratuvarı, kilinikleri, ameliyat salonu olan dört yüz senelik bir hastanenin öğrettiği hakikat

Edirne'de kız talebe yurdu

Yazan : Cemal Kutay

kudum. Doktor, akşam midenin fazla yorulmaması, yemek saatlerini, neler yeneceğini o kadar güzel izah ediyordu ki, onu bugün olduğu gibi, yüz sene sonra da hastalara bir ifade değişikliği ile tavsiye edebilirsiniz."

Türkiyenin garb hududunun ağız başındaki Edirne için - ki bir turist şehri olmak yolundadır - acaba burada bir tıbbî müzesi kurulamaz mı? Bu müze, dünyada en çok buraya yaraşır. İnsan sıhhatinin, insan eliyle tanziminin mümkün olduğunu isbat eden bir binanın sıhat müzesi olması kadar tabii bir şey yoktur. Ele geçen vesikalar arasında çok enteresanları var: Bunlardan birine göre, Medreseden ilk mezun olanlar 7 kişi imiş. Sonraları dinini değiştirmiş iki venedikli, bu medresede okumuş ve sonra memleketlerine ve eski dinlerine dönerek orada doktorluk yapmaya başlamışlardır.

Fakat bu medresenin asıl enteresan ve bugün dahi, bize mükemmel bir tedbir olarak gelen tarafı; hastalarla alakalı olan bütün işlerinin hep kendi vasıtasıyla yapmasıdır. Hastaları için, kendi yaptığı yemeği vermiştir. Kendi pişirdiği ekmeği yedirmiştir. Hastasını, nekahat devresini bitirinceye kadar bırakmamıştır. Edirnenin en güzel köşesinde ve Meriç sahilindeki, devre göre iyi yapılmış bina sayılan yerlerde hastalarını barındırmıştır.

Havanlarda, halâ dövülmüş olan nebatların bıraktıkları izlere rastlanmaktadır. Türk doktorları, bugünkü doktorluğun tabiatından aldığı her şeyi almışlar ve bunu en mükemmel şekilde kullanmışlardır. Ancak senelerce bir emekten sonra icazetname alabilmesi, buradaki tahsile ne kadar ehemmiyet verildiğini anlatıyor. Bir doktor, burada on senede yetiştirmiş.

Yalnız lüzumu olur diye, taze sebze ve meyvaları saklamak için yer altında serin izbeler yapmışlardır. Fodlahane'nin camlarından bakan fırınlar, ekmeğin nasil piştiğini, ağız sebzemin nasil kaynadığını görebiliyoruz. Dünyanın ilk tıbbî medresesinde her şey ilimleşmiştir.

Şimdi Sinan'ın Edirneye hediye ettiği ölmez eserlerinden biri olan Alipaşa çarşısını geziyoruz. İnsan, asırlardanberi, birbirine bel vermiş olarak duran bu taşların düşeceğini zannediyor. Fakat bu taşlar; altından milyonların geçmiş olmasına rağmen kırılmamış bile...

Yarın, Edirnenin yeni kültür müesseselerini gezeceğiz. Bunların, hususiyeti, eskilere göre hiç de az değildir.

Çünkü Edirne bir mekteb şehridir.

General Dirik Trakyanın tarihi top rakları üzerinde yeni hayatı kuran unsur, iki küçük kıızıyla beraber

Aşka karşı sigorta

Modern sigortacılığın ana yurdu, İngiltere; olduğunu ve bugünkü sigortanın, İngiltere'de daha 17 inci asırda yapıldığını belki bir çoğumuz biliyoruz. Bugün sigortacılıkta hala en büyük ileriliği göstermekte olan bu memlekette, Avrupa kıtasında bilinmiyen, işitilmiyen sigorta şubeleri, usulleri vardır.

Bir çok kimselerin havsalasına sigırmayan türlü tehlikelere karşı İngilterede sigorta yapmak mümkündür.

Meselâ, tatilini iyi ve hoş geçirmek isteyen bir kimse, bozuk havaya karşı, şarkı söyleyen bir artist sesinin bozulmasına karşı, monden bir kadın erkenden yaşlı görünmek tehlikesine karşı, hasılı, bizlerin akıl ve hayallerine gelmeyecek bin bir çeşit tehlikeye karşı sigortalannmaktadır.

Avrupa gazetelerinin yazdıklarına göre, şimdi aşka karşı, daha doğrusu gönlün kaptırılması tehlikesine karşı sigortalara başlanmıştır. Bu yeni sigortayı yapmağa teşebbüs eden, filim yıldızı Solly Gray'dır. Bu filim yıldızı, hayatta yegâne alâkasını sanat teşkil ettiğini ve bir gönlü işine yuvarlanıp istikbalinin mahvolmasından korktuğu için, kendini sigortalamak istediğini söylemektedir.

Artist Sally meşhur Loyd sigorta kumpanyasına müracaat ederek, yılda 1000 İngiliz lirası bir prim vermiş, buna mukabil, mukavele müddeti içinde gönlünü birine kaptıracak olursa, sigorta kumpanyasının kendisine 20.000 İngiliz lirası ödemesini teklif etmiştir.

Ancak, sigorta kumpanyası bu teklifi kabul etmek cesaretini göstermemiştir. Henüz yirmi bir yaşında olan artistin fotoğrafına bir göz atacak olursanız, sigorta kumpanyasının cesaretsizlik göstermiş olmasına hiç şaşırmazsınız!

Kömür Bayramı

Bugün Zonguldakta ilk kömürü bulan türk saygı ile anılacak

Uzun Mehmet ilk kömürü nasıl buldu?

Bu keşfine mukabil önce ihsan aldı, sonra saltanatın bir derebeği tarafından zehirlenerek öldürüldü

UZUN MEHMET KİMDİR?

Zonguldak (Hususi Muhabirimizden) — 8 santeşrin... bugün kömür bayramıdır. Bugün bundan bir asır evel Türkiye'de ilk taş kömürünü bulan UZUN MEHMET'in tarihi keşfinin 109 uncu yıldönümüdür. Halkevimiz tarafından beş yıldanberi kömür bayramı olarak yaşıtılan bu büyük gün bu sene de parlak törenle kutlanacaktır. Törende millî endüstrimizin enerji kaynağı ve müstakbel türk medeniyetinin ana hazinesi olan kömürümüzün kıymeti, türkün arayıcı ve bulucu zekâsının kudreti tebarüz ettirilecektir.

Uzun Mehmed

Tabiatın türk topraklarına büyük bir cömurlikle bahsettiği kömür servet hazinesinin anahtarını bulan ve bize veren Uzun Mehmed adlı türk çocuğu kimdir?

O, ırkının yeni şeyler bulmak, tabiatı yenmek gibi insiyaklarına sahip bir türk genci, bir türk köylüsü idi.

Maden kömürü yakan harb gemilerimizde askerlik etmiş, maden kömürünün değerini anlamış, askerden döndükten sonra, üstü ve altı kömür çevheriyle dolu olan topraklarımızda maden kömürünü aramağa başlamıştı, bu araştırma bu köylü çocuğunun kafasına bir sabit fikir halinde yerleşmiş, o hiç yılmadan yorulmadan bu yoldaki çalışmalarına devam etmiştir.

8 santeşrin

Nihayet, 8 santeşrin günü gelmiş, Uzun Mehmed de bir gaye uğrunda koşanların o gayeye kavuştukları andaki tattıkları heyecan ve zevki tatmıştı. İşte o gün yani 1829 senesinin 8 ikinciteşrin gününde, Uzun Mehmed, Ereğli'nin Köseazgı mevkiinde ilk maden kömürü damarını bulmuştur.

Uzun Mehmed'e şükran

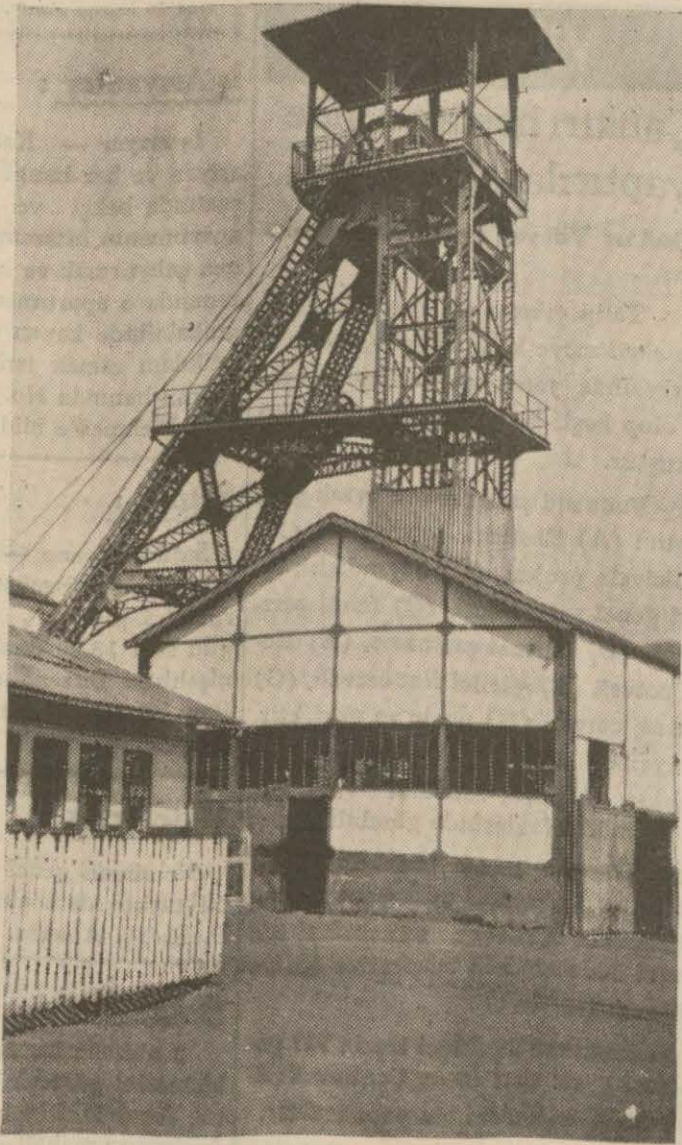
Bugünkü plânlar sanayileşme kalınmamızda kömürün ve kömürün babası olan Uzun Mehmed'in ne büyük hissesi vardır. Eğer bugün kömür için milyonlarımız harice akmiyorsa, bu tasarrufu da Uzun Mehmed'in buluşuna borçlu değil miyiz? İşte bu yüzden belediyemiz, Uzun Mehmede olan sonsuz ve nihaysiz şükranımızı anlatmak için bir "Uzun Mehmed Abidesi", vücuda getirmişti kararlarımıza. Bu abide onun aziz hatırasını daima canlı ve taze tutacaktır.

Uzun Mehmed kömürü nasıl buldu?

Türk olmanın unsurlardan biri 18 inci asırdan itibaren İstanbul'da buharla işliyen yandan çarklı bir çatanaya ikinci Mahmud'un dikkat gözüne çekmişti. Bu çatanayı işleten maden kömürünü memlekette bulmak sevdası uyanmış ve maden kömürünün memleket içinde bulunması için bir (hattı hümayun) çıkarılmıştı. İşte bu senelerde, Karadenizin hırçın dalgalarına tutulan bütün insanlara asırlardanberi emin bir yatak olmuş bulunan Ereğli'de, Ereğlinin Kestaneçi köyünde doğan ve büyüyen Uzun Mehmed 22 sene askerlik yaptıktan sonra memlekete dönmüştü.

Uzun Mehmed denizci

Uzun Mehmed askerliğinin son yılını yani 1825 tarihinde Sinop tersanesinde yapılan ve buharla işliyen Seragi Bahri adlı kalyonunda geçirmişti. Seragi Bahri donanmaya ilk iltilhak eden buharlı gemilerden biridir. İşte Uzun Mehmed, koskoca

Bugünkü modern kömür tesisatından iki ayrı görünüş

teknayı yürüten bu kudret kaynağını, kömürü ilk defa bu gemide görmüştü, tanıdı.

Bulucu zekâ

Uzun Mehmed köyüne geldikten sonra bir gün zahiresini üvütmek için Ereğlinin dört buçuk kilometre şarkında Köseazgı'da, bir değirmene gitmişti. Orada nöbet beklerken ısınmak isemişi, ve ateş yakmıştı. Ateş yanarken, kopuk ve siyah taş parçalarının da yandığını görmüştü. Bu manzara karşısında Uzun Mehmed'in ırkına mahsus arayıcı ve bulucu zekâsı derhal harekete geçmiş, bu siyah taş parçalarının bahriyede askerlerin gemide görülüp tanındığı maden kömüründen başka bir şey olmadığını anlamakta güçlük çekmemişti.

Uzun Mehmed İstanbul yolunda

Uzun Mehmed, ikinci Mahmud'un çıkardığı (hattı hümayun) dan da haberdar olduğu için, bulduğu bu taş parçalarını bir çuvala doldurmuş ve karadan İstanbul yolunu tutmuştur. İstanbul'da bulduğu maden kömürünü saraya göstermiş, darbhane'de yapılan tetkiklerden sonra bu taşların maden kömürü olduğu anlaşılmış ve Uzun Mehmede bir miktar atıye verilmiş ve bir miktar aylık bağlanmıştı.

Kömür havzası

Bunun üzerine bahriyeden bir heyet Ereğliye gönderilmiş ve bu heyetin tetkikinden sonra 1829 da kömür madeninin hududu çizilmiş ve burası kömür havzası itibarı olunmuştur.

Uzun Mehmed zehirleniyor

Uzun Mehmed bu vakadan sonra, bütün türklüğe yaptığı büyük hizmetinin mükâfatı olarak zehirlenmiştir. O vakitler bir derebeyinden başka bir şey olmayan Ereğli mütesellimi Hacı İsmail, Uzun Mehmed'i zehirleterek öldürmüştür.

Hazneden istifade edilmiyor

Bu büyük hazne bulunmuştu. Fakat o hazneyi işletecek ondan istifade edecek zihniyet henüz osmanlı imparatorluğuna yerleşmemişti. Sinop, İzmit, İstanbul tersanelerinde müttemadiyen buharlı gemi yapılıyor, bazı ahşap tekneli gemiler İngiltereye gönderilerek onlara makina takılıyor, fakat bütün gemileri işleten kuvvet İngiltereden getiriliyordu.

Yeni bir ferman

Kömür havzası böyle bakımsız ve terk edilmiş bir halde dururken birinci Mecid 1848 de bir ferman çıkardı. Kömür havzasını (evkafı şahane) aldı ve idaresini hazinei hassaya verdi. Hazine, havzayı çalıştıramıyarak,

Galatada bazı ingiliz ve rum taraflarından teşkil edilen vapur kumpanyasına senede üç yüz lira bedelle kiralandı. Bu idare 17 sene devam etti, artık tersanemizde buharlı gemilerin adedi ve kömür ihtiyacı artıyordu.

Havza çalışıyor

Aradan seneler geçti, gemilerin kömürünü tedarik edecek para bulunamıyordu. Çarınar havzayı çalıştırmak lâzımgeliyordu. Binbir güçlükten sonra 1865 de havza tersanesinin idaresine geçti. Havza bir aralık Kırım muharebesine iştirak eden müttelik devletler donanmasının ihtiyacını da temin etmek üzere ingilizlerin idaresine verildi.

43 senede

Bundan sonra havza 43 sene bahriye idaresinde kaldı. Ve bu müddet içinde sadece donanmanın ihtiyacı düşünüldü. Havzadan umumî istifade temin olunmadı.

Bundan sonra havzanın idaresi elden ele geçmiş, zaman zaman ticaret, ziraat, nafıa nezaretleri tarafından idare edilmiş, bu karışıklık cumhuriyet idaresine kadar böylece devam etmiştir.

Cumhuriyetin siyah elması

Bundan 109 yıl evel, Uzun Mehmed'in bulup çıkardığı bu büyük servet, ancak cumhuriyet yıllarında bir servet kaynağı haline geldi. Bugün bütün dünyaca örnek kömür sayılan türk kömürü, hakiki değerini cumhuriyette buldu.

Bugün yurddaki endüstri kalkınmasının belkemiğini teşkil eden siyah elması bize hediye eden Uzun Mehmed'i saygı ile analım.

Küçük memleket haberleri

×Adana — Mersin orta okul direktörü Ejderi öldürmekle suçlu olan talebe Muhiddin tedavi edilmek üzere şehrimize getirilmiştir.

×Adana — Mezbahada bir ay içinde 3586 koyun, 282 sığır, 1014 keçi ve 7 manda kesilmiştir.

×Adana — Son olimpiyatlarda üçüncü gelen güreşçimiz Mersinli Ahmed askerliğini yapmak üzere şehrimize gelmiştir.

Bir facia

Gebe bir kadın çöken ahırın içinde can verdi

Balıkesir (Hususi) — Çağış nahiyesinde feci bir çökme hâdisesi olmuştur. Çiftçi İsmailin karısı Hatice gece yarısı hayvanlara yem vermek üzere ahıra girmiş, hayvanların yemini vermiş, kapıdan çıkacağı sırada birdenbire ahırın tavanı çökmüştür. Bu esnada ahırın divarı da yıkılmış, zavallı kadın bu enkazın altında kalmıştır. İsmail ve iki çocuğu bu müthiş gürültü ile uykudan uyanmışlar, ve ahıra girdikleri zaman feci bir manzara ile karşılaşmışlardır. Ahırın bir köşesine sıkışan ve enkaz altında kalan zavallı kadın güç hal ile meydana çıkarılmıştır. Hamile bulunan Hatice biraz sonra ölmüştür. Ahırın yağmurlarının tesiriyle çöktüğü anlaşılmıştır.

Bozdağda eski bir eser bulundu

İzmir (Hususi) — Ödemişin Bozdağ Kaplenderesi mevkiinde kıymetli tarihi eserler bulunmuştur. Bu vaziyet üzerine Ödemiş giden müzeler müdürü B. Salâhaddin Kantar şehrimize dönmüştür. Kaplenderesinde bulunan eser Binzans devrine aid çok enteresan bir kiremid ocağıdır. Kiremid ocağının bütün teşkilât ve yapıları sağlam olarak durmaktadır.

Aydın bir tayyare daha alıyor

Aydın (Hususi) — Geçen sene Kocalı tayyaresine ad konma töreni yapılmıştı. Bu yıl da Karapınar nahiyesi için alman tayyareye ad konma töreni yapılacaktır. Bu tören için hazırlıklara başlanmıştır.

Mardin'in on aylık ihracatı

Mardin (Hususi) — Son ay içinde Mardin'in yabancı memleketlere 232.000 liralık muhtelif mal ihraç edilmiştir. Bu malların çoğu Suriye yoluyla Avrupa ve Amerika'ya gönderilmektedir. Mardin mahsulleri İstanbul ve Mersin limanlarında da çok alıcı bulmaktadır.

Teyzesini boğan adam

Balıkesir, (Hususi) — Bandırmada teyzesi Nefiseyi parasına tamaan boğarak öldürmekle suçlu Şabanın muhakemesine başlanmıştır. Davâ kâğıdına göre, zavallı kadıncığı boğulduktan sonra cesedi bir çuvala konmuş ve 'ayağına taş bağlanarak bir suya atılmıştır.

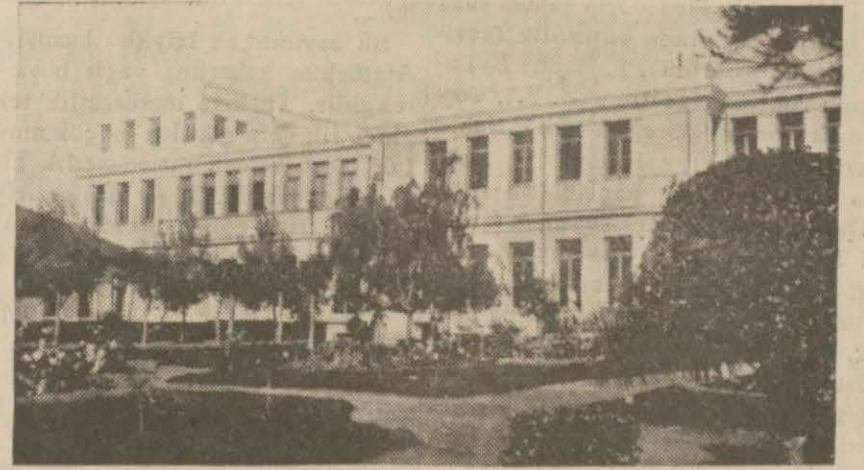
Bir cinayet

Dikili (Hususi) — Sahiller köyünde feci bir cinayet olmuş. Kızılkurd adıyla meşhur olan Kemal isminde bir adam av çiftesiyle Ali adında bir genci öldürmüştür. Sebebi malûm değildir.

İZMİR RÖPORTAJLARI

İzmirde büyük bir okuma iştahı var

İzmir erkek lisesi

İzmir (Hususi Muhabirimizden) — Türkiye'deki okuma seviyesinin yükselişi, tabii mecrası içinde, geriden aldığı yeni ve taze ırmaklarla yavaş yavaş kabanar bir nehir gibi... Bu kabarış ve yükseliş İzmirde ve Egede de o kadar hissediliyor ki...

Bu nehir, kendi yatağını, artık iyice bulmuş ve doldurmuştur. İzmirde bugün; bir erkek, bir kız, bir ticaret lisesi, bir kız muallim mektebi, bir kollej, bir köy enstitüsü, altı orta mekteb vardır. Kız enstitüsü ayrı... fakat liselerin ve orta okulların muallim, dersane ve şube vaziyetleri çok kabarıktr. Hiç olmazsa bir lise ile üç orta mektebin daha açılması icab ediyor.

Eski İzmirli, çocukluğunun bulanık hatırası içinde şöyle böyle hatırlıyorum:

Bir sultani, bir ittihadî terakki mektebi, bir darülmualimin, bir de darülmualimat... sonraları bir de hilâl sultanisi açılmıştır. O mevcudu toplayın; bugünkü bir orta mekteb mevcudu kadar ya vardı, ya yok.

İrfan seviyesinin bu mesud inkışafı mevzii midir; hayırlı. İsimlerini saydığım şu dört beş orta mekteb, vaktiyle bütün bir eski Aydın vilayetinin ihtiyacını karşılardı. Kültür kırmıdanmış; köyden başlıyor. Mesele'nin en mühim noktası buradadır.

Mekteb köye gitmiştir ve bunun neticesi olarak köyden üniversiteye doğru, şuurlu bir okuma iştahı açılmıştır.

İnanır mısınız ki, İzmir orta mekteb ve liselerine, sabahın alaca karanlığında tirene binmek ve gece yarılana doğru, baba, ana yuvasına dönmek üzere hiç olmazsa 300 köy çocuğu devam etmektedir. Bunlar, Manisa, Tire ve Ödemiş kadar uzanan hat güzergâhındaki köy ve kasabalardan geliyorlar. Her yıl başı gelince, mekteb kapılarında boy gösteren velilerden bir kısmı, sırtı heybeli, ayak kabısı tarla çamuru ve tozu ile yüklü Anadolu köylüsüdür.

Bu yıl, şubeler bir kat daha arttırıldı ve bundan da matlûb netice çıkmayınca, çifte tedrisata baş vuruldu.

Önümüzdeki sene, dağ tepesine kırlangıç yuvası gibi yapılmış, dümdüz ovaya boyulu boyuna yatmış köylerden başlıyarak kopup gelen bu okuma iştahını karşılamak için tedbirler alınacaktır.

Orhan Rahmi GÖKÇE

Mardinde bir ana cadde açıldı elektrik tesisatı bitmek üzere

Mardin, (Hususi) — Asırların ihmali yüzünden çok bakımsız bir halde kalan doğu, cumhuriyetin programlı çalışmalarıyla medeniyete ve bayındırlığa doğru dev adımlarıyla ilerliyor. Beş senelik bayındırlık programımızın ilk altı aylık kısmı tahakkuk etmiş bulunuyor:

Bu müddet içinde şehrimiz elektrige, yaya kaldırımına, suya, belediye çalışmalarına, şehir temizliğine kavuşmuş bulunuyor.

Elektrik tesisatı etrafındaki çalışmalar bitmek üzeredir. Mardin üç ay sonra elektrikle aydınlatılabilecektir. Şehrimizde büyük bir cadde açılmıştır. Caddenin genişliği 9.5 metredir. Caddenin intizamını temin için büyük mikyasta istismlâklar yapılmıştır. Çalışmalar çok ümit vericidir.

Mardin doğunun bir yıldızı olmağa doğru gidiyor.

Bilhassa şehrimizin su ihtiyacı karşılandıktan sonra Mardin hayata ve harekete kavuşacaktır. Şehrin su-suz bulunmasına rağmen yemyeşil bahçeler yetiştirilmiş ise de bunlar çok mahdud bir sahayı işgal etmektedir. Su meselesi halledildikten sonra Mardin yurdun yeşil bir diyarı olacaktır.

Memleket resimleri

Mardin tarlasında çalışan kadınlar.

Bibliyografya

Ülkü

HALKEVLERİ DERGİSİ

Bay Fuad Köprülü'nün salâhiyetli idaresi altında muntazaman neşriyatına devam eden Halkevleri dergisi Ülkü'nün ikinciteşrin tarihli 57 inci sayısını da intişar etmiştir. Atatürk'ün Kamutayda söyledikleri büyük nutuklarla eylemleri ve Parti Genel Sekreteri İç Bakanı Şükrü Kaya'nın radyoda cumhuriyetin yıldönümü dolayısıyla söylediği nutku ihtiva eden bu sayıda şu yazıları görürüz.

F. R. Atay: Atatürk'e selâm ve saygı, Kemal Ünal: Geçen cumhuriyet yılı, Şakansu: Cumhuriyet köy çocukları, Profesör A. Mez: Orta zaman türk — İslâm dünyasında şehircilik (çeviren Cemal Köprülü), F. Rauh: Eyi adamın ruhiyatı (çeviren Z. F.), Coşkun Ertepinar: Böceğim (şiir), Nahid Sırrı (hikâye), Rasovski: Eski rus tarihinde kara kaplanların rolü, Behçet Kemal Çağlar: Yaşamak (şiir), H. T. Dağlıoğlu: Ayaş ve ayaşlı şairler, H. Aydin: Zirai haphaneler, S. Murad Elçin: Köroğlu hakkında notlar, B. Kemal Çağlar: Halkevlerinde göze çarpan çalışmalar ve beliren değerler, Halkevleri neşriyatı. Fikir hayatı, Nahid Sırrı: Bir otomobilcinin notları.

Görüldüğü gibi bu kadar olgun ve zengin yazıları bir arada toplayan Ülkü'yü okumak bütün aydınlara borç olmuştur.

Havacılık ve Spor

937 yi memleket için şerefli bir havacılık olarak geçiren Türk Hava Kurumu; son havacılık ve spor nüshasıyla türk milletine çok şerefli bir bilânço verdi.

Derginin kapağındaki sembolik resim; göklerimiz fetheden çelik kartallara karşı, milletin nasıl heyecan ve takdirle baktığını gösteriyor.

İlk sayfada Atatürk'ün en güzel büstünün resmi ve Server Ziya Gürevin'in Atatürk'e minnet ve şükran hislerini anlatan güzel bir şiirini görürüz.

Yine Server Ziya Gürevin'in Cumhuriyetin yeni yılına aid nefis bir yazısını okuyoruz. Behçet Kemal Çağlar inşacı ve fethici Cumhuriyeti bize bir buçuk sayfanın içinde canlı bir tablo halinde veriyor.

Sevinçli acı, başlıklı yazısında Server Gürevin beş hava şehidimizin, kalbinde bıraktığı acıyı ve fakat hiç gevsemeyen inan ve azimimiz anlatıyor.

Kâzım Nami Durunun Atatürk'ün kızları yazısı ve bu yazısının canlı, inandırıcı ve teşvik edici resimlerinden sonra; kurumun değerli başkanı Bay Fuad Bulcanın bir senelik iş bilânçosunu anlatan salâhiyetli bir makalesini zevkle ve iftihar duyarak okuyoruz. Yazının vesikası olarak yanındaki sayfada güzel bir resim kompozisyonu var.

Orta sayfalarda büyük ve mücessem bir harta, Türkkuşu filolarının 6800 kilometrelik turnelerini göstermektedir.

Türkkuşu baş öğretmenleri Bayan Sabiha Gökçen ve Türkkuşu kumandanı ön yüzbaş Zeki Gülsün bu seyahatın muvaffakiyet, neşe ile geçen hatıralarını anlatıyorlar. Memlekette havacılık ahlâkının en geniş ölçüde yer bulduğunu bu iki sayfaca bize çok güzel anlatmaktadır.

Son turne, Ergazi motörlü uçuş hangar ve tesisleri, 936 da cadırlı, 937 modern inşalı İnönü, mukayeseli grafikler, artan paraşütçü sayısı mecmuanın son sayfalarını süslemektedir.

Türk göklerinde parlayan yıldızlar başlıklı yazıda kızlarımızın askerlik hizmetine hazırlıklarına temas ediliyor.

Son sayfa; havalarmızın emniyet kaynağı olan plânörücü uçman sayısının bize ümid ve gurur veren rakamlarıyla doludur; Bu rakam, 935 de 12 idi. 936 de 750 oldu.

Bu mecmuayı tavsiye lüzum var mıdır?

Yeni Adam

Bu fikir ve kültür mecmuasının 4 santeşrin 1937 tarihli 201 inci sayısını çıkarmıştır. Bu sayıda şu yazıları görürüz: İsmail Hakkı Baltacıoğlu: Halkevleri, Okuma meselesi, Hayatım. Suphi Nuri: Ataşemiliterlik. Hüseyin Avni: İş kanunu nasıl tatbik ediliyor? Ahmed Naim: Yoklama. Tarrık Onan: Aristo, İzzeddin Şadan: Akıl hastalıkları. Ayrıca Hormonlar, Espion, İzcinin yemini, iç ve dış sosyete, kitab haberleri, Haftanın düşünceleri.

Akar ve emlak gazetesi

Akar ve emlak gazetesinin son sayısını çıkarmıştır. Bu gazetede münakaşalara aid geniş malûmat vardır. Münakaşalarla alakadar olanlara tavsiye ederiz.

M. T. A.

Organı olduğu ileri ve modern miessinin neşir işini, eşlerine örnek olacak bir olgunlukla yapan Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün 29 teşrin sayısını çıkarmıştır.

Kapakta, şerefli ve mesud bir sene olarak geçen Cumhuriyetin on dördüncü yılına aid, kabartma yaldızla basılmış bir şükran ve kutlama yazısı var. Sonra yine kabartma ve çok nefis bir baskı ile, hususî bir kâğıda tabedilen Atatürk'ün tarihî ve emsalsiz vecizelerinden biri: "Ekonominin her sahasında memleketin her tarafında türker kendilerine ve devletlerine tam bir güven içinde çalışıyorlar...."

Bu sayının en büyük hususiyeti, Atatürk'ün kabartma yağlı boya bir resmidir. Türkiye matbaacılık tarihinde ilk defa görülen bu çok muvafak tarzı, birçok mecmuacılık hususiyetleri gibi M. T. A. bize getiriyor. Yazı kısmı çok zengindir: Son yılın bilânçosu, güzel bir yazı, çok zengin bir dökümandır.

Etüdler kısmında beynelmilel 17 inci jeoloji kongresi için geniş bir hülasa vardır. M. T. A. Enstitüsünün çalışmaları, resimlerle çok güzel izah ediliyor.

29 ilkteşrin nushasının bize getirdiği müjdeli ve sevinçli bir haber olarak Divrik, Demirdağ madeninin değerli serveti hakkında bir yazı vardır. Bu yazının ingilizce ve fransızcasını okuyoruz.

Orta Anadolu'nun tuz domları yazısı ingilizce ve türkçedir.

Dokümantasyon kısmında Sovyetler Birliğinde kömür sanayiinin makineleşme durumu, Balkanlarda petrol araştırmaları, dünya maden haberleri, istatistik fiyat ve grafikleri vardır.

Her bakımdan örnek olacak bu mecmuayı, bütün okurlarımıza tavsiye ederiz.

Fikir hareketleri

6 santeşrin tarihli 211 inci sayısının yazıları şunlardır: C. Bouglé: İnsan haklarına karşı ırk taraftarları, Gérard Walter: İlk hristiyanlar ve komonizm, Hüseyin Cahid Yalçın: Meşrutiyet hatıraları, Félicien Chaloye: Güzellik ve cinsiyet, Lucien Romier: Yalanlara karşı hakikat, Lévy-Bruhl: İptidai kavimlerde iddivaç, G. Mosca: Sosyalizm ile hristiyanlığı telif edenler, Matbuat hayatı: Anadolu'nun pentatonik melodileri hakkında birkaç not. Clawijo: Timurun sarayında bir İspanyol sefiri, Kitaplar arasında, vecizeler.

Ankara Radyosunda söylediklerim

Kâzım Nami Duru, Ankara radyosunda evvelce söylemiş olduğu çocuk terbiyesi hakkındaki konferanslarının ilk serisini "Ankara Radyosunda Söylediklerim", başlıklı bir kitapta toplamıştır [*] Kıymetli bir terbiyecisi ve kalemine hakkiyle sahip bir muharrir olan üstad, bu konferanslarında bilhassa çocuğun hakiki mahiyetinin anlaşılması, ve onun hususî karakterine uygun bir terbiye sistemine tabi tutulması ana davaları üzerinde fikirler yürütmektedir. Çok açık bir dil ve sade bir ifade ile yazılan bu muhababeler, ilmi araştırmalar olmaktan ziyade, çocuk sahiplerini, çocuğu terbiye ile mükellef olanları, bu vazifenin ehemiyeti ve lâyıkıyla ifası için neler yapılması lâzım geldiği etrafında düşündürmek gayesini takib etmektedir. Bu kitabın on konferansın mürekkebidir. Hepsini önceden çizilmiş muayyen bir plân dahilinde, müstakar bir fikrin müdafaasıdır.

Çocuk zekâsının, seciyesinin teşekkül ve tekâmülünde terbiye hususunda tutulan yolun ehemiyetini gösteren muharrir, eski zihniyetin bu mevzu üzerindeki yanlış telâkilerine işaret ederek, bütün ana babaların dikkatini tekrarlanmaması icab eden bu hatalar üzerine çekiyor, ve çocuğu iyi bir insan, kabiliyetli bir meslek adamı halinde yetiştirmek için tutulması gereken yolu gösteriyor. Bu kıymetli kitabı çocukla meşgul olan bütün vatandaşlara tavsiye ederiz.

[*] Ankara. Ulus Basımevi. Sayfa: 74. 25 Kuruş.

Varlık

Ankara'da on beş günde bir çıkan bu fikir ve sanat mecmuasının 1 santeşrin tarihli 104 üncü sayısını çıkarmıştır. Behçet Kemal Çağlar'ın, yeni Cumhuriyet yılmaz dolayısıyla yazdığı bir konuşma ile başlayan bu nüshada Said Emin Özbeğin "Tasaruf sandıkları ve Posta tasaruf sandıkları", hakkında etraflı bir etüd, Polonyanın eski Cumhurresi meşhur musikşinas Padarevski hakkında bir etüd, İngiliz edibi Oscar Wilde'nin Doryan Grey isimli romanından Süreyya Berkem tarafından çeviren bir kısım, Baudelaire'in mensur şiirlerinden birinin tercümesi, yeni Yunan hikâyelerinden güzel bir çevirme:

Fardi çavuşun nöbetçiliği (yazan: Terzakis), Orhan Alsar'ın orijinal mevzulı uzun bir hikâyesi, Vedat Neddin Tör'ün "köksüzler", isimli piyesinin devamı, Fuad Ömer, Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifatın şiirleri.

Kaynak

Balıkesir Halkevi tarafından çıkarılan bu kültür mecmuasının 29 ilkteşrin tarihli 57 inci sayısını Cumhuriyetin yıldönümü dolayısıyla millî mevzulara tahsis edilmiştir. Bu sayıda şu yazıları görürüz:

Genç Türkiye Cumhuriyeti, Cumhuriyet, Tarih kongresi, 14 yılın küturu, Cumhuriyet devrinde ekonomiyer verilen önem, Bir kuvvet âbidesi: Türkiye, Meşalesinden kaptım, 14 yaş ve 14 yıl, Balıkesir tarihçesine ilgili eski bir vesika, eski tarihlerde garbi Anadolu'dan İstanbul'a üzümlü nakline dair bir vesika, otomobil kazası, 14 üncü cumhuriyet yılında Balıkesir vilâyetinde neler yapıldı?, Halkevi çalışmaları.

Türkiyede döviz kontrolü ve millî parayı koruma

Paramızın her türlü tehlikelere karşı korunması ve istikrarının muhafazası millî iktisad politikamızın şaşmaz esaslarından biridir. Bu prensip, harbden sonraki tecrübe devresinden alınmış olan dersin en tabii bir neticesidir ve bu mevzu üzerinde hükümetimiz daima hassas bir alâka göstermiş, ara sıra, devaluasyon hakkında çıkarılan sayıları her defasında katî surette tektip etmiştir.

Fakat eski devirlerden beri millî paramız hangi safhalardan geçmiş, millî paramızı korumak için alınmış olan tedbirler nasıl bir seyir takib etmiştir. Bu meseleleri toplu bir halde mütalea etmemek imkân verecek bir esere şimdiye kadar sahip bulunmuyorduk.

İstanbul Sanayi ve Ticaret Odası tetkikler müdürü B. Tervik S. Alanay'ın "Döviz kontrolü ve millî parayı koruma", isimli [*] neşretmiş olduğu eser işte bu eksikliği tamamlamaktadır.

Müellif kitabında eserin maksad ve mahiyetini izah eden bir önsözden sonra şu mevzuları tetkik etmektedir: Harbden sonra türkiyenin vaziyeti ve iktisadî himayeye hazırlık devresi. Paramızın sukutuna takaddüm eden zamanlarda iktisadî vaziyet ve sükûtu icab ettiren sebepler: İktisadî, ruhi ilâh. ve bunların tahlili. Muhtelif tedbirler ve bu meydana konsorsiyom ve bunun muvaffakiyetli mesai ve faaliyeti. - parayı doğrudan doğruya muhafazaya yarayan mevzuat: kanunlar, kararnamelerin sırasıyla ve bütün tadilatla izahı, vazımı icab ettiren esbabı mucibenin izahı, şimdiye kadar çıkmış olan kararnamelerin fihrisi ve bugün tatbik edilmekte olan döviz kararnamesinin ve ihtiyaç listesinin bütün tadilatıyla tam ve eski hükümlerle mukayeseli bir izahı - Paramın kıymetini muhafazaya dolayısıyla yardım eden mevzuat - Ticaret politikasının istinad ettiği kanunlar ve kararnameler ve bunların esbabı mucibesi - Kliring anlaşmalarının döviz muamelelerine tesiri ve bu anlaşmalarda lehimize temin edilen şartlar, kontenjan listesiyle ondan sonraki idhalat rejimlerinin mukayeseli surette izahı, dünya memleketlerinin türkiyeye karşı mübadele vaziyetleri - paramızın istinad ettiği kıymetlerin toplu bir şekilde hülasası ve izahı.

Bu münderecattan görüldüğü gibi, B. Alanay, paramızın ve dış iktisad muvazenemize taallük eden en mühim meseleleri, açık bir görüş ve sade bir ifade ile tahlil etmiştir. Ekonomî meseleleriyle alakadar olanlar gibi, borsa ve ticaret işleriyle uğraşan vatandaşlar da bu eserden faydalanacaklardır.

[*] Cumhuriyet Matbaası. 168 sayfa. Fiyatı 1 lira.

Türk Maarif Cemiyetinin

Büyük Eşya Piyangosu

İkramiye 15400 Lira

Keşide 8. 12.937 bir bilet bir lira

Biletler: Cemiyet merkez ve şubeleriyle yeni postahane karşısında Erzurum hanında ilân işleri bürosunda ve piyango bayilerinde satılır. (6553/3631) 3-5375

Vilâyetler

Çankırı hastanesinde yaptırılacak pavyon

Çankırı Vilâyet Daimi Encümeninden:

1 - Talip çıkmaması hesabına yeniden eksiltmeye konulan iş: Çankırı il merkezinde yapılacak hastane pavyonu olup keşif bedeli (36569) lira (80) kuruştur.

2 - Buna aid şartname ve evrak şunlardır: (A) Eksiltme şartnamesi, (B) Mukavele projesi, (C) bayındırlık işleri genel şartnamesi, (Ç) fennî şartname, (D) Hususî şartname, (E) Keşif cetveli (F) silsileli fiat cetveli, (G) metraj cetveli (H) proje ve grafikler. İstiyenler bu evrak ve şartnameleri Çankırı, Ankara, İstanbul ve İzmir Nafia müdürlüklerinde görebilirler.

3 - Hastane inşaat bedelinin yirmi bin lirası 937 senesi bütçesine mevzu tahsisattan verilecek mütebakisi 938 senesi bütçesindeki tahsisattan tediyede edilecektir.

4 - Eksiltme 29 ikinci teşrin 937 pazartesi günü saat 16 da Çankırı Vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

5 - Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

6 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (2742) lira (73) kuruş, mukavakat teminat vermesi bundan başka en az onbeş bin liralık yapı işi yapmış olması ve Nafia vekâletinden alınmış ehliyet vesikası ibraz etmesi ve ticaret odasına kayıtlı bulunması şarttır.

7 - Teklif mektupları yukarıda dördüncü maddede yazılı saatten bir saat evline kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet dördüncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmaz. (7503-4164) — 3-6252

Mektepler

Müzik öğretmen okuunda yapılacak tamirat

Müzik öğretmen okulu direktörlüğünden:

M.1 — Müzik öğretmen okulunda yapılacak tamirat açık eksiltme ile yapılacaktır. Keşif bedeli 3156 lira 31 kuruştur.

M.2 — Münakaşa 22.11.937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat üçde okullar sağışmanlığında teşekkül eden komisyonda yapılacaktır.

M.3 — İstekliler %7.5 güven paraları tayin olunan gün ve saatte komisyona gelmek.

M.4 — Keşif projesini görmek isteyenler müzik öğretmen okulu direktörlüğüne müracaatları. (4100) 3-6135

Enstitüler

Bir eczacı ve bir ebe alnacak

Ankara Polis Enstitüsü Müdürlüğünden:

Ankara polis enstitüsü için 30 lira aslı maaşlı bir eczacı ve 20 lira aslı maaşlı bir kabile veya hemşire aranıyor. Şeraiti lâzimeyi haiz olanların doğrudan polis enstitüsü müdürlüğüne müracaatları. — 3-6105

KÜÇÜK İLANLAR

Küçük ilân

ŞARTLARI

Dört satırlık küçük ilânlardan: Bir defa için 30 kuruş İki defa için 50 kuruş Üç defa için 70 kuruş Dört defa için 80 kuruş alınır. Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa negredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır. Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

İş Arıyanlar:

İş arıyor —

Kalorifer ateşçiliği arıyan ve her hangi bir apartman inşaatında bekçi ve çavuşluk olarak apartmanın hitamına kadar meccanen çalıştırmak ve bilâhare inşaat hitamında o apartmanda daimî ücret mukabilinde kapıcı veya odacı olarak istihdam etmek isteyenlerin At pazarı Safran hanında No. 55 odada Nevşehirli Mehmed'e bildirilmesi. 3-6197

Satılık:

Satılık piyano — Çok iyi kullanılmış bir adet Bechstein markalı kuyruklu piyano satılıktır. Her gün saat 18.30 dan 20 ye kadar Yenışehirde Düzenli sokak No: 12 de Bay Haendschkeye müracaat edilebilir. 3-6184

Müteferrik:

Bir alman genci almancaya mukabil türkçe ders almak istiyor. Elka, P. K. 18. Ankara. 3-6191

İş Verenler:

3 nüfuslu bir ailede evin her türlü hizmetini görececek bir kadın alınacaktır. Aşağıdaki adrese başvurulması. İsmetpaşa mahallesi, Uzunyol No. 114 üstkat. 3-6194

Kiralık:

Kiralık apartman — Yenışehir Havuzbaşı Kâzımözalp caddesi methalin-

de Güney Apartmanında 4 oda bir salonlu, kaloriferli, konforlu daire kapıcıya müracaat. 3-6085

Kiralık müstakil bahçeli ev — Yenışehir Gelir sokak 5 numaralı daire oda bütün konforu havi eşyalı ve eşyasız verilebilir. 3-6181

Kiralık ev — Dört oda, iki salon, lüks banyo, muşamba döşeli - asfalt üzerinde - Kavaklıdere Güven halesinde. No. 31 - her türlü konforu havidir. Müracaat. Telefon: 1771 3-5991

Kalüferli daire — Altı oda, banyo, v. s. Çankaya caddesi, Sarıköşk sokak, No: 49. Şekerci Hacı Bekir müracaat. Telefon: 3050 3-6106

Kiralık kat — Hamamönünde Akaretler karşısında, sabık Ramazanoğlu apartmanında üç odalı bir kat ıktır. Görmek ve görüşmek isteyenlerin kapıcısına müracaat edilebilir. 3-6217

Kiralık — 2 oda mutbaki su elektrikli bahçeli 40 No. hane. Yenışehir Su deposu yanında adliye müstecir B. Hasan'ın köşkü bitişindedir. No. lu evden de bir oda kiralık. 3-6200

Kiralık — 5 oda bir büyük hol, banyo, geniş balkon Kızılay bahçesinde mükemmel nezaret: Havuzbaşı Kâzım Özalp caddesi İlgar apartmanı No. 4 Kınacı zade han No. 6 ya müracaat. Tele: 3290 3-6199

Kiralık 4 oda — Yenışehir Yüceyeşil asfalt cadde üzerinde dört oda ayrıca bir salonu olup her türlü tertibatı haiz bir ev kiralıktır. Müracaat: Çağatay sokak (Şişli) karşısında) 6 numara Tel. 1851 3-6233

Kiralık dükkân — Yenışehir Elmeciler caddesinde eski Orman Ciftelisi satış mağazası karşısında 45 numaralı dükkân kiralıktır. Selânik caddesinde 15 numaraya müracaat. 3-6221

Kiralık mobilyalı bir oda — Yenışehir iniklâb sokak No. 4 alt kat. 3-6226

Cebeci hastanesi dahili hastalıklar mütehassısı

Doktor Zeki Hakkı Pamir

Hastalarını her gün saat 14 den sonra Himayeî Etfal apartmanında 4. numarada kabul eder. Telefon: 2357

Doktor A. İhsan Aksan

Nümâne hastanesi dahili hastalıklar mütehassısı.

Hastalarını her gün saat 15 den sonra Kooperatif arkasında Ali Nazmi apartmanı Nr. 12 de kabul etmektedir. Telefon: 1216 3-5828

Kumbara biri

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

LA DAM O KAMELYA

filmine aid numaralı biletler satılmak tadır.

Ankara Levazım Âmirliği

Açık eksiltme ile alacak pancar

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Ankara serum ve aşı evi tecrübe hayvanatı ihtiyacı olan 16800 kilo pancar 9/2. teğrin /937 saat 15 de Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 840 lira, ilk teminatı 63 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda parasız görülmür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlarla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (4012) — 3-5912

Odun alacak

Ankara Levazım Âmirliğinden :

1 - Diyarbakırde bulunan birlikler ihtiyacı için 900 ton odun kapalı zarfla Diyarbakır levazım âmirliği satın alma komisyonunda 11. 2. teğrin 1937 saat 15 de alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 28500 lira ilk teminatı 2137 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 143 kuruş mukabilinde komisyonunda alınabilir. Teklif mektupları belli saatden bir saat evveline kadar kabul olunur. İsteklilerin kanunî ticaret odası vesikalarıyla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. 3964 3-4859

Pazarlıkla ekmeklik un alacak

Ankara Levazım Âmirliğinden :

1 - Pazarlıkla olan işler : Vize alayının 306000 kilo Alpullunun 252000 kilo ekmeklik unu.

2 - İhaleleri ayrı ayrı pazarlıkla Vizede yapılacaktır.

3 - Vizenin muhammen bedeli 39780, Alpullunun 32130 lira.

4 - Vizenin ilk teminatı 2984 Alpullunun 2410 liradır.

5 - İhaleleri II 2. teğrin 937 perşembe günü saat 16 da

6 - Şartnamelerini görmek isteyenlere her gün Vize satın alma komisyonunda gösterilmektedir. (4081) 3-6145

Arpa alacak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - 650000 kilo arpa alınacaktır. 2 - Tahmini bedeli 29250 lira olup muvakkat teminatı 2193 lira 75 kuruştur.

3 - Şartnamesini görmek isteyenler bir lira kırk altı kuruş mukabilinde alabilirler.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulüyle olup 15.11.937 pazartesi günü saat 9 da Urfa'da askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır.

5 - Teklif mektupları 15.11.937 pazartesi günü saat sekize kadar satın alma komisyonuna makbuz mukabilinde verilmiş olacaktır. Bu saatden sonra mektuplar kabul edilemez.

6 - Şartnamesinin 4. üncü maddesinde istenilen ticaret odası ve sair vesikalar muvakkat teminatı konulduğu zarf içerisinde konulacaktır. (4010) 3-5914

Pazarlıkla 48 ton nohut alacak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı olan 48 ton nohuda 19.10.1937 eksiltmesinde verilen fiyat pahalı görüldüğünden 19.11.937 saat 15 de pazarlıkla Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 4800 lira ilk teminatı 360 liradır. Şartnamesi hergün komisyonunda görülmür. İsteklilerin teminat ve kanunî vesikalarıyla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (4142) — 3-6243

11.000 kilo zeytin tanesi alacak

Ankara Levazım Âmirliğinden :

1 - Ankara garnizon ve harb okulu ihtiyacı için 11000 kilo zeytin tanesi açık eksiltme ile 25.11.937 saat 15 de Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 3300 lira, ilk teminatı 247 lira 50 kuruştur. Şartnamesi hergün komisyonunda görülmür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlarla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (4143) — 3-6244

Arpa ve sade yağ alacak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Diyarbakırdeki birlikler ihtiyacı olan aşağıda yazılı iki kalem erat ve hayvan işe maddesinin eksiltmesi Diyarbakır levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün bulunulan yerin levazım âmirliğinde görülebilir. Teklif mektupları bir saat evveline kadar kabul olunur. İsteklilerin muktazi vesaikle belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (3998)

Miktarı Muhammen

Cinsi Ton bedeli

Arpa 612 22950

Sade yağ 21 15750

(3998)

İlk Eksiltme Eksiltme

teminat şekli tarihi Saat

1721,25 kapalı zarf 10. 2. teğrin 14

937

1181,75 " " " " 11

3-5900

RESMÎ İLANLAR

Ankara Valiliği

Müzayede ile kiralık dükân

Ankara Valiliğinden :

Husufi idareye aid Bankalar cadesiyle Kızılbey sokagında yeni yapılan 8 dükânın birer buçuk senelik icarları müzayedeye konulmuştur. Muhammen bedelleriyle numaraları aşağıda gösterilen işbu dükânların ihalesi 22.11.937 gününde yapılacaktır.

Taliplerin muhammen bedelin % 7 buçuğu nisbetinde teminat vermeleri ve geraiti anlamak isteyenlerin de daimî encümenine müracaatları ilân olunur. (4052)

Dükân No. Muhammen icar bedeli

22 1500 lira

1 1800 "

3 720 "

5 720 "

7 720 "

9 720 "

11 720 "

13 720 "

3-6068

60 çift fotin alacak

Ankara Valiliğinden :

1 - Etimesut yatı okulu talebelerine 60 çift fotin fiyatı 470 kuruşturan 282 lira, 140 çift iskarpin fiyatı 450 kuruşturan 630 lira ve 60 çift terlinğin de fiyatı 120 kuruşturan 72 liradır.

2 - Bu ayakkabıların muhammen bedeli 948 liradır. Pazarlığa gireceklerin bu miktarın yüzde 7,5 nisbetinde ki muvakkat teminat akçesini husufi muhasebe müdürlüğü veznesine yatırmaları ve açık eksiltme 29.11.937 günü saat 15 de vilâyet binasındaki encümenine daimî salonunda yapılacaktır.

3 - Bu husus hakkında daha etraflı malûmat almak ve şartnameyi görmek isteyenlerin Ankara kültür direktörlüğüne müracaatları. (4168) 3-6249

Açık eksiltme ile telefon malzemesi alacak

Ankara Valiliğinden :

Muhammen bedeli (1200) liradan ibaret bulunan ve jandarma komutanlığı ihtiyacı için satın alacak olan telefon malzemesi 25.11.937 günü saat on beşte ihalesi yapılmak üzere 1.11.937 gününden itibaren açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

Taliplerin bedeli muhammenin % 7 buçuğu nisbetinde teminat vermeleri ve geraiti anlamak isteyenlerin daimî encümenine müracaatları ilân olunur. (4134) — 3-6250

154 tonluk pirinç eksiltmesi

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Ankara garnizonu birlik ve müesseseleri ihtiyacı olan 154 ton pirinç 1. 11. 937 eksiltmesinde talib çıkmadığından 12. 11. 937 saat 15 de pazarlıkla Ankara Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 26180 lira ilk teminatı 1963 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 131 kuruş mukabilinde komisyonunda alınabilir. İsteklilerin kanunî vesika ve ilk teminatlarıyla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (4096) 3-6170

Pazarlıkla 40 ton toz şeker alacak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı için 40 ton toz şekerin 1. 11. 937 kapalı zarf eksiltmesinde talib çıkmadığından 13. 11. 937 saat 11 de pazarlıkla Ankara Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli kilosu 28 kuruşturan 11200 lira ilk teminatı 840 liradır. Şartnamesi her gün parasız komisyonunda görülmür.

İsteklilerin teminat ve kanunî vesikalarıyla belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (4097) 3-6171

Ankara belediyesi

Açık artırma ile arsa satışı

Ankara Belediyesinden :

1 - Yenişehirde 1057 inci adada 5 parselde 269.50 metre murabbar belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli 1078 liradır.

3 - Muvakkat teminatı (80.85) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 19 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4115) 3-6156

Şehirde yapılacak yol eksiltmesi

Ankara Belediyesinden :

1 - Şehirde yapılacak yol inşaatı on beş gün müddetle kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - Keşif bedeli (30000) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (2250) liradır.

4 - Şartname ve keşifnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 19 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4084) — 3-6108

Açık artırma ile arsa satışı

Ankara Belediyesinden :

1 - Yenişehirde 1165 inci adada 7 parselde 181 metre murabbar belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (543) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (40.72) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 19 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4118) 3-6159

Açık artırma ile arsa satışı

Ankara Belediyesinden :

1 - Yenişehirde 1044 üncü adada 9 parselde 113.50 metre murabbar belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (340.50) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (24.53) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 19 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4116) 3-6157

Açık artırma ile arsa satışı

Ankara Belediyesinden :

1 - Yenişehirde 1096 inci adada 14 parselde 14 metre murabbar belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (42) liradır.

3 - Muvakkat teminatı 3.15 liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 19 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4117) 3-6158

Yenişehirde arsa arttırması

Ankara belediyesinden :

1 - Yenişehirde 1087 inci adada 29 parselde 164 metre murabbar belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (492) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (36.90) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 12 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4085) — 3-6109

Gürgen ve tahta parçası alacak

Ankara Belediyesinden :

1 - Belediyeye alacak 35 ton gürgen ile 10 ton tahta parçasına isteklilerden birer buçukta belediye encümenine müracaatları. (4111) 3-6251

uzatılmıştır.

2 - Muhammen bedeli (1040) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (78) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 9 teğrin sani 937 günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları (2083) — 3-6107

Fabrikalar

Düzeltilme

16.12.1937 perşembe günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edileceği Ankara'da Ulus gazetesine 27, 29 birinci teğrin ve 1. ikinci teğrin 937 İstanbulda Sonelgraf ve İzmirde Anadolu gazeteleri 27, 29, 31 birinci teğrin ve 2. ikinci teğrin 1937 günlerinde ilân edilen 115 ton elektrolit bakırın, Ulus ve Anadolu gazetelerince herhangi bir sehiv neticesi olarak cins ve miktarı yazılmaksızın neşredilmiş olduğundan mezkûr günlerde çıkan ilânlar hükümsüzdür. (4126) 3-6246

115 ton elektrolit bakır alacak

Tahmin edilen bedeli 74.750 lira olan yukarıda yazılı 115 ton elektrolit bakır askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 27.12. 1937 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir.

Şartname (3) lira (74) kuruş mukabilinde komisyonundan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (4987) lira (50) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyonuna vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyonuna müracaatları. (4125) — 3-6245

Jandarma

Arka çantalık bez alacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 - Bir metresine (110) yüz on kuruş kıymet biçilen vasıf ve örneğine uygun arka çantalık bezden (16,000) lira kıymetinde 14,500 metreden 17,500 metreye kadar 19.11.937 cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

II - Şartnamesi parasız komisyonumuzdan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin (1200) bin iki yüz liralık ilk teminat veznemakbuzu ve yahut banka mektubunu muhtevli teklif mektuplarını belli gün eksiltme vaktinden en az bir saat evvel komisyonuna vermiş olmaları. — 6122

Gümrük ve İ. B.

Küçük Yozgatta yaptırılacak memur evleri

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 - Şartname, keşifname ve plânna göre Küçük Yozgatta yaptırılacak 3 odalı memur evinin inşası pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II - Eksiltme 23.11.937 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III - Keşif bedeli 3730.95 lira ve muvakkat teminat 280 liradır.

IV - Şartnameler 19 kuruş mukabilinde hergün inhisarlar inşaat şubesinden ve inhisarlar Ankara başmüdürlüğünden alınabilir.

V - İsteklilerin diplomalı, mühendis veya mimar olmaları veya bu buralardan biriyile müşterek bulunmaları lazımdır. İstekliler münakasa gününden evvel vesikalarını ibraz ederek pazarlığa girebilmek için inşaat şubesinden ayrıca vesika almalıdırlar.

VI - İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (7473-4162) — 3-6254

İçki bey'ine tezkereleri değiştiriliyor

İnhisarlar Ankara Başmüdürlüğünden :

İçki beyiye tezkerelerinin değiştirilmesinde 20 ikinci teğrin 937 sabahından itibaren başlanarak 31 teğrinisani 937 akşamına kadar devam edecek ve o tarihten sonra gelenlerden ceza alınacaktır. Bayilerin bir fotoğraf ve bir de 25 kuruşluk pul ile muayyen günler içinde başmüdüriyetimize müracaat edecek elinde içki tezkerelerini değiştirmeleri ilân olunur. (4111) 3-6251

Demiryolları

Amyant klingrit, çelik tel ve halat

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü Sa. Al. Ko. dan :

İsmi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı aşağıda yazılı muhtelif cins amyant klingrit ile çelik tel ve halatlar 2.12.1937 perşembe günü saat 15 den itibaren ayrı ayrı kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hıazalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (4041)

Muhammen Muvakkat

BEDELİ TEMİNAT

Amyant ve 13227,50 992,06

klingrit 12000 900

Çelik tel ve 3-6098

halatlar.

Lokomotif borusu satın alacak

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü Sa. Al. Ko. dan :

Muhammen bedeli 117672,50 lira olan 56 kalem lokomotif alev ve duman boruları ile Regülâtör boruları, çelik çekme boru ve fren hava sevk boru ve parçaları. 16.12.1937 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulüyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (7133,62) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 588 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden satılmaktadır. (4015) — 3-6071

Muhtelif cins çelik alacak

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü Sa. Al. Ko. dan :

Muhammen bedelleri (35000) lira olan 29030 kg. muhtelif cins çelik ile 2650 kg. muhtelif ebatta çelik tel ve 1000 adet bandas çene torna kalemi 23.12.1937 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2625 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 175 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4124) — 3-6247

P. T. T.

Pazarlıkla jonksiyon kablolu alacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

1.11.937 tarihinde kapalı zarfla eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 3300 metre jonksiyon kablolu 12.11.937 tarihinde ve saat 15 de ihalesi yapılmak üzere pazarlıkla mübayaat edilecektir. Muhammen fiyat 30.000 muvakkat teminat 2250 liradır.

İsteklilerin şartnameleri görmek üzere her gün Ankara'da levazım müdürlüğüne ve İstanbulda ayniyat şube müdürlüğüne müracaatlar. 3-6179

İlân suretile tebliğ

Ankara Defterdarlığından :

Mükellefin İsmi	Nevi İstigali	Kazanç V. Lira K.
Süleyman kızı		
Hikmet	Terzi	60 72
Hüsnü oğlu Saffet	Terzi	4 30
Osman oğlu Ahmet	Bakkal	15 16
Ahmet oğlu Sabri	Tenekeci	0 11
Hasan	Müteahhit	12 88
Ahmet oğlu Sabri	Tenekeci	7 7
Kotsi Yanos	Müteahhit	51 99
Mehmet oğlu		
M. Fevzi	Terzi	48 30
Mehmet oğlu	Kundura	
Kemal	tamircisi	10 36
Murat oğlu Mehmet Kahveci		14 50

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişleri niçin fırçalamak lâzımdır

Çünkü

Hiç bakılmamış dişleri bile kısa zamanda temizler, parlatır, sıhat ve taraveti iade eder. Günde iki defa Radyolin diş macunu ile fırçalanmış dişler sağlamlığını ve güzelliğini asla kaybetmez. İşte onun bu a-bıhayat tesiri sayesinde ki bugün binlerce kişi daima ve yalnız Radyolin kullanmaktadır. Radyolin dişler için bir hayat sigortasıdır. Bunun içindir ki Radyolin i- cat olunduğundan beri Türkiye'de sağ-lam ve güzel dişli vatandaşlar artmış-tır ve artmaktadır.

RADYOLİN

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

diş macunu ile dişlerinizi fırçalayınız.

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilaçları bulunur. Resmî hususî müessesata azami kolaylık gösterilir. Ulus, Halk sineması sırasında. Tel: 2018 2-5517

Kazalar

Hükümet konağı yaptırılacak

Beşiri kaymakamlığından

Beşiri kazası merkezinde yeniden yapılacak olan 20005 lira 44 kuruş bedelli keşifli hükümet konağının tahsisatı mevcude 15000 liralık kısımları kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

1 - Eksiltme günü 10 ikinci teğrin 937 çarşamba günü saat 15 de tensib edilecek, Beşiri kaymakamlığında yapılacaktır.

2 - İstekliler evrakı fenniyasını Siirt Nafza müdürlüğünde ve Beşiri kaymakamlığında okuyabilirler.

3 - Muvakkat teminat 1125 liradır.

4 - İstekliler resmî gazetesinin 7.5. 937 gün ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre vesikalarını hazırlayıp 2490 sayılı kanunun 32 ci maddesi mucibince teklif mektuplarını 1 inci maddede yazılı gün ve saatte bir saat eveline kadar komisyon reisliğine göndermeleri mecburidir. Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

(4088) — 3-6111

Uzunköprü kasabası elektrik tesisatı

Uzunköprü Belediye Reisliğinden: 32786 lira 50 kuruş bedelli keşifli Uzunköprü kasabası elektrik tesisatı 10. 11.937 çarşamba günü saat 13 de pazarlıkla talibine verilecektir.

Şartnamede gösterilen teslim müddeti 12 aya çıkarılmıştır.

Taliplerin sözü geçen gün ve saatte Uzunköprü belediye daimi encümine müracaatları ilân olunur.

(7489-4163) — 3-6253

Diş tabibi M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastaları nı kabul ve tedavi eder.

Adliye sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartmanı No: 1 3-5645

KANZUK

En hoş meyva tuzudur. İnkibazı defeder. Mide, bağırsak, karaciğeden mütevellit rahatsızlıkları önler. Hazır kolaylaştırır.

İngiliz Kanzuk eczanesi

Doktor

Rıza Duray

Cebeci Hastanesi RÖNTGEN mütehassısı Çocuk sarayı caddesi Niyazi Kansuk Ap. No. 2 Telefon: (3509)

Saatler birbirini takip ediyor ve hâlâ sabahleyin toze bir kuvvetle kalkabilmek için bize lazım olan sakin bir uykuya bir türlü kavuşmuyoruz.

İşte burada

VALIDOL imdadımıza yetişir!

Onu bir kere tecrübe ediniz. Zararsız ve sinirleri teskin edici olan bu ilaç uykusuzluğa karşı umulmaz bir devâdır.

VALIDOL: damla, tablet ve hap halinde her eczanede bulunur.

Dr. M. Sezer

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Viyana Üniversitesi kadın klinikleri sabık (Hilfsarzi) Adliye sarayı hizasında Ahmed Şahin Apartmanında hastalarını kabule başlamıştır.

Telefon: 2022 3-5797

Dr. EMİR NECİB ATAKAM

Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütehassısı. Postahane caddesi B. Yusuf Hikmet apartmanı No. 3 saat 11 den itibaren hastalarına bakar

Telefon: 1816

Dr. Bâsit Ürek

Cebeci merkez hastahanesi dahilî hastalıklar mütehassısı

Her gün hastalarını saat 15 den sonra Yenışehir Meşrutiyet caddesi 10/1 numaralı evinde kabul eder.

Tel: 1694

Cemal Bürün

Bugün saat 15 den itibaren ANKARA PALAS salonunda ELBİSE ve ŞAPKA modellerini sayın müşterilerine gösterecektir.

A/B. TEMAR

Telg. adresi: Temar Stockholm İSVEÇ

İsveç endüstri mamulâtı ihracatçısı
Bütün Türk malları ithalâtçısı
Türk devletinhisar idaresi mümessili

KOHİNOR

Güzel diş isteyenlerin macunudur

TÜRK HAVA KURUMU

Büyük Piyangosu

24 üncü Yeni tertip başlamıştır...

1 inci keşide 11/ İkinci teğrin/ 1937 dedir.

Büyük ikramiye: **30000** Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık büyük ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirâk ediniz...

M. Galib Çankaya

Paris terziler akademisinden mezun olarak dönmüş, yeni teşkilâtıyla işe başlamıştır

Tel. 1096

Balık pazarında Terzi

Serveti fûnun 1891

UYANIŞ

Serveti fûnun 1891

Başyazarı: A. İhsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetesinin Ankara'da satış yeri A K B A Kitabevidir. Se-

BALIK YAĞI

Kilosu 85 Kuruş Ulus Halk Sineması Sırasında Sakarya Eczanesi.

Halkevinde

Kızılay Şefkat Yurdu menfaatine

10 İkinci teğrin Çarşamba

13 İkinci teğrin Cumartesi

14 İkinci teğrin Pazar

Akşamları saat 21 de

MUNİR NUREDDİN KONSERİ

Tanburi REFIK, Kemeçe FAHİRE REFIK, Kemani SADI Piyanist FEVZİ.

BİLETLER : İstanbul ve Sebat Eczanelerinde.

EN GÜZEL

Rüya

Türkiye İş Bankası.

Saata çok ehemmiyet veren REVUE saati alır.

Bir **REVUE**

saati alan ne aldığını bilir.

Çünkü 80 senelik tecrübe gibi bir garantiye maliktir.

Modeller en son ve zarif şekildedir.

Ankara'da satış yeri : RIZA GÖZLÜKÇÜ, Bankalar caddesi 8

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri **Fahri Rifka ATAY**

Umumi Neşriyatı idare eden

Yazı İşleri Müdürü

Mümtaz Faik FENİK

Ulus Basımevi: Ankara

YENİ

SİNEMALAR

HALK

BU GECE

Dünya patinaj şampiyonu SONJA HENİE tarafından temsil edilen

DEVLET KUŞU

Hareketli ve eğlenceli fransızca sözlü bir şaheser

Ayrıca-Dünya haberleri

BU GÜN BU GECE

Greta Garbo ve Marlene Dietrich'in rakibi FRANCIS FARMER ve JOEL MC CREA tarafından temsil edilen

MEŞ'UM KADIN

Ayrıca-Dünya haberleri

Halk matinesi 12.15 de Madar Bubarri

Mektebliler!.. Bütün Kitaplarınız

Halil Naci Mıhçıoğlu'nda
Anafartalar Caddesi No. 111 Telefon : 1230